

مجتبی یوسفی عضو هیئت رئیسه مجلس در گفت‌وگو با صبح صادق شکست استعمار در حوزه فضایی

شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا (س) را تسلیت می‌گوییم

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و سوم | شماره ۱۱۶۴ | دوشنبه ۲۱ آبان ۱۴۰۳ | ۹ جمادی‌الاول ۱۴۴۶ | ۱۱ نوامبر ۲۰۲۴ | ۱۶ صفحه

رضا صارمی
راهبردها تغییر می‌کنند؟
نگاه

ثمانه اکوان
شکست هریس یا پیروزی ترامپ؟
نگاه

مهدی سعیدی
مانع ارتجاع
سرمقاله

سرلشکر سلامی در همایش مشترک مدیران روابط عمومی سپاه و مدیران رسانه تبیین کرد

ایران شکست‌ناپذیر

۱۰
تاریخ

خیانت و جنایت!

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

در شماره گذشته به عملکرد نفوذی‌ها و طرح یک توطئه بین‌المللی علیه ایران در دفاع مقدس اشاره شد. در این شماره نمونه دیگری از آن خیانت‌ها را که در عملیات «زین‌العابدین» در اواخر آبان ماه ۱۳۶۱ واقع شد و بسیار اعجاب‌انگیز بود، بررسی می‌کنیم. البته در صحنه‌های نبرد همواره حوادث تلخی داشته‌ایم؛ اما برخی از آنها هنوز هم که مرور می‌کنیم طعم تلخ آنها از بین نرفته است. واقعه از این قرار است که رزمندگان آریبی جسی زن گردان «حبیب‌مظاهر» که خودش شاهد صحنه بوده است، نقل می‌کند: «دو برادر در گردان ما بودند به نام حسینی. یکی از آنها در مرحله اول عملیات مسلم‌بن‌عقیل شرکت داشت. بعد از آن از لشکر [۲۷] مرخصی گرفته بود که به منزلشان در فیروزکوه برود. همان روزی که ایشان می‌خواست به مرخصی برود، برادر دیگرش به پسادگان الله‌اکبر آمد تا در عملیات پیش رو (زین‌العابدین) شرکت کند. این دو برادر که از قضا دوقلو هم بودند، اتفاقی همدیگر را دیدند، برادری که برگه مرخصی دستش بود، دیگر به مرخصی نرفت و آن را به مأموریت در گردان حبیب تبدیل کرد.

۷
دین

الگوی الهی برای افشای حقیقت

سیدحسین خاتمی
دبیر گروه معارف

هنگامی که زندگی انسان‌ها از مدار صحیح خود خارج می‌شود، انسان‌های بزرگ وارد میدان می‌شوند تا مسیری از نور را در مقابل دیدگان بشریت قرار دهند و زندگی صحیح انسانی را به آنها بیاموزند. گفتنی است، بنایست این نمایانند مسیر همه چیز را درست و همه را مطیع کند؛ زیرا انسان‌ها در انتخاب آن مختار هستند. در واقع، این نمایانند مسیر صحیح برای آن است که اگر کسی کمترین اراده‌ای از خود نشان داد، تمام ابزارهای لازم برای بندگی و زندگی صحیح را به‌دست آورد. حضرت زهرا (س) در زمانه‌ای که افرادی قصد داشتند جای حق و باطل را عوض کنند و اثری از حق و دین ناب باقی نگذارند، قیام فرموده و نگذاشتند اسلام را با کفر درآمیزند و وضعیتی ایجاد شود که اگر کسی خواست در مسیر حق حرکت کند هم، آن را پیدا نکند! ایشان در مقابله با شرارت‌ها و ظلم‌هایی که به حضرت علی (ع) روا شد، نقش بسیار مهمی داشتند و با افشای حقایق، اسلام ناب را تثبیت فرمودند. از این نظر سیره حضرت صدیقه طاهره (س) می‌تواند الگویی برای مؤمنان در مواجهه با ناملازمات و فشارهای دینی، سیاسی، اجتماعی و تمام اتفاقات زندگی باشد.

۴
راهبرد

بازی با آتش هسته‌ای!

نوید کمالی
دبیر گروه راهبرد

نقش مخرب رژیم صهیونی در منطقه غرب آسیا و ضرورت بازنگری در سیاست‌های دفاعی و امنیتی کشورمان، به ویژه با توجه به تهدیدات فزاینده ناشی از سیاست‌های هسته‌ای این رژیم، موضوعی است که در ماه‌های گذشته بارها در فضای رسانه‌ای و نخبگانی مورد توجه قرار گرفته است؛ اما این بار به نظر می‌رسد رژیم اشغالگر قدس در سایه بهره‌مندی از حمایت‌های بین‌المللی به دنبال شروع فصل جدیدی از بحران آفرینی در منطقه است. این مسئله با توجه به اتخاذ سیاست‌های تجاوزکارانه و توسعه‌طلبانه رژیم، نه تنها به افزایش بی‌ثباتی و تنش در منطقه منجر خواهد شد، بلکه تهدیدی جدی برای امنیت و حاکمیت کشورهای منطقه به شمار می‌آید. یکی از جنبه‌های نگران‌کننده سیاست‌های غیر مشروع رژیم، راهبرد هسته‌ای آن است که در سایه سال‌ها حمایت دولت‌های غربی بدون نظارت جامعه جهانی توسعه یافته است و با توجه به شرایط بی‌ثبات حاکم بر رژیم، سران آن به فکر بهره‌برداری از این ظرفیت افتاده‌اند!

۳
دیدگاه

جیش‌الظلم در مسیر پایان

حسین چخماقی
خبرنگار

«سردار قریشی» جانشین وزیر دفاع نیز پس از دیدار با «خواجه محمد آصف» وزیر دفاع و «ژنرال محمد علی» قائم‌مقام این وزارتخانه، با تصریح بر این نکته که مقامات پاکستانی در این دیدارها نسبت به همکاری‌های موجود ایران و پاکستان از جمله در حوزه‌های دفاعی، مدیریت مرزی و مقابله با تروریسم، ایراز اطمینان کردند، گفت: «ایران و پاکستان از انسجام خوبی برای مقابله با گروهک‌های تروریستی برخوردارند و با هماهنگی به تلاش‌های خود برای امنیت و ثبات مرزهای مشترک ادامه می‌دهند تا از این ثبات، هر دو کشور همسایه بهره‌مند شوند؛ هماهنگی‌های خوبی میان جمهوری اسلامی ایران و پاکستان در بالاترین سطح برقرار شده و هر دو کشور در تلاش برای گشایش روزه‌های جدید همکاری در حوزه دفاعی هستند.» وزارت دفاع پاکستان نیز پس از انجام این دیدارها طی بیانیه‌ای اعلام کرد: «ارایزنی‌ها با مقامات ایرانی در فضای سازنده‌ای صورت گرفت و هیئت‌های دو کشور متعهد به گسترش همکاری‌های نزدیک در حوزه‌های دفاعی، مدیریت مرزی و مقابله با تروریسم، شدند.»

نیم نگاه

سه گانه
قدرت، امنیت و پیشرفت

مجتبی قنبر دوست

کارشناس سیاسی

یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که به ترویج و ترغیب در میان جامعه برای کمک به تحلیل مسائل ایران و حتی فلسفه سیاسی جمهوری اسلامی نیاز دارد، آشنایی یکپارچه افراد جامعه با مبانی فکری و منویات رهبر فرزانه انقلاب اسلامی است. ایشان به‌طور برجسته‌ای از عمق و استدلال لازم در تبیین مبانی انقلاب اسلامی، منطق سیاست‌های کلان داخلی

برای رستگاری جامعه و حکمت‌واثق در ابهام مبارزه با استکبار و حمایت از مستضعفان جهان در عرصه خارجی و همچنین استنباط آرمان‌ها و ارزش‌های متعالی برخوردار است. سه‌گانه مهم قدرت، امنیت و پیشرفت یکی از مسائلی مهم مطرح‌شده در بیانات رهبر معظم انقلاب در ششم آبان ماه ۱۴۰۳ است که در صورت درک صحیح از سوی

جامعه و کارگزاران، می‌تواند به منزله مبنای فکری، تحلیل و سیاست‌گذاری همه‌جانبه برای کشور قرار گیرد. در واقع این سه قطعه از جورچین نظام‌سازی در ایران به‌صورت حلقه‌های مکمل، روابط علت و معلولی در آنها نیز نمایانگر می‌شود؛ به گونه‌ای که امنیت به‌مثابه حلقه مرکزی، پدیدآورنده

قدرت است و بستری اساسی برای تأمین امنیت کشور به‌شمار می‌آید. به عبارتی دیگر، پیشرفت به منزله مهم‌ترین مؤلفه‌ای که همه جریان‌های سیاسی و اجتماعی بر آن اتفاق نظر دارند و از جمله مصادیق مهم وفاق ملی است، با هر ماهیتی که دارد، مبتنی بر امنیت

است و امنیت نیز بر قدرت ملی تکیه دارد. رهبر فرزانه انقلاب فرمودند: «امنیت زیربنای همه راه‌های پیشرفت یک ملت و کشور است.» و «آن چیزی که امنیت را برای کشور

حفظ می‌کند، قدرت ملی است.» همچنین ایشان قدرت را با رویکردهای علمی، اقتصادی، دفاعی، سیاسی و مدیریتی تشریح می‌کنند؛ اما برخی جریان‌های سیاسی نیز به واسطه دگراندیشی سیاسی و تفاوت

آرا در مدل‌های تأمین امنیت ملی و بدون توجه به ماهیت و فلسفه سیاسی جمهوری اسلامی، به مدل‌های امنیتی وابسته به غرب معتقد هستند. این جریان‌ها، ایجاد ساختار و لایه‌های قدرت و سپس امنیت، مانند امنیت

سیاسی، اقتصادی و دفاعی را ساده‌لوحانه از طریق تعامل یا معامله با نظام سلطه و الگوگیری از غرب و حتی مدل‌های امنیت وابسته عربی می‌دانند. همچنین همان‌طور که در بیانات اخیر اشاره شد، برخی معتقدند «اگر بخواهیم امنیت داشته باشیم، باید به دنبال ابزارهای حساس‌کننده قدرت‌ها

نرویم.» به عبارت کامل‌تر و به تعبیر معظم‌له، آنها معتقدند: «بسیاری امنیت، ابزار قدرت را فراهم نکنید.» لذا نکات مهم دیگری را نیز در اثبات بیانات به ملت و مسئولان توصیه کردند. ایشان تصریح کردند: «ملت و مسئولین باید این را هضم کنند که باید قوی شد.» «ملت باید خودش را تقویت کند.» البته بدیهی است برآیند این سه‌گانه قدرت، امنیت و پیشرفت، می‌تواند ایمن‌سازی، دفاع از خود، تأمین پیشرفت‌ها و حتی کمک به دیگران و سایر ملت‌ها نیز باشد؛ اما اینکه ایشان پس از اقدام نظامی رژیم صهیونیستی، خطای محاسباتی را موجب جسارت دشمن می‌شمارند، یعنی وقتی در سه‌گانه‌ای که در بالا شرح دادیم، دشمن با طرح‌ریزی عملیاتی، توهم امنیت‌زدایی از کشور دارد، تحلیل درستی از تکیه قدرت ملی در بستر امنیت در ایران ندارد و دچار خطای محاسباتی شده و ناتوان در فهم درست و واقعی قدرت جوانان و ملت ایران است.

مانع ارتجاع

می‌توان در برابر این انحراف ایستاد و مانع تحقق آن شد؟ عوامل متعددی می‌تواند مانع ارتجاع انقلاب شود که رهبر حکیم انقلاب اسلامی، از «جایگاه رهبری» به‌منزله یکی از عوامل مؤثر یسادی می‌کنند و یکی از مهم‌ترین وظایف رهبری را همین ایستادگی در برابر خطر ارتجاع برمی‌شمارند و می‌فرمایند: «یک عاملی لازم است برای اینکه جلوی این [عقبگرد] را بگیرد؛ در نظام اسلامی این عامل «جایگاه رهبری» است؛ بایستی جلوی این انحراف به‌وسیله رهبری گرفته بشود.»

این توضیح به‌خوبی جایگاه رفیع رهبری را به‌مثابه ستون خیمه و کانون محوری نظام اسلامی نشان می‌دهد. در این میان، آنچه مکمل کار است، پیروی و اطاعت از رهبری است. به درستی، وقتی تهدید ارتجاع با محوری رهبری تکامل می‌یابد که امت در کنار امام حاضر شود و گوش به فرمان او باشد، آنگاه سد آهنینی شکل می‌گیرد که هیچ ویروسی از جمله ویروس ارتجاع توان نفوذ در آن را نخواهد داشت.

ارتجاع از جمله آفاتی است که به‌شدت انقلاب‌ها را تهدید می‌کند. همه انقلاب‌های بزرگ تاریخ که آنها را می‌شناسیم (مثل انقلاب فرانسه، انقلاب روسیه و انقلاب‌هایی که در کشورهای آفریقا و آمریکای لاتین و جاهای دیگر اتفاق افتاد) کم و بیش بدون استثنا در سال‌های اول عمر خودشان به این بلا دچار شده‌اند.

رهبر حکیم انقلاب اسلامی در آخرین دیدارشان با اعضای مجلس خبرگان رهبری نیز دوباره به این مهم توجه کردند و در توصیف آفت ارتجاع فرمودند: «برای اینکه جامعه اسلامی به این هدف نزدیک بشود و یک جامعه توحیدی به‌وجود بیاید، تلاش‌هایی لازم است و موانعی وجود دارد. همیشه در راه حرکت به سمت این هدف موانعی پیش می‌آیند، انگیزه‌هایی وجود دارد برای جلوگیری از این حرکت؛ این انگیزه‌ها متوجه این است که نگذارند انقلاب و نظام به سمت هدف خودش حرکت کند و پیش برود و توفیق پیدا کند؛ [می‌خواهند] آن را متوقف کنند، بلکه به عقب برگردانند.»

در این میان، سؤال اساسی این است که چگونه

ملت و مسئولان گوشزد کنند. رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی نیز در طول سال‌های اخیر بارها از این منظر به آسیب‌شناسی انقلاب دست زده و مهم‌ترین خطرهای پیش روی انقلاب را برشمرده و ملت را از دچار شدن به آن انداز داده‌اند. برای نمونه، معظم‌له در دیدار با مردم تبریز با صراحت از خطر «ارتجاع» سخن گفتند و فرمودند: «یکی از مهم‌ترین آفت‌های همه انقلاب‌ها ارتجاع است.» (۱۳۹۶/۱۱/۲۹)

نکته قابل ملاحظه در بررسی ابعاد مسئله، توجه به این حقیقت است که خطر ارتجاع آفت جوامعی است که توانسته‌اند در مسیر پیشرفت و تعالی قدم بردارند و از نعمت‌های حاصله برخوردار شوند! و اکنون در میانه راه بر اثر عواملی، در مسیر واپس‌گرایی و بازگشت به عقب قرار می‌گیرند! به جای آنکه در برابر مشکلات ایستادگی کرده و شکرگزار نعمت‌های حاصله باشند. به راستی، آفت ارتجاع و خطر رجعت به گذشته به‌مثابه عاملی برای انحطاط و نابودی و آفتی است که می‌تواند دامن‌گیر انقلابیون و جوامع انقلابی شود!

مهدی سعیدی

جریان‌شناس سیاسی

موضوع «آسیب‌شناسی انقلاب» یکی از مباحثی است که در حوزه

جامعه‌شناسی انقلاب‌ها نقد و بررسی می‌شود. انقلاب همچون هر پدیده‌ای آفاتی دارد که در صورت آلوده‌شدن به آن در معرض افول و بیماری قرار گرفته و جایگاه خود را متزلزل خواهد یافت. بسیاری از انقلاب‌ها در مسیر تداوم خود دچار آفت شدند و خیلی زود از حرکت در مسیر آرمانی که طرح‌ریزی کرده بودند، بازماندند و به سرنوشت شوم سقوط و انحطاط محکوم شدند!

این نگرانی‌ها موجب شده است رهبران نهضت‌ها و انقلاب‌ها به‌مثابه دیدهبانان تیزبین موانع پیش‌رو، خطر‌ها، تهدیدها، ضعف‌ها و آسیب‌ها را شناسایی کرده و به‌طور مستمر برای

شکست هریس یا پیروزی ترامپ؟

کاملاً هریس در مسئله مهاجران نیز حرف تازه‌ای برای گفتن نداشت. او به‌اشتباه در مناظره خود با ترامپ در جایی که بعدها تلاش شد اصلاً به آن اشاره‌ای نشود، اذعان کرد که دولت بایدن در نهایت راه ترامپ را در مسئله مهاجران رفت. این اعتراف نشان داد دموکرات‌ها در واقع هیچ راهی به جز مواضع سرسختانه ترامپ برای مهاجران در پیش ندارند و فقط نمی‌خواهند به آن اعتراف کنند. مردم آمریکا که این روزها واقعاً در مسئله مهاجران دغدغه دارند (به ویژه در ایالت‌های جنوبی) تنها صحبت‌های بی‌اساس ترامپ درباره سگ و گربه خوردن مهاجران را قبول کردند، بلکه به این نتیجه رسیدند که بهتر است او اداره این مسئله را بر عهده بگیرد تا آمریکا همچنان در دست سفیدپوستان باقی بماند.

یکی دیگر از عوامل پیروزی ترامپ و شکست هریس رویکردهای انتخاباتی آنها در اداره کمپین‌های انتخاباتی بشان بود. هریس با قطار کردن سلب‌ریتی‌ها در رویدادهای انتخاباتی خود، تلاش داشت بیشترین تأثیرگذاری را بر رأی جوانان داشته باشد. دموکرات‌ها معتقد بودند حمایت تنها یک نفر-تیلور سوئیفت- برای رأی آوردن نامزدشان کافی است. این در حالی است که استفاده ترامپ تنها از تعداد معدودی از سر‌مایه‌گذاران بزرگ و سلب‌ریتی‌های مالی، چون «ایلان ماسک» بود که نشان داد برنامه‌اش رونق و شکوفایی اقتصادی است و افراد ثروتمند و موفق در امور مالی بهتر از سلب‌ریتی‌ها می‌توانند در اداره کشور به او کمک کنند. این نکته به‌شدت موجب موفقیت او در انتخابات شد و به‌نظر می‌رسد برای سالیان متمادی، به مسئله حضور سلب‌ریتی‌ها در عرصه سیاسی پایان خواهد داد.

دومین عامل پیروزی ترامپ ضعف شدید دولت بایدن-هریس در اداره کشور بود. آنها از اولین بحران‌ها مانند مهاجران و بحران‌های اجتماعی، نظیر کرونا، مسئله سقط جنین، مسائل مرتبط با سیاه‌پوستان و لاتین‌تبارها و همچنین حقوق زنان، در مسائل مرتبط با کنترل تورم و در نهایت مسائل مرتبط با سیاست خارجی، چنان شکست خوردند که به‌نظر می‌رسد چاره‌ای جز زوری کار آمدن فردی غیر از بایدن-هریس یا اصولاً هر نامزد دموکراتی، برای حفظ آمریکا نبود.

جامعه آمریکایی برای بسیاری از برنامه‌های لیبرالی حزب دموکرات آماده نبود. بسیاری از رسانه‌های آمریکایی، رأی آوردن ترامپ در انتخابات را یک «واکنش متقابل» به اقدامات دموکرات‌ها می‌دانند. واکنشی که از گفتمان فمینیست‌ها و زیاده‌روی‌شان در ماجرای سقط جنین-که اجازه هر نوع قتل جنین را به زنان می‌داد و اسام آن را اختیار بر بدن زن می‌گذاشت-آغاز شد و به واکنش متقابل به حمایت آنها از دولت زلنسکی در اوکراین و رژیم صهیونیستی در سرزمین‌های اشغالی می‌رسید. اشتباه دولت بایدن-

هریس توجه نکردن به مطالبات مردمی در توقف جنگ در اوکراین و هدر ندادن پول مالیات‌دهندگان در این کارزار کاملاً دموکرات و پایان دادن به نسل‌کشی و جنایات غیرقابل‌باور صهیونیست‌ها در غزه بود. دولت بایدن گمان می‌کرد با سرکوب اعتراضات دانشجویی به‌خصوص در ماجرای غزه، می‌تواند اصل مسئله را به فراموشی بسپارد؛ اما در نهایت رأی نسل Z که درباره غزه‌نگرانی زیادی داشت، به‌سمت ترامپ رفت؛ فردی که بدون هیچ جزئیاتی فقط وعده داد به این جنگ و جنگ در اوکراین پایان می‌دهد.

با شعار رویارویی با «مرداب سیاسی واشنگتن» به عرصه انتخابات پا گذاشت و در عین حال شعارهایش درباره «بازگرداندن عظمت به آمریکا» مردم را به سمت رأی‌دادن به کسی رهنمون کرد که قرار بود در عین حال که فضایی فاسد و سرشار از ابهام و دورویی واشنگتن را نشانه می‌رود و از «دولت پنهان» ترسی به دل ندارد، اقتصاد آمریکا را نیز احیا کند. ترامپ در مأموریت اول

تأخیدی موفق و در مأموریت دوم کاملاً موفق بود. با این حال موفقیتش در مأموریت اول، او را به سیبل حملات همان دولت پنهان و البته حزب دموکرات تبدیل کرد. اولین علت شکست ترامپ در انتخابات سال ۲۰۲۰ و موفقیتش در انتخابات سال ۲۰۲۴، همین مقابله شدید و بی‌رحمانه دموکرات‌ها با او بود. در طول سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴، دموکرات‌ها که می‌دانستند ترامپ

به این راحتی‌ها فضای سیاسی آمریکا را رها نکرده و اعلام بازنشستگی نمی‌کنند، چنان وارد درگیری و منازعه با او شدند که گویسی از موجودیت خود در برابر او دفاع می‌کنند. انواع و اقسام اتهامات و مشغول کردن او با دستگاه قضایی پیچیده ایالات متحده در دو سطح فدرال و ایالتی، تمسخر همیشگی او در سطح رسانه‌های جریان اصلی و تلاش برای زندانی کردن و فشار بر هم‌راهان و دوستان قدیمی‌اش، تنها نمونه‌ای کوچک از اقدامات آنها برای خنثی کردن این بمب

ساعتی بود. با این حال آنها در این زمینه موفق نبودند و ترامپ آن‌طور که خود در سخنرانی پیروزی‌اش بیان کرد، «بزرگ‌ترین بازگشت سیاسی» در تاریخ آمریکا را رقم زد و چنان در عرصه انتخاباتی قوی ظاهر شد که مؤسسه‌های نظرسنجی باز هم بازی را به حامیان ترامپ باختند.

نمونه اکوان

کارشناس بین‌الملل

به‌صورت معمول زمانی که از تحلیل چرایی پیروزی یک نامزد انتخاباتی در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا صحبت می‌شود، باید دلایل این پیروزی را در نوع عملکرد قبلی این فرد، وضعیت کلی جامعه آمریکا در آن قرار داشته و نوع وعده‌های نامزد پیروز انتخابات دید. «دونالد ترامپ» با این حال نامزدی معمول برای

انتخابات ریاست جمهوری در آمریکا نیست که در نهایت بتوان با همان رویکردهای قدیمی، پیروزی‌اش در انتخابات را تحلیل کرد. در عین حال، جامعه آمریکا نیز جامعه‌ای معمول نیست و دو قطبی‌های موجود در این جامعه، مردم آمریکا را به رأی‌دهندگان پیش‌بینی‌ناپذیری تبدیل کرده است. بر همین اساس، نظرسنجی‌های انتخاباتی از سال ۲۰۱۶ به‌بعد که دو قطبی موجود در جامعه آمریکایی شدیدتر شد، دیگر

در هیچ انتخاباتی قابل اعتماد نبوده‌اند. با این حال، زمانی که از تحلیل پیروزی ترامپ صحبت می‌شود، به‌دلیل عملکرد بد دولت بایدن در عرصه حکمرانی که این دولت را مانند دولت کارتر به یکی از ضعیف‌ترین دولت‌های ایالات متحده تبدیل کرد، باید قبل از بیان دلایل پیروزی ترامپ، دلایل شکست کاملاً هریس و مهم‌تر از آن دموکرات‌ها را در عرصه سیاسی ایالات متحده تشریح کرد.

ترامپ در هر صورت نامزد انتخاباتی معمولی برای فضای سیاسی واشنگتن نیست. او در سال ۲۰۱۶

راهبردها تغییر می‌کنند؟

مخالفت را با رژیم صهیونیستی داشتند، کمترین رأی را به هریس دادند. عوامل یاد شده باعث شکست کاملاً هریس در انتخابات شد. البته باید توجه داشت که دولت بایدن تا اول بهمن بر سر کار است و از آن زمان به بعد دولت ترامپ سکان هدایت آمریکا را به‌دست خواهد گرفت. باید منتظر ماند و دید که ترامپ تا چه اندازه به شعارهای انتخاباتی خود پایبند است. او در شعارهایش بر این موضوع تأکید کرد که به‌دنبال جنگ نیست و ظرف مدت کوتاهی به جنگ در اوکراین پایان می‌دهد. البته باید به این موضوع توجه داشت که راهبرد آمریکا با جابه‌جایی دولت‌ها تغییر نمی‌کند و در اصل تاکتیک‌ها هستند که برای رسیدن به این راهبردها تغییر می‌کنند. برای نمونه، حمایت از رژیم صهیونیستی و مقابله با جمهوری اسلامی جزئی از راهبردهای تمام دولت‌ها در آمریکاست و ظرف ماه‌های آینده تاکتیک‌های دولت ترامپ در این دو موضوع روشن خواهد شد.

معاونت رئیس‌جمهور در انجام وظایف خود توانمندی نشان نداد. از جمله اینکه در موضوع مدیریت مهاجران غیرقانونی توفیقی به‌سست نیاورد. در سطح سیاست خارجی: دولت بایدن آمریکا را درگیر دو جنگ کرد؛ ابتدا جنگ اوکراین و سپس جنگ غزه؛ در جنگ اوکراین، آمریکا ده‌ها میلیارد دلار به اوکراین کمک کرد بدون آنکه دستاوردی به‌دست آورد. در جنگ غزه نیز آمریکا علاوه بر کمک‌های بی‌سابقه نظامی و اقتصادی، از نسل‌کشی مردم مظلوم غزه به دست رژیم صهیونیستی حمایت کرد و در مجامع بین‌المللی مدافع بی‌چون‌وچرای آنها بود. این موضوع باعث شد اعتبار و وجهه آمریکا در مجامع بین‌المللی از بین برود و در داخل آمریکا نیز مسلمانان و اعراب از بایدن رویگردان شوند؛ به گونه‌ای که در دوره‌های گذشته به‌طور متوسط هفتاد درصد مسلمانان به دموکرات‌ها رأی می‌دادند؛ ولی در این دوره به زحمت ۲۰ درصد به هریس رأی دادند. نسل Z هم که در جامعه آمریکا بیشترین

که این هم غلط از آب درآمد و ترامپ افزون بر پیروزی قاطعانه در کسب آرای مردم در سطح ملی هم شش میلیون رأی بیشتر آورد. در سال ۲۰۱۲، آنها پیش‌بینی کردند که «دم‌آرامی» پیروز می‌شود، در حالی که «اوباما» در انتخابات پیروز شد. در سال ۲۰۱۶ نیز اعلام کرده بودند که «هیلاری کلینتون» برنده می‌شود و ترامپ برنده آن دوره از انتخابات شد.

درباره علل شکست هریس می‌توان در دو سطح این موضوع را بررسی کرد. در سطح داخلی: نرخ تورم بالا، گرانی مواد غذایی، گرانی مسکن، افزایش شکاف طبقاتی و افزایش مشکلات بهداشتی و ناتوانی دولت بایدن در برقراری پوشش همگانی خدمات درمانی این تصور را در رأی‌دهندگان به‌وجود آورد که هریس ادامه‌دهنده راه دولت بایدن است. هر چند او در سخنرانی‌های متعدد تأکید کرد که او ادامه‌دهنده دولت بایدن نیست و تصمیمات و ایده‌های جدیدی دارد. هریس اصولاً در دوره چهار ساله

رضا صارمی

دکترای امنیت ملی

بالاخره پس از دو سال رقابت، «دونالد ترامپ» چهل‌هفتمین رئیس‌جمهور آمریکا شد و به‌عبارتی دیگر دوره چهارساله دوم ترامپ شروع شد. در این دوره، ترامپ با ۳۱۲ رأی الکترال از مجموع ۵۳۸ رأی، تقریباً پیروزی قاطعانه‌ای را به‌دست آورد. نکته حائز اهمیت این است که ترامپ هر هفت ایالت نوسانی را برد و شکست سختی را بر دموکرات‌ها تحمیل کرد. قبل از اینکه علل شکست هریس را بررسی کنیم، باید به این موضوع اشاره کنیم که مؤسسه‌های نظرسنجی برای سومین دوره در پیش‌بینی نتایج با شکست روبرو شدند. این مؤسسه‌ها در انتخابات امسال از رقابت شانه‌به‌شانه چه در سطح ملی و چه در سطح ایالت‌های نوسانی صحبت می‌کردند

مقاومت سمت درست تاریخ است

علیرضا جلالیان

خبرنگار

به مناسبت روز ملی مبارزه با استکبار جهانی، فرصتی دست داد تا در خدمت «سردار یدالله جوانی» معاون سیاسی سپاه در برنامه زنده قطب‌نما باشیم. بخشی از مطالب مطرح‌شده در گفت‌وگو با ایشان به مسئله «استکبار» اختصاص پیدا کرد و اینکه اصولاً انقلاب اسلامی در برابر استکبار قد علم کرد. در ادامه بخش‌هایی از گفت‌وگوی ما با معاون سیاسی سپاه را در این باره می‌خوانید.

درباره ریشه‌شناسی استکبار و ساختارشناسی و تبارشناسی و اصول چیستی و چگونگی آن توضیحاتی بفرمایید.

باید به این معنا توجه ویژه‌ای داشت که مستکبر و استکبار از ذایل اخلاقی است. مافضیلت‌ها و در مقابل آنها، رذیلت‌ها را داریم. به لحاظ تاریخی ما شیطان را داریم، که خداوند به او امر کرد که سجده کند و شیطان ابا کرد و استکبار به خرج داد. شیطان که به آدم سجده نکرد و نسبت به دستور خداوند سرپیچی کرد، منشأش همان خود برترینی و خودبرترپنداری بود که تصریح کرد من را از آتش آفریدی و او را از خاک و تصورش این بود که آتش بر خاک برتری دارد. در حالی که امر خدا را باید اطاعت می‌کرد. الآن غربی‌ها خودشان را برتر از دیگر ملت‌ها می‌دانند و صهیونیست‌ها معتقد به یک نژاد برتر و مخلوق برتر هستند؛ این یک صفت رذیله است. اگر ظلم کردن یک رذیله اخلاقی است، مبارزه با ظالم و ایستادن مقابل ظالم و ستمگر هم یک فضیلت به‌شمار می‌رود. بنابراین، وقتی ما موضوع استکبارستیزی ملت ایران را مطرح می‌کنیم، سخن از یک ارزش به میان می‌آید.

این جمله‌ای که حضرت امام (قدس‌الله‌تفسه) فرمودند: «مردم ما از زمان مردم زمان رسول‌الله (ص) برتر هستند؛ از عهد امیرالمؤمنین برتر هستند»، حقا و انصافاً جمله درستی بود. در ۴۵ ساله گذشته درستی این سخن امام (ره) اثبات شده که ملت ما استکبارستیز است و این نشانه بلوغ ملت است. اگر ملت را در قامت

یک جوانمرد تجسم کنیم، باید دست این جوانمرد را بوسید.

این ایران بود که بعد از فروپاشی بلوک شرق جلوی یکه‌تازی آمریکایی‌ها ایستاد. برای نمونه، در ماجراهای صلح، ایران این موجودیت نامشروع را نپذیرفت. ملت ایران و نظام جمهوری اسلامی با پرچم‌داری ولی‌فقیه مقابل آنها ایستادند؛ در حالی که در همان مقطع با تهدید در برابر ایستادگی خود مواجه بودند (حتی تهدید به بمباران تهران). آنها نشستی را با عنوان «کنفرانس صلح مادرید» مطرح کردند تا موضوع پرونده فلسطین را به نفع صهیونیسم ببندند و برای همیشه فلسطینی‌ها را از سرزمین مادری خود محروم کنند. هیچ کشوری جز ایران با پرچم‌داری ولایت‌فقیه در مقابل این یکه‌تازی نایستاد؛ ملت ایران ایستاد و برگزاری کنفرانس فلسطین در تهران را شاهد بودیم؛ یعنی در مقابل اقدام آنها یک اقدام عملی انجام داد، نه اینکه شعار دهد.

آمریکایی‌ها تحلیلی را نسبت به ایران دارند و آن تحلیل این است که ایران یک موقعیت راهبردی و پیشینه تمدنی تاریخی دارد و اگر ما بخوایم در جهان قدرت برتر و مسلط باشیم، ایران باید در چنگ ما باشد. بله این ما نیستیم که با آمریکایی‌ها کار داریم، این آمریکایی‌ها هستند که به سرزمین ما طمع دارند، از آن طرف دنیا...!

آمریکایی‌ها می‌خواهند قدرت برتر و مسلط در جهان باشند. برای اینکه قدرت مسلط باشند، باید ابزار و عناصر قدرت و مؤلفه‌ها و جاهای حساس و راهبردی جهان را در اختیار داشته باشند. پیشینه و موقعیت ایران خیلی راهبردی است. «آیزنهاور» بعد از انتخاب‌شدن برای ریاست جمهوری آمریکا و قبل از ورود به کاخ

سفیدی می‌گوید: «به اعتقاد من بر روی جغرافیای جهان هیچ کشوری به اندازه ایران اهمیت ندارد»؛ خب این همه کشور وجود دارد، چرا اسم ایران را آورد؟ تازه این قبل از انقلاب اسلامی است؛ دلیل می‌آورد که ایران نفت دارد، در جغرافیای جهان پیشینه تاریخی و تمدنی دارد و وای به روزی که ایرانی‌ها بخوانند به دوره گذشته برگردند و نظامی‌گری آنها گل کند؛ نباید بگذاریم این اتفاق بیفتد؛ یعنی وقتی آمریکایی‌ها کودتای ۲۸ مرداد را انجام می‌دهند، اساساً تمام مقدمات لازم را ایجاد می‌کنند تا بتوانند بر ایران مسلط شوند و برای آن مبنای هم دارند.

تبعید حضرت امام (ره) به‌واسطه مخالفت با کاپیتولاسیون در سال ۱۳۴۳ و حمله به دانش‌آموزان در سال ۱۳۵۷ دو واقعه استکبارستیزانه ۱۳ آبان قبل از انقلاب بوده‌اند؛ اما ۱۳ آبان ۱۳۵۸ به قدری ویژه بود که از سوی حضرت امام (ره) به انقلاب دوم تعبیر شد. امام (ره) بر این حرکت دانشجویان مهر تأیید زدند و نه تنها این حرکت را تأیید کردند، بلکه فرمودند این انقلاب دوم است و این عبارت امام عبارت واقعاً قابل توجهی است.

بعد از این واقعه، عده‌ای در دولت موقت ترسیدند و استعفا دادند. این امر به کنار، اما این حمایت امام (ره) باعث شد دانشجویان پشت‌شان به حمایت ایشان گرم باشد. بعد ملت هم با تأیید آمدند در اطراف سفارت شبانه‌روز ماندند و شعار دادند. دانشجویان هم به بررسی اسناد و مدارک مشغول شدند. اسناد در ۴۴ جلد کتاب منتشر و مشخص شد که چه توطئه‌هایی در آن سفارت‌خانه طرح‌اشی شده بود. پس از آن دیگر مسئله حل شد.

به‌نظر می‌رسد اگر انقلاب ۴۵ ساله شده است، تسخیر لانه جاسوسی و فروریختن هیمنه و افشای

نگاهی به همکاری‌های ضدتروویستی ایران و پاکستان

جیش‌الظلم در مسیر پایان

طی بیانیه‌ای اعلام کرد: «اریزنی‌ها با مقامات ایرانی در فضای سازنده‌ای صورت گرفت و هیئت‌های دو کشور متعهد به گسترش همکاری‌های نزدیک در حوزه‌های دفاعی، مدیریت مرزی و مقابله با تروریسم، شدند.»

انسداد مرزی با پاکستان

در هفته گذشته، «مؤمنی» وزیر کشور طی سفر یک‌روزه به سیستان و بلوچستان، از طرح انسداد مرزهای شرقی و روند ساخت دیوار حائل با مرز پاکستان در منطقه میرجه بازدید کرد و در جریان پیشرفت این طرح قرار گرفت.

وزیر کشور با بیان اینکه مرحله نخست طرح انسداد مرز، حدود ۹۰ کیلومتر بوده که از اواخر خردادماه سال جاری آغاز شده و براساس پیش‌بینی‌های موجود در نیمه اول سال آینده به اتمام و به بهره‌برداری می‌رسد، گفت: «انسداد مرز تنها فیزیکی نیست بلکه بخشی از دیوار به‌صورت سیم خاردار و بخش هوشمند آن شامل رادارها می‌شود؛ انسداد مرز علاوه بر تأمین امنیت عمومی منطقه، در زمینه‌های پیشگیری از قاچاق کالا و مواد مخدر و ساماندهی اتباع خارجی نیز تأثیرات قابل ملاحظه‌ای خواهد داشت.»

پاکسازی کامل تروریست‌ها

پس از حادثه تروریستی گوهرکوه تفتان و شهادت ۱۰ نفر از نیروهای فراجا، رزمایش شهدای امنیت با همت قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه از پنج‌آبان ماه در جنوب شرق کشور (شهرستان‌های سرباز، کلات، نیکشهر، راسک، مهرستان و قصرقند) آغاز شد.

طبق اعلام «سردار پاکپور» فرمانده نیروی زمینی سپاه در چهاردهم آبان‌ماه، در «رزمایش شهدای امنیت»، حدود ۸۰ درصد از عوامل گروهک تروریستی حادثه گوهرکوه تفتان دستگیر شدند.

سه روز بعد، «سردار شفاپی» سخنگوی رزمایش شهدای امنیت با بیان اینکه این رزمایش تا رسیدن

توطئه‌های آمریکا سهم بالایی در این ماندگاری دارد.

شما آینده این حرکت را چطور می‌بینید؟
از زمانی که انقلاب در ایران پیروز شد، جبهه موحدین شکل گرفت و جمهوری اسلامی به منزله ام‌القرای جهان مطرح شد و ولایت پرچم را به‌دست گرفت. این روند، روندی است که در تاریخ ما مشابه ندارد؛ اگر تاریخ را بررسی کنیم، همواره مبارزه موحدان و مستضعفان با مستکبرین برقرار بوده است ولی همواره این دوره کوتاه بوده و مستضعفان مغلوب و نابود می‌شدند؛ اما نظام و ساختاری با یک ملت در یک جغرافیای راهبردی مانند ایران، ۴۵ سال نابود نمی‌شود؛ بلکه توسعه قدرت و نفوذ پیدا می‌کند و جبهه مقاومت را گسترش می‌دهد؛ به‌گونه‌ای که امروز می‌توانیم بگوییم جمهوری اسلامی در حال جهانی‌سازی مقاومت است. از افتخارات ملت ایران با رهبری ولی‌فقیه این است که مقاومت را جهانی می‌کنند و در مقابل غربی‌سازی جهان، الگوی توحیدی را علم کرده‌اند.

چندماه قبل در دانشگاه آمریکا تظاهرات و تجمع و اعتصاباتاتی اتفاق افتاد و بعد با دانشجویها برخورد‌هایی شد و بیش از ۳۰۰۰ نفر از استادان و دانشجویها را بازداشت کردند. حضرت آقا پیامی دادند و در آن فرمودند: «شرایط در حال تغییر است و شما در سمت درست تاریخ ایستادید.» معظم‌له در ادامه فرمودند: «شما اینک بخشی از جبهه مقاومت هستید.» این نکته، بسیار بسیار مهم است. امروز جبهه مقاومت در آمریکا و اروپا و در همه نقاط دنیا دیده می‌شود؛ این نشان می‌دهد اسلام رو به توسعه است. عملیات «طوفان‌الاقصی» و موضوع «مقاومت فلسطین»، حماسه «حماس» و «جهاد اسلامی» و در ادامه‌اش «حزب‌الله»، طوفان آگاهی‌بخشی و شکست امپراتور رسانه‌ای آنها بود. این بحث جابه‌جایی قدرت از غرب به شرق امری مسلم و قطعی است و تغییر هندسه قدرت در جهان اتفاق افتاده است. اینکه در واقع اسلام سنگرهای کلیدی جهان را فتح خواهد کرد، امری قطعی و نابودی رژیم صهیونیستی نیز یک امر حتمی است. این مسئله نشان می‌دهد موانعی که سر راه تمدن‌سازی اسلامی و وحدت امت اسلامی است، برداشته شده است. مجموعه‌ای از مسائل و اتفاقات بزرگی که در راه است به برکت این انقلاب، قیام، استکبارستیزی و ایستادگی ملت ایران است.

۳ دیدگاه
شماره ۱۱۶۴ | دوشنبه ۲۱ آبان ۱۴۰۳
صداقت

روزنه

شفافیت مالی و مشارکت مردمی!

مجید تازهبهار

کارشناس اقتصادی

یکی از نکات مهم در امر مشارکت و همراهی مردم با قوانین و مقرراتی که در ساختار سیاسی، فرهنگی و به‌خصوص در موضوعات اقتصادی هر کشوری تصویب می‌شود، موضوع شفافیت مالی، اقتصادی و نوعی نگاه انتقادی در بهره‌مندی اشخاص از تصویب این‌گونه قوانین است.

اگر بخواهیم بحث را واقعی‌تر ادامه دهیم، می‌توانیم به موضوع بهره‌مندی شهروندان از زیرساخت‌های عمرانی و نقش آن در توسعه پایدار شهری و آبادانی اشاره کنیم. توسعه پایدار شهری، به‌مثابه یک انتفاع جمعی، به امکانات و زیرساخت‌هایی نیاز دارد که افزون‌بسر و وظایف سیاست‌گذار اقتصادی در تعریف و بازتعریف پروژه‌های عمرانی به‌صرفه، برای شهروندان نیز وظایفی به همراه خواهد داشت. در کشورهایی که از منابع پایدار، مانند نفت در راستای توسعه زیرساخت‌های شهری و عمرانی بهره‌مند نیستند، یکی از راه‌های مشارکت می‌تواند پرداخت مالیات از سوی شهروندان آن کشور باشد. بدون شک، حق بهره‌مندی شهروندان، چه در مناطق شهری و چه در مناطق روستایی و کم‌برخوردار از زیرساخت‌های عمرانی مناسب، نکته‌ای است که نباید از دید سیاست‌گذار پنهان بماند. اما گاهی اوقات، نداشتن انگیزه کافی برای پرداخت مالیات و توزیع ناعادلانه منابع مالیاتی، به مشکلاتی در جامعه منجر و به‌نوعی از دید مالیات‌دهندگان به پرداخت پول اجباری تعبیر می‌شود. چنانچه برای مالیات‌دهندگان محل هزینه‌کرد مالیات دریافتی از سوی دولت شفاف و قابل رهگیری باشد و این اطمینان به افراد منتقل شود که مالیات دریافتی در راستای منفعت جمعی به‌کار گرفته خواهد شد، چه‌بسا نگرش افراد در پرداخت اجباری مالیات به‌سمت سوی مشارکت در توسعه و آبادانی کشور، توسعه زیرساخت‌های بهداشتی و تأمین زندگی سالم برای اقشار ضعیف تغییر پیدا کند. این موضوع می‌تواند محل دقیق مطالعه و کار کارشناسی باشد. در همین راستا، در تیرماه سال جاری، آیین‌نامه اجرایی نشان‌دار کردن (رهگیری) مالیات‌ها تدوین شد و به تصویب هیئت وزیران رسید. از متن این آیین‌نامه، این‌گونه برداشت می‌شود که هدف از نشان‌دار کردن مالیات برای افزایش انگیزه پرداخت مالیات، توزیع عادلانه منابع مالیاتی و همچنین تأمین مالی طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای اولویت‌دار باشد. براساس مفاد این آیین‌نامه، یک درصد از کلیه درآمدهای مالیاتی به طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای اولویت‌دار با نظر مالیات‌دهندگان تخصیص می‌یابد. برخی کارشناسان معتقدند این طرح، حکمرانی و اعمال نظر مردم بر نظام مالیاتی را نشان می‌دهد و انگیزه مردم برای پرداخت مالیات را افزایش خواهد داد. همچنین این طرح می‌تواند به رشد و توسعه مناطق محروم، بهبود شرایط زندگی سالم و به افزایش شش‌اخص‌های اقتصادی کمک کند. اکنون، با گذشت چند ماه از تصویب و اجرای این آیین‌نامه خبرهای خوبی از استقبال مؤدیان و حتی تکمیل سقف عدلی از اجرای آن در برخی از استان‌ها منعکس می‌شود. هرچند این کار از ظرافت‌های خاصی برخوردار است و باید توجه داشت برای تحقق عدالت مالیاتی، شناسایی پایه‌های مالیاتی جدید، نظام‌مندکردن ابزار و شیوه‌های اخذ مالیات از مؤدیانی که فرار مالیاتی دارند و همچنین استفاده از روش‌هایی که به افزایش شفافیت در دریافت مالیات و توزیع عادلانه کمک خواهد کرد، از اهمیت بالایی برخوردار هستند

به همه اهداف و پاکسازی کامل تروریست‌ها و اشرا را ادامه خواهد داشت، گفت: «قبل از انجام این مرحله از رزمایش، اقداماتی با حضور یگان ویژه صابرین، یگان‌های پهپادی، بالگردی، جنگال، فراجا و بسیج نیروهای مردمی و اداره کل اطلاعات در شهرستان‌های زاهدان، خاش و تفتان انجام شده بود که همچنان ادامه دارد؛ تعدادی از اعضای گروهک تروریستی جیش‌الظلم نیز در جریان این رزمایش به هلاکت رسیدند؛ ضمن اینکه «سردار سرتیب دوم پاسدار حمید ملزندرانی» فرمانده تیپ نینوا استان گلستان، پاسدار خلیبان «حامد جندقی» و «محمدرضا رستمی نژاد» از تیپ ۳۲ نیروهای ویژه المهدی (عج) نیز در جریان این رزمایش، به شهادت رسیدند.

همچنین اواسط هفته گذشته، گروهک تروریستی جیش‌الظلم در بیانیه‌ای، با اشاره به حمله هوایی صورت‌گرفته علیه مواضع این گروهک در مناطق مرزی ایران و پاکستان، از هلاکت ۱۲ عضو خود خبر داد؛ در این بیانیه از هلاکت دو نفر از مسئولان و فرماندهان این گروهک به نام‌های «مولوی حافظ ابراهیم سابکزئی» با هویت سازمانی «حافظ حسان» و «فقیرمحمد محمد زهی» با هویت سازمانی «امیر عمر» خبر داده شده بود.

کلام پایانی

ساماندهی ۹۰۰ کیلومتر مرز مشترک ایران و پاکستان در سایه همکاری‌های دو کشور و پاکسازی این منطقه از لوٹ وجود گروهک‌های تروریستی دست‌پرورده آمریکا و رژیم صهیونیستی، بدون شک تأثیر بسزایی در تأمین امنیت، توسعه اجتماعی و همچنین رشد و شکوفایی اقتصادی نواحی جنوب شرقی ایران خواهد داشت؛ اقداماتی که چنانچه هر روز زودتر انجام شوند، منافع بیشتری را برای کشور به‌دنبال خواهد داشت.

حسین چخماقی
خبرنگار

حادثه تروریستی «گوهرکوه تفتان» و شهادت ۱۰ نفر از نیروهای فراجا که هم‌زمان با تجاوز رژیم صهیونیستی به حریم کشورمان صورت گرفت، بار دیگر ضرورت انجام اقدامات همه‌جانبه برای تأمین امنیت مرزهای جنوب شرقی کشور را به اثبات رساند. سفرهای جداگانه «سیدعباس عراقچی» وزیر خارجه و همچنین «سردار سیدحجت‌الله قریشی» جانشین وزیر دفاع در صدر یک هیئت بلندپایه نظامی به «اسلام‌آباد» پایتخت پاکستان، بازدید «اسکندر مؤمنی» وزیر کشور از روند اقدامات در حال انجام برای انسداد مرزی ایران و پاکستان و همچنین برگزاری رزمایش مقتدرانه نیروهای مسلح در نواحی مرزی سیستان و بلوچستان با عنوان «رزمایش شهدای امنیت» که همگی طی ۱۰ روز گذشته صورت گرفتند، زمینه‌های تأمین امنیت در مناطق جنوب شرقی ایران و تنگ کردن عرصه بر گروهک‌های تروریستی را بیش از پیش فراهم کردند.

پشتوانه صهیونی گروهک تروریستی

سه‌شنبه هفته گذشته، «عراقچی» وزیر خارجه کشورمان طی سفر به اسلام‌آباد، دیدارهای جداگانه‌ای را با «شهbaz شریف» نخست‌وزیر، ژنرال «سیدعاصم مُنیر» فرمانده ارتش و «محمد اسحاق‌دار» وزیر خارجه پاکستان انجام داد که طی آنها، آخرین تحولات مرتبط با روابط دو جانبه تهران اسلام‌آباد، وضعیت منطقه به‌ویژه همکاری‌های دفاعی-نظامی و همچنین امنیت در مرزهای مشترک، مورد بحث، بررسی و تصمیم‌گیری قرار گرفت.

عراقچی در جریان نشست خبری مشترک با هم‌تای

دیگران

گزینه سامسون!

سید رضا عباس

یادداشت نویسن سایت Stratheia

استراتژی گزینه سامسون - Samson option - در عبری به صورت «بُررات شیمشون» تلفظ می‌شود و در فلسفه کتاب مقدس اسرائیلی‌ها ریشه دارد. این استراتژی به یک داستان توراتی اشاره دارد که در آن سامسون، قاضی یهودی به دست غیر یهودیان دستگیر و به ستون‌های معبد بسته می‌شود، اما او ستون‌های معبد را به هم می‌کوبد و سقف معبد را فرو می‌ریزد، در نتیجه خود و صدها فلسطینی را به کام مرگ می‌کشاند و همزمان فریاد می‌زند: «بگذارید با فلسطینیان بمیرم.»

البته اسرائیل هرگز به شکل رسمی اعلام نکرده که سلاح‌های هسته‌ای دارد، بلکه به سیاست ابهام هسته‌ای متکی است. با این حال نظر به دسترسی آنها به سلاح‌های هسته‌ای، استراتژی گزینه سامسون، راهبرد روز مبادای اسرائیل برای نابودی منطقه با استفاده از سلاح‌های هسته‌ای در صورت فروپاشی قریب‌الوقوع این رژیم است. برای درک تفکر استراتژیک اسرائیل و نگرش آن به امنیت، سه عامل مهم است: نخست، ایدئولوژی صهیونیستی که به تأسیس اسرائیل انجامید؛ دوم، روایت تاریخی هولوکاست و سوم، گروهی از رهبران که به بقای اسرائیل متعهد هستند. البته هر چند سیاست واقعی و عملیاتی صهیونیست‌ها در رابطه با سلاح هسته‌ای همچنان قابل ارزیابی نیست؛ اما منابعی مانند اسناد افشاشده سیا و همچنین آثار نویسندگانی که درباره برنامه هسته‌ای اسرائیل قلم زده‌اند، تا حدودی امکان ارزیابی توان و رویکرد اسرائیل را فراهم کرده است.

مارتین ون کرویلد در کتاب «فرهنگ جنگ» نوشته است، هرگونه صحبت درباره سلاح‌های هسته‌ای در اسرائیل می‌تواند به دستگیری، محاکمه و زندان منجر شود. بنابراین، نویسندگان اسرائیلی هنگام صحبت درباره سلاح‌های هسته‌ای از اصطلاحاتی، مانند سلاح‌های روز قیامت و گزینه سامسون استفاده می‌کنند.

گزینه سامسون در صورت شکست بازدارندگی متعارف به کار گرفته می‌شود. سیا در سال ۱۹۷۶ میلادی معتقد بود، اسرائیل ۱۰ تا ۲۰ سلاح هسته‌ای ذخیره کرده است و تا سال ۲۰۰۲ میلادی این تعداد به بیش از ۷۵ سلاح هسته‌ای افزایش یافته بود. در سال ۲۰۰۶ میلادی، «رابرت گیتس» وزیر دفاع آمریکا، در جلسه‌ای در سنا اعتراف کرد، اسرائیل سلاح‌های هسته‌ای دارد و دو سال بعد، «جیمی کارتر» رئیس‌جمهور سابق آمریکا، گفت که تعداد کلاهک‌های هسته‌ای اسرائیل بیش از ۱۵۰ عدد است.

همانگونه که مشخص است، مفهوم گزینه سامسون تضمین بازدارندگی معتبر و تلافی گسترده است. مدتی قبل «نیویورک تایمز» مقاله‌ای با عنوان «آخرین راز جنگ شش روزه» منتشر کرد که بیان می‌کند ارتش اسرائیل برنامه‌ریزی کرده بود گروهی از چترپازان را به شبه‌جزیره سینا در مصر بفرستد و یک بمب هسته‌ای را بر روی یکی از قلعه‌ها نصب و در صورت تلاش ارتش مصر برای عبور از سینا منفجر کند.

در جنگ یوم کیبور ۱۹۷۳ نیز «گلدا مئیر» نخست‌وزیر وقت اسرائیل، هشدار هسته‌ای را صادر کرد و دستور آماده‌سازی کلاهک‌های هسته‌ای برای پرتاب از موشک‌ها و هواپیماها را داد. سفیر اسرائیل در آمریکا، «سیمچا دیتنیز» با «هنری کیسینجر» دیدار کرد تا به رئیس‌جمهور «نیکسون» اطلاع دهد که اگر آمریکا تسلیحات لازم را به اسرائیل نرساند، نتایج بدی در پی خواهد داشت. در نتیجه نیکسون به دلیل این تهدید، با درخواست‌های اسرائیل موافقت کرد. این اولین استفاده موفق از گزینه سامسون معادل باج‌گیری هسته‌ای بود!

نگاهی به برنامه‌های جدید رژیم صهیونی برای تولید بی‌ثباتی در غرب آسیا و راه مقابله با آن

بازی با آتش هسته‌ای!

کشورمان (محصول پروژه ایران هراسی) به افزایش حمایت‌ها از سیاست‌های کشورمان کمک کند. به طور کلی با عنایت به آنچه بیان شد، نقش مخرب تل‌آویو در منطقه غرب آسیا و تهدیدات فزاینده آن، نیازمند توجه ویژه و بازنگری در سیاست‌های دفاعی و امنیتی کشورمان است و همانطور که رئیس شورای راهبردی روابط خارجی کشورمان نیز بر آن اشاره و تأکید داشت، در صورت لزوم باید در مسیر بازنگری در سیاست هسته‌ای حرکت کنند. اغلب نخبگان با این نظر موافقت که کشورمان باید با بهره‌گیری از همه ظرفیت‌های خود، به شکل مؤثر به تهدیدات رژیم پاسخ دهد و مانع از تداوم تعرض به منافع ملت ایران شود که طبیعتاً این امر نیازمند تقویت توان نظامی و ارتقای فناوری‌های دفاعی در سایه قوام‌بخشی سرمایه اجتماعی نظام و افزایش انسجام داخلی است.

افزون بر این، با توجه به پیچیدگی‌های موجود در روابط بین‌المللی و چالش‌های پیش‌رو، کشورمان باید با همراهی نخبگان غیر محافظه‌کار، اما واقع‌بین با تدوین راهبردی جامع و بلندمدت، با تهدیدات مقابله کرده و منافع ملی ملت شریف‌مان را تأمین کند. در این راستا، تقویت نهادهای دفاعی و امنیتی، ارتقای سطح آگاهی و آمادگی نیروهای مسلح، و بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و فناوری داخلی، از جمله اقداماتی است که به تحقق این اهداف کمک می‌کند. در پایان باید دقت داشته باشیم که با توجه به تحولات سریع و پیچیده در عرصه بین‌المللی، کشورمان باید با رصد دقیق و تحلیل مستمر تحولات منطقه‌ای و جهانی، به‌طور هوشمندانه و منعطف به تغییرات واکنش نشان دهد و سیاست‌های خود را بر اساس شرایط و مقتضیات جدید تنظیم کند. توان‌افزایی سازمان‌های اطلاعاتی کشور و ارتقای همکاری‌های اطلاعاتی و امنیتی با کشورهای دوست و هم‌پیمان، به افزایش ظرفیت‌های دفاعی و امنیتی کشور در مواجهه با تهدیدهای جدید کمک خواهد کرد. ایران عزیزمان در سایه هوشمندی مسئولان باید با اتخاذ رویکردی جامع و چندجانبه، بیش از پیش به دنبال ایجاد توازن قدرت در منطقه و حفظ امنیت و ثبات در غرب آسیا با وجود شرارت‌های دبداله‌دار رژیم صهیونی و حامیان آن باشد.

ادامه می‌دهد، کشورمان می‌تواند با استناد به این ماده، اقدامات دفاعی لازم را برای حفظ امنیت و حاکمیت خود انجام دهد. البته جامعه بین‌المللی نیز باید به مسئولیت خود در قبال حفظ صلح و امنیت بین‌المللی عمل کرده و از اقدامات تجاوزکارانه رژیم جلوگیری کند که تحقق این امر مشروط به پیگیری دستگاه سیاست خارجی کشور است.

خوشبختانه، امروز بر همگان آشکار شده است که رژیم با سیاست‌های تجاوزکارانه خود، نه تنها امنیت منطقه را به خطر انداخته، بلکه با نقض گسترده حقوق بشر یکی از سیاه‌ترین ادوار تاریخی منطقه را رقم زده است. از این رو کشورمان به منزله یکی از پیشروترین کشورهای در حمایت از حقوق فلسطینیان و مبارزه با تجاوزات رژیم اشغالگر قدس، باید با تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، به دفاع از حقوق مشروع ملت‌های اسلامی ادامه دهد. این امر می‌تواند از طریق مشارکت در مجامع بین‌المللی، ارائه طرح‌های صلح‌آمیز و حمایت از تلاش‌های دیپلماتیک برای حل و فصل بحران‌های منطقه‌ای صورت گیرد.

فرای مسائل حقوق بشری و نظامی رژیم، عرصه‌های سیاسی و اقتصادی منطقه نیز تحت تأثیر سایه‌شوم رژیم صهیونی است. برای نمونه، تحرکات مضاعف آنها تحت حمایت کاخ سفید فشارهای اقتصادی کوتاه‌مدت و بلندمدتی را پیش روی کشورمان و دیگر اصناعات مقاومت قرار داده است که یک نمونه شاخص آن کریدور IMEC است. در این شرایط، ایران باید با باز طراحی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و تقویت روابط اقتصادی با کشورهای عضو «بریکس» با این فشارها مقابله کند.

به این نکته نیز باید دقت داشت که در عصر حاضر رسانه‌ها و افکار عمومی نقش مهمی در شکل‌دهی به سیاست‌های داخلی و خارجی کشورها ایفا می‌کنند، لذا کشورمان باید با بهره‌گیری از ظرفیت رسانه‌های داخلی و بین‌المللی، سیاست‌های تجاوزکارانه رژیم را افشا کرده و حمایت افکار عمومی جهانی را جلب کند. در این مسیر استفاده کارآمد از دیپلماسی عمومی و فرهنگی برای تقویت تصویر مثبت کشورمان در سطح بین‌المللی و تبیین مواضع اصولی ایران در قبال مسائل منطقه‌ای و جهانی، می‌تواند ضمن خنثی‌سازی تصویر منفی از

افزایش رژیم صهیونی به استفاده از ظرفیت‌های هسته‌ای خود به مثابه ابزاری برای تهدید و فشار بر کشورهای منطقه است.

نکته مهمی که باید به آن توجه داشت، این مسئله است که در گذشته، سیاست ابهام عمده هسته‌ای برای صهیونیست‌ها به منزله یک راهبرد بازدارنده منطقی به نظر می‌رسید. اما امروزه، در میان جنگ مداوم غزه و لبنان و همچنین تنش رویه تصاعد با کشورمان، از منظر صهیونیست‌ها این راهبرد دیگر قابل تحمل نیست‌ابه همین دلیل، رژیم ناتوان از غلبه بر مشکلات به دنبال افشای گزینشی توانایی‌های هسته‌ای خود است تا به ظن خود بتواند تهدیدات را مهار کند، البته بر کسی پوشیده نیست که این تغییر راهبردی ممکن است به افزایش تنش‌ها در منطقه منجر شود و خطر وقوع درگیری‌های نظامی گسترده را افزایش دهد.

در این وضعیت، کشورمان در جایگاه یکی از مهم‌ترین قدرت‌های منطقه‌ای و رأس محور مقاومت، باید با دقت و هوشمندی به تهدیدآفرینی‌های رژیم صهیونی پاسخ دهد که این امر نیز نیازمند بازنگری در سیاست‌های دفاعی و امنیتی است. در واقع، کشورمان باید با تقویت توان و قابلیت‌های نظامی و ارتقای فناوری‌های دفاعی خود و با به‌کارگیری بازدارندگی پیشینی (ex ante strategy) به‌گونه‌ای عمل کند که هرگونه تهدید از سوی رژیم اشغالگر به شکل مؤثر خنثی شود. همچنین، همکاری با سایر کشورهای اسلامی و تقویت اتحادهای منطقه‌ای می‌تواند به مثابه راهکاری مؤثر در مقابله با تهدیدات رژیم صهیونی مورد توجه قرار گیرد. در این راستا، توسعه برنامه‌های آموزشی و پژوهشی و به‌کارگیری نسل جدید از فرماندهان و نخبگان در حوزه دفاعی و امنیتی نیز به ارتقا و افزایش توانمندی‌های کشور کمک می‌کند.

ضمن‌آدر چارچوب قوانین و مقررات بین‌المللی، هر کشوری حق دارد از خود در برابر تهدیدات خارجی دفاع کند. «منشور ملل متحد» در ماده ۵۱ به صراحت به حق دفاع مشروع اشاره کرده و این حق را برای همه اعضای سازمان ملل متحد به رسمیت شناخته است. حال در وضعیتی که رژیم صهیونی به تهدیدات نظامی و امنیتی علیه کشورمان

نوید کمالی

دبیر گروه راهبرد

نقش مخرب رژیم صهیونی در منطقه غرب آسیا و ضرورت بازنگری در سیاست‌های دفاعی و امنیتی کشورمان، به ویژه با توجه به تهدیدات فزاینده ناشی از سیاست‌های هسته‌ای این رژیم، موضوعی است که در ماه‌های گذشته بارها در فضای رسانه‌ای و نخبگانی مورد توجه قرار گرفته است؛ اما این بار به نظر می‌رسد رژیم اشغالگر قدس در سایه بهره‌مندی از حمایت‌های بین‌المللی به دنبال شروع فصل جدیدی از بحران‌آفرینی در منطقه است. این مسئله با توجه به اتخاذ سیاست‌های تجاوزکارانه و توسعه‌طلبانه رژیم، نه تنها به افزایش بی‌ثباتی و تنش در منطقه منجر خواهد شد، بلکه تهدیدی جدی برای امنیت و حاکمیت کشورهای منطقه به شمار می‌آید.

یکی از جنبه‌های نگران‌کننده سیاست‌های غیرمشروع رژیم، راهبرد هسته‌ای آن است که در سایه سال‌ها حمایت دولت‌های غربی بدون نظارت جامعه جهانی توسعه یافته است و با توجه به شرایط بی‌ثبات حاکم بر رژیم، سران آن به فکر بهره‌برداری از این ظرفیت افتاده‌اند!

بر اساس مقاله «لونیس رنه بزر» از صاحب‌نظران حوزه راهبرد هسته‌ای رژیم صهیونی و مشاور سابق «آریل شارون» نخست‌وزیر سابق رژیم و همچنین نویسنده کتاب بحث‌برانگیز «بقا در میان هرج و مرج: راهبرد هسته‌ای اسرائیل» که در سال ۲۰۱۶ در مرکز مطالعات استراتژیک «بگین سادات» منتشر شده و در آن رژیم صهیونی را به کنار گذاشتن سیاست سنتی ابهام عمده‌ی هسته‌ای تشویق می‌کند، تغییر راهبردی با هدف ایجاد بازدارندگی در برابر کشورمان و گروه‌های مقاومت، از جمله حزب‌الله و حماس، باید صورت گیرد.

در این مقاله تأکید شده است، رژیم باید به‌گونه‌ای عمل کند که تهدید معتبر «جنگ هسته‌ای محدود» را به ایران منتقل و از پیشروی مقاومت در میدان جلوگیری کند. این رویکرد که در ماه‌های گذشته به وسیله سایر محافل اندیشکده‌ای رژیم نیز مورد تأکید قرار گرفته، نشان‌دهنده تمایل رو به

اندیشکده

مرکز بلفر

فریدون حیدری حویق

کارشناس سیاسی

آشنایی با یکی از مراکز اصلی تربیت و آموزش رهبران غرب

مرکز در پست‌های کلیدی دولت‌های گوناگون، از جمله دولت فعلی ایالات متحده آمریکا و نفوذ بالای آنها در عرصه حکمرانی، گواهی بر تأثیرگذاری عمیق این مرکز بر سیاست‌گذاری این کشور است. برای نمونه، حضور افرادی چون «جیک سالیوان» مشاور امنیت ملی و «سامانتا پاور» مدیر آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده، نشان‌دهنده نفوذ و اعتبار این مرکز در سطوح بالای حکومتی است.

یکی از دستاوردهای تاریخی و مهم این اندیشکده، نقش آن در تدوین و پیشبرد قانون کاهش تهدید هسته‌ای شوروی در سال ۱۹۹۱ میلادی است. این اقدام که به سرعت پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی انجام شد، نمونه‌ای از تأثیرگذاری سریع و کارآمد این اندیشکده در مواجهه با بحران‌های بین‌المللی است. این مرکز با ارائه تحلیل‌های جامع و کاربردی، توانست قانون‌گذاران ایالات متحده

را در تدوین و اجرای سیاست‌هایی مؤثر در زمینه امنیت هسته‌ای یاری رساند. افزون بر این، مرکز بلفر با معرفی مفهوم «قدرت نرم» به دست «جوزف نای» به شکل‌گیری راهبردهای ملی در کشورهای گوناگون کمک کرده است. این مفهوم که بر جذب و اقتاع به جای استفاده از زور تأکید دارد، به یکی از مؤلفه‌های اصلی در سیاست‌گذاری بین‌المللی تبدیل شده است. قدرت نرم به مثابه ابزاری مؤثر در دیپلماسی عمومی، به دولت‌ها امکان می‌دهد تا اهداف خود را با کاهش تنش‌ها و افزایش همکاری‌های بین‌المللی دنبال کنند.

در حوزه امنیت سایبری، پروژه دفاع از دموکراسی دیجیتال (D3P) که این اندیشکده راه‌اندازی کرد، نمونه‌ای دیگر از نقش این مرکز در دفاع سایبری و اطلاعاتی با محوریت عرصه انتخابات است. این پروژه با ارائه راهکارها و آموزش‌های لازم به مقامات انتخاباتی، به بهبود

امنیت و یکپارچگی انتخابات در ایالات متحده کمک کرده است.

همچنین، این اندیشکده با تمرکز بر تغییرات سریع اقلیمی در قطب شمال و ایجاد ابتکار قطبی، به یکی از بازیگران کلیدی در مقابله با چالش‌های تغییرات اقلیمی تبدیل شده است؛ چرا که این مرکز با انجام تحقیقات و ارائه راهکارهای سیاستی، به توسعه استراتژی‌های سازگاری و کاهش اثرات تغییرات اقلیمی کمک می‌کند.

به طور کلی، این اندیشکده در نظام حکمرانی اندیشکده‌ای غرب نه تنها در عرصه تأثیرگذاری بر سیاست‌گذاری‌های داخلی و بین‌المللی، بلکه در عرصه تربیت و آموزش رهبران آینده غرب و ایجاد شبکه‌ای از کارشناسان متعهد به ارزش‌های غربی نقش فعالی بر عهده داشته و دارد. بیشتر از این مرکز بلفر با بهره‌گیری از پژوهش‌های روزآمد و ارائه تحلیل‌های کاربردی، به یکی از منابع اصلی برای تصمیم‌گیری‌های راهبردی در سطح جهانی تبدیل شده است. از این رو، مرکز بلفر به منزله یک نهاد پیشرو در عرصه اندیشکده‌ای غرب، نقش پر رنگی در شکل‌دهی به آینده سیاست‌گذاری جهانی ایفا می‌کند.

تراмп ۲۰۱۶ و تراмп ۲۰۲۴

زهر ا تو حیدیان

دبیر گروه بین‌الملل

بسیاری از کارشناسان حوزه آمریکا، پیروزی تکان‌دهنده «دونالد ترامپ» در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۶ آمریکا را جهشی به سوی ناشناخته‌های سیاسی توصیف می‌کردند؛ زیرا او همان قدر که در صنعت سرگرمی و دنیای تجارت شناخته شده بود، در دنیای سیاسی بی‌تجربه و خام بود. اما پیروزی او در سال ۲۰۲۴، آن هم در حالی که در نظرسنجی‌ها «اکاملا هریس» پیشتاز می‌نمود، معنای متفاوتی دارد. آمریکایی‌ها می‌دانستند او با رأی دادگاه یک مجرم، برحسب راستی‌آزمایی‌های مکرر یک دروغگو و براساس اظهارات آشکار خودش، یک عوام‌فریب نژادپرست است، اما بار دیگر او را به کاخ سفید فرستادند. سؤال این است که تراмп با تجربه‌ای که از دنیای سیاست اندوخته، چه رویکردی را در پیش خواهد گرفت؟

تراмп قدیم و جدید

دو موضوع روشن است. نخست، مانند دوره اول ریاست جمهوری تراмп و همه دولت‌های سابق آمریکا، آدم‌های اطراف رئیس جمهور هستند که

سیاست‌هایش را می‌نویسند و جناح‌های مختلف به دنبال اعمال نفوذ خواهند بود. بسا این حال، به گفته نشریه «فسارن افروز»، این بساز جناح‌های افراطی‌تر دست بالا را خواهند داشت و فشار خود را برای خفه‌کردن اعتدالیون تشدید خواهند کرد؛ متخصصان را با برچسب «دولت پنهان» می‌رانند و از این عبارت، که افکار عمومی آمریکا به آن حساس است، برای کوبیدن بر سر مخالفان و منتقدان اهرمی می‌سازند.

دوم، اساس رویکرد تراмп در سیاست خارجی، یعنی مبادله‌گرایی عربیان، بدون تغییر باقی می‌ماند؛ اما جهان امروز نسبت به دوره اول ریاست‌جمهوری‌اش خطرناک‌تر شده و با چالش‌های متعددی روبه‌روست. تراмп در لفاظی‌های تبلیغاتی‌اش جهان را با عبارات‌های آخرالزمانی ترسیم می‌کرد و خودش و تیمش را واقع‌گرایان سرسختی نشان می‌داد که خطر را خیلی خوب درک می‌کنند، اما به‌زعم کارشناسان سیاسی، رویکرد او «رنالیسم جادویی» بود تا واقع‌گرایی؛ یعنی مجموعه‌ای از خودستایی‌های خیال‌انگیز و نسخه‌های سطحی که نشان می‌دهد همانند گذشته درک درستی از تهدیدات جاری جهان ندارد. برای نمونه، تراмп وعده داده است جنگ در اوکراین را حتی قبل از شروع به کارش در کاخ سفید پایان خواهد داد، اما هیچ طرح دقیقی برای حل مسئله

ارائه نکرده است. سیاست خارجی او همین قدر مبهم است.

تراмп و پرونده رژیم صهیونی

تراмп در اولین دوره ریاست جمهوری خود به‌طور لفظی از راه حل دو کشور حمایت کرد و در عین حال اقدامات دیپلماتیکی به‌نفع رژیم صهیونیستی اتخاذ کرد؛ مانند انتقال سفارت آمریکا به اورشلیم، کاهش کمک به آتروا و به رسمیت شناختن حاکمیت رژیم صهیونیستی بر بلندی‌های جولان. با این حال، وقتی نتانیاهو یک روز پس از انتخابات، پیروزی بایدن را تبریک گفت، به مذاق آقای تراмп خوش نیامد. شاید به همین دلیل بوده که در ماه‌های اخیر گاهی انتقادهایی علیه رژیم صهیونیستی بیان کرده است؛ برای نمونه در ماه آوریل هشدار داد که اسرائیل در حال «بازنده شدن جنگ روابط عمومی» در غزه است. تراмп درباره لزوم پایان دادن به جنگ غزه صحبت کرد و در ماه اوت مدعی شد به نتانیاهو گفته «پیروزی خود را به‌دست آورید؛ زیرا (کشتر باید متوقف شود». بی‌گمان، دولت تراмп به تسلیح رژیم صهیونی ادامه می‌دهد و برخلاف دولت‌های دموکرات حتی به خود زحمت نمی‌دهد که ژست‌های حقوق بشری بگیرد، اما بعید است برای حل پرونده فلسطین سیاست مشخص و مؤثری در پیش بگیرد.

از سوی دیگر، بازگشت متحد «نتانیاهو» به

تحلیل

چراغ سبز آمریکا

روایت نسل کشی به دست رژیم غاصب صهیونیستی

قانون درباره آنها صدق نمی‌کند.»

خبرنگار کانادایی در ادامه تصریح کرد: «گفته می‌شود ارتش اسرائیل به کشتن صرف غیرنظامیان با بمباران، تکتیراندازی و گرسنگی راضی نیست و از ربات‌های حامل مواد منفجره و بشکه‌های بمب گذاری شده برای انفجار از راه دور استفاده می‌کند. تصاویری از نظارت کوادکوپترها در خیابان‌ها که روزنامه‌نگاران موفق به ثبت و انتشار آن شده‌اند، فرواقع‌گرایانه و مانند یک داستان علمی-تخیلی است. هفته پیش دوستی در پیامی به من گفت که اگر بخواید نانی به دست آورد، باید بین تحمل گرسنگی یا مورد حمله قرار گرفتن از سوی سربازان اسرائیلی یا کوادکوپترهای آن، یکی را انتخاب کند.»

نویسنده در ادامه روایت خود به بهبودی بودن ضرب‌الاجل آمریکا برای رژیم صهیونیستی به منظور بهبود وضعیت امدادسانی اشاره کرد و نوشت: «بزرگ‌ترین حامی اسرائیل هنوز کمک‌های نظامی به این رژیم را قطع نکرده است. آمریکا هرگز در جایگاهی قرار ندارد که بتواند اسرائیل را وادار به توقف نسل‌کشی در غزه کند. آمریکا با دادن فرصت یک ماهه به رژیم اسرائیل در حقیقت به او برای پاکسازی قومی هر چه سریع‌تر شمال غزه، چراغ سبز نشان داد.»

پنجره

سیاست بی‌اثر

مروری بر شکست تحریم‌های نفتی ایران

«نشنال اینترست» با اشاره به شکست سیاست‌های تحریمی دولت بایدن و افزایش درآمد‌های نفتی ایران، گفت که گزارش تازه آژانس اطلاعات انرژی (EIA) درباره صادرات نفت ایران یادآور تجربه تلخ ناکامی تحریم‌های آمریکا بوده است.

نشنال اینترست با بیان اینکه درآمد ایران از صادرات نفت از سال ۲۰۲۰ حدود چهار برابر شده و از ۱۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ به ۵۳ میلیارد دلار رسیده است، نوشت: «سه عامل موجب این تغییر قابل توجه شده است: اجرای سست تحریم‌ها توسط دولت بایدن، افزایش قیمت‌های جهانی نفت و عطش چین برای نفت که به همکاری نزدیک‌تر پکن با تهران منجر شده است.»

نشنال اینترست با اشاره به شرایط در دوره برجام و سپس خروج تراмп از آن، خاطر نشان کرد: «تشدید خصومت‌ها بین اسرائیل و ایران هرگونه نقطه اشتراک بین ایالات متحده و دولت فعلی ایران را از بین برده است. ما دیگر در دنیای ۲۰۱۵ زندگی نمی‌کنیم، اما برخی از سیاست‌گذاران آمریکایی خلاف این را وانمود می‌کنند. بنابراین، تحریم‌های موجود تا زمانی که واشنگتن اجرای آن را در اولویت قرار ندهد

آرزوی استقلال

«دونالد تاسک» نخست‌وزیر لهستان، در پیامی نوشت: «فرقی نمی‌کند در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، «اکاملا هریس» نامزد دموکرات‌ها پیروز شود یا رقیب او «دونالد ترامپ» نامزد جمهوری خواهان. برخی ادعا می‌کنند آینده اروپا به انتخابات آمریکا بستگی دارد، در حالی که آینده ما قبل از هر چیز به خود ما بستگی دارد.» تاسک با بیان اینکه نتیجه انتخابات ریاست جمهوری آمریکا هر چه باشد، اتحادیه اروپا باید امور را در دست خود بگیرد، خاطر نشان کرد: «این اتحادیه تنها زمانی قادر خواهد بود همه امور را در دست خود بگیرد که بالاخره بزرگ شود و به قدرت خود ایمان داشته باشد.»

خیزش علیه بی‌بی‌سی

بیش از ۲۳۰ روزنامه‌نگار، از جمله ۱۰۱ نفر از کارکنان بنگاه خبری «بی‌بی‌سی» با امضای نامه‌ای، جانبداری این بنگاه خبری انگلیسی را از رژیم صهیونیستی و رفتارهای غیرانسانی با فلسطینیان و پوشش ندادن عادلانه و دقیق تجاوزات مستمر به نوار غزه از تاریخ هفتم اکتبر ۲۰۲۳ تا کنون محکوم کردند. امضاتکنندگان این نامه با تأکید بر اینکه هیچ توجیهی برای حمایت از ادعاهای رژیم صهیونی از جانب بی‌بی‌سی وجود ندارد، تصریح کردند: «هر گزارش تلویزیونی، مقاله و مصاحبه رادیویی که در مقابله با ادعاهای اسرائیل پخش نشده و یا شکست مواجه شده است، به شکلی روشنمند در رفتار غیرانسانی با فلسطینیان مؤثر بوده است.»

اخراج از سازمان ملل

«انور ابراهیم» نخست‌وزیر مالزی اعلام کرد، این کشور پیش‌نویس قطعنامه‌ای را برای تصویب در مجمع عمومی سازمان ملل تهیه کرده که پیشنهاد می‌دهد (رژیم) اسرائیل از عضویت در این سازمان اخراج شود. وی افزود: «این پیش‌نویس در مرحله مذاکره است و انتظار می‌رود به‌زودی برای تصویب در مجمع عمومی ارائه شود.» وی با بیان اینکه اقدامات قاطع از جمله اخراج رژیم صهیونیستی از سازمان ملل به دلیل نقض حقوق بشر و جنایت‌های نسل‌کشی باید هر چه سریع‌تر اجرا شود، افزود: «مالزی اطمینان می‌دهد که این موضوع مورد توجه قرار گیرد تا جنایات رژیم اسرائیل متوقف شده و کمک‌های ضروری به مردم فلسطین برسد.»

جهان

شماره ۱۱۶۴ | دوشنبه ۲۱ آبان ۱۴۰۳

صداقت

پیشخوان

کمپین هرج و مرج

نشریه «فان افز» با انتشار یادداشتی نوشت: «تخریب گسترده لبنان صرفاً محصول جانبی یا پیامد حملات اسرائیل علیه مواضع حزب‌الله نیست؛ بلکه بخشی از یک کمپین گسترده است که هدف اصلی آن تشدید تنش‌های داخلی لبنان است؛ کارزاری که با حملات پیجری و ترور رهبران حزب‌الله آغاز شد و تا امروز ادامه دارد.» فان افز نوشت: «اسرائیل شهرهای جنوبی لبنان در مناطقی را که عمدتاً مسیحی یا دروزی هستند، بیشتر هدف قرار می‌دهد؛ زیرا هدف نتانیاهو دامن‌زدن به نارضایتی‌ها و خصومت‌هایی داخلی بیروت است. به‌واسطه حمایت‌های متحدان غربی، اسرائیل احتمالاً نگران پیامدهای دیپلماتیک کارزار خشونت جمعی خود در لبنان نخواهد بود. از سوی دیگر، واضح است که سرعت لشکرکشی اسرائیل به لبنان کاهش یافته است.» این نشریه با بیان اینکه اگرچه حزب‌الله بسیاری از رهبران‌اش را از دست داده، اما به اندازه کافی از قابلیت‌های نظامی برای هدف قرار دادن مواضع اسرائیل برخوردار است؛ تصریح کرد: «این سازمان توانسته برخی از شبکه‌های ارتباطی خود را بازسازی کند و طی هفته‌های گذشته، حملات مرگباری را در لبنان و شمال سرزمین‌های اشغالی انجام داده است.»

خطر تراмп برای آمریکا

نشریه «اکنونمیست» نوشت: «با قرارداد دادن تراмп به‌منزله رهبر دنیای آزاد، آمریکایی‌ها با اقتصاد، حاکمیت قانون و صلح بین‌المللی قمار خواهند کرد. مسا نمی‌توانیم احتمال این را که چیزهایی به‌شدت آسیب ببینند مشخص کنیم: هیچ‌کس نمی‌تواند.» این نشریه با بیان اینکه سیاست‌های پیشنهادی تراмп می‌تواند تورم‌زا باشد و احتمالاً به بروز درگیری با فدرال رزرو منجر شود، افزود: «این سیاست‌ها خطر آغاز یک جنگ تجاری را به همراه دارد و در نهایت می‌تواند آمریکا را فقیر کند. ترکیب تورم، کسری‌های خارج از کنترل و زوال نهادها، روزی را نزدیک می‌کند که بیگانگان نسبت به قرض‌دادن پول نامحدود به خزانه‌داری آمریکا نگران باشند.» اکنونمیست افزود: «دلیل دیگری برای ترس از دوره دوم تراмп این است که جهان تغییر کرده است. در سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱، جهان عمدتاً در آرامش بود. درگیری‌های فعلی جهان، مانند اوکراین و خاورمیانه، تراмп را به‌گونه‌ای مورد آزمایش قرار خواهند داد که دوره اول این‌طور نبود. وعده‌های سرسری او برای برقراری صلح در اوکراین در یک روز و تشویق نامحدود به حملات اسرائیل، اطمینان‌بخش نیستند. بدتر از آن، بی‌احترامی او به اتحادهاست که بزرگ‌ترین قدرت ژئوپلیتیک آمریکا هستند؛ ولی تراмп آنها را کلاهبرداری‌هایی می‌بیند.»

ترجمه اختصاصی هفته‌نامه صبح صادق

یادداشت

ضرورت واگذاری
بنگاه‌های دولتی

علی اکبر لبافی

کارشناس بازارکار

یکی از راه‌های توسعه اقتصادی، تحقق شعار سال، یعنی «جهش تولید با مشارکت مردم» است؛ اما این موضوع باید برای مسئولان تبیین شود تا به اهمیت باز گذاشتن راه و فرصت‌سازی برای حضور مردم و بخش خصوصی در اقتصاد کشور آگاه شوند.

رهبر معظم انقلاب همواره بر موضوع جهش تولید با مشارکت مردم در راستای انکای بیشتر به ظرفیت‌های اقتصادی کشور تأکید داشته و دارند؛ بنابراین باید به سمت تحقق این تفکر برویم، چراکه توسعه، با تحقق این تفکر اتفاق می‌افتد.

ایجاد بنیان‌های جدید در تفکر مسئولان برای فرصت دادن به مردم و بخش خصوصی برای سرریز کردن منابع مالی به فعالیت‌های مولد، سرآغاز حرکت اقتصاد ایران به سمت توسعه است؛ توسعه‌ای که هم رشد آفرین و هم اشتغال‌زاست.

با وجود اینکه دولت از درآمد نفتی برخوردار است و طی سال‌های گذشته نیز درآمدهای نفتی کشور بسیار افزایش یافته است، اما خطر تحریم‌ها و کاهش درآمدهای نفتی باید این هشدار را به دولت داده باشد که به جای اتکا به درآمدهای ناپایدار نفتی باید به عزم مردم و سرمایه‌های داخلی برای رشد و رونق اقتصاد از درون اتکا کرد.

برای عبور از وضعیت فعلی اقتصاد و رسیدن به دروازه‌های توسعه لازم است از نظام اداری فربه و توزیع کننده دولتی عبور کنیم؛ یعنی به جای اینکه منابع درآمد دولت یا همان منابع و بودجه عمومی صرف تأمین مالی شرکت‌های زیان‌ده دولتی شود، بهتر است به سمت تحقق اصل ۴۴ قانون اساسی یا خصوصی‌سازی و مردمی‌سازی اقتصاد برویم.

در صورتی که بخش خصوصی در نظام اقتصادی کشور مستقر شود و دولت به اندازه لازم کوچک و چابک شود، دیگر خبری از توزیع درآمد به صورت خوراسته یا ناخوراسته یا تخصیص برخی منابع مالی برای عده‌ای سودجو و گیرنده رانت نیست؛ بنابراین درآمدهای دولت صرف حمایت از تولید علم، ارتقای پژوهش برای دستیابی به فناوری‌های روز دنیا و حمایت از مردمی می‌شود که در سطوح مختلف نیازمند مساعدت‌های دولتی هستند.

در صورتی که بخش خصوصی فرمان اقتصاد کشور را در دست داشته باشد و راه برای سرمایه‌گذاری مردم در بخش‌های مختلف اقتصاد باز شود، بی‌شک می‌توان تأکید و تأیید کرد که قدرت تحریم‌های غرب به خصوص آمریکا علیه اقتصاد ایران نصف و حتی کمتر از این میزان می‌شود، چراکه دشمن تلاش می‌کند با ایجاد مانع سر راه اقتصاد در اصل سر راه سرمایه‌گذاری در کشور مانع ایجاد کند، بنابراین دولت باید به سمتی برود که بخش خصوصی قوی را راهی بازارهای مختلف کند تا بدین وسیله بخش قابل توجهی از تحریم‌های دشمن دور زده و خنثی شود.

بی‌تردید، افزایش کسری بودجه در شرایطی که کشور زیر شدیدترین تحریم‌هاست و تنش‌های نظامی بر منطقه سایه افکنده است، تنها با واگذاری بنگاه‌های زیان‌ده دولتی به بخش خصوصی کارا و فعال و مدبر رفع می‌شود. در صورتی که بخش قابل توجهی از بودجه دولت صرف تأمین مالی شرکت‌های دولتی نشود، بلکه با واگذاری به بخش خصوصی، از آنها مالیات دریافت کند، منابع مالی دولت بدون فشار تورمی و استقراض تأمین می‌شود.

عضو اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با صبح صادق

ارز چندنرخه مانع رشد پایدار

برنامه‌ای نداشتند و اجازه سرمایه‌گذاری به بخش خصوصی نمی‌دهند. دولت مدافع اقتصاد دستوری است و وسط ماجرا نشسته و اجازه نمی‌دهد بخش خصوصی در این حوزه سرمایه‌گذاری کند. «متأسفانه وی در این باره توضیح داد: «متأسفانه دولت اجازه نمی‌دهد بخش خصوصی وارد سرمایه‌گذاری در حوزه‌های انرژی شود و حتی در این زمینه با بخش خصوصی رقابت می‌کند. دولت‌ها هیچ‌گاه تاجر خوبی نیستند. دولت باید در نقطه خوب خود یعنی رگلاتوری قرار بگیرد.»

وی یادآور شد: «بحث نبودن رابطه بین بانکی با دنیا نیز مسئله مهمی است که مانع رشد اقتصادی است. با وجود تحریم‌ها و چالش‌های بانکی نمی‌توانیم ارزآوری سریعی به کشور داشته باشیم. این موضوع موجب شده برای اولین بار صادرات ما در سال گذشته و امسال منفی شده و به زیر ۴۰ میلیارد دلار رسیده به‌صورتی که تراز تجاری کشور را منفی کرده است.»

وی در این باره توضیح بیشتری داد و گفت: «گمرک در سال جاری از تراز تجاری ۸ میلیارد دلاری پرده برداشت. بخشی از منفی بودن تراز تجاری ایران ناشی از ارز چند نرخ و پیمان‌سپاری ارزی است. این روش نادرست است و تاکنون نتیجه نداشته است؛ ضمن اینکه اقتصاد دستوری نیز چالش‌زاست. از سوی دیگر، پیمان‌سپاری ارز یا تعهد ارزی به بانک مرکزی باعث شده است بسیاری از صادرکنندگان به خصوص صادرکنندگان معروف (مانند صادرات پسته) از بازار خارج شوند یا صادرات فرش، خدمات مهندسی که متأسفانه دچار رکود شده است.»

وی خاطر نشان کرد: «اگر تغییری در سیاست‌ها ایجاد نشود وضعیت اقتصادی ایران نسبت به سال‌های گذشته سخت‌تر می‌شود؛ بنابراین برای عبور از چالش‌های بیشتر اقتصادی پیش‌رو باید به سمت رفع چالش‌ها برویم تا ضمن برخورداری از درآمد نفتی، موتور اقتصاد با صادرات بیشتر فعال شود و شاهد رونق تولید و بهبود وضعیت اقتصادی و افزایش رشد اقتصادی باشیم.»

این کارشناس و تحلیلگر تجارت خارجی یادآور شد: «بعد از انقلاب اسلامی در برهه زمانی که ارز تک‌نرخه شد، شاهد خروجی‌های بسیار شگفت‌انگیزی در اقتصاد کشور و تولید و صادرات بیشتر و اشتغال‌زایی در کشور بودیم؛ آن روند مطلوب قابل دفاع است؛ چراکه زمینه‌ساز افزایش رفاه مردم شد.»

وی افزود: «در زمان تک‌نرخه شدن ارز، دولت یارانه انرژی را به صورت مستقیم به مردم پرداخت کرد و حتی حامل‌های انرژی را افزایش داد. در برنامه سوم توسعه شاهد این موضوع بودیم با یک شیبهی افزایش قیمت در حامل‌های انرژی اتفاق افتاد و چون معیشت مردم بهبود یافته بود، مردم با افزایش نرخ انرژی مشکلی نداشتند. بنابراین در انجام سیاست افزایش قیمت انرژی با دولت همراهی می‌کردند؛ اما متأسفانه بیشتر به سمت انحطاط می‌رویم به جای اینکه به روی ریل بیفتیم.»

این کارشناس تجارت خارجی معتقد است: «باید روی ریل برنامه سوم توسعه قرار بگیریم و شیبهی آن دوره عمل کنیم؛ یعنی ارز را تک‌نرخه کنیم نه اینکه سامانه‌های خرید و فروش ارز توافقی راه بیندازیم. متأسفانه همه رؤسای بانک‌ها و مجموعه مدیران بانک مرکزی می‌آیند تا ایده‌های خود را امتحان و آزمایش کنند و به تجارب قبلی دقت نمی‌کنند و زیان‌های تحمیل شده به اقتصاد ایران را در نظر نمی‌گیرند.»

وی در این باره معتقد است: «ما نیز باید مثل دنیا به این سمت برویم؛ یعنی باید از ارز چندنرخه و توزیع رانت فاصله بگیریم. از سوی دیگر باید نسبت به خطرناک‌ترین مسئله اقتصاد ایران، یعنی اقتصاد دستوری حساس باشیم. تا زمانی که دولت مایل به مدیریت دستوری در اقتصاد است، نمی‌توان بر مشکلات و چالش‌های اقتصادی غلبه کرد.»

حمیدرضا صالحی یادآور شد: «رفع ناترازی‌های انرژی عامل مهمی در افزایش رشد اقتصادی است. متأسفانه کشور با کمبود انرژی مواجه است و کمبود انرژی هر سال نسبت به سال قبل بیشتر می‌شود؛ چراکه دولت‌ها تاکنون برای رفع کمبود انرژی

کمرنگ‌شدن نرخ تورم می‌شود؛ خوشبختانه آمار صندوق بین‌المللی پول نیز مؤید این است که ایران در مسیر رشد اقتصادی قرار گرفته است.»

این فعال اقتصادی تصریح کرد: «برای اینکه رشد اقتصادی قابل توجهی داشته باشیم، باید مسائل و چالش‌های بزرگی را رفع کنیم که در اقتصاد ایران در حوزه زیرساختی وجود دارند. بی‌تردید اگر تغییری در شاخص‌های اقتصادی صورت نگیرد و با همین دست فرمان و رویکرد ادامه دهیم، رشد اقتصادی کشور کمرنگ می‌شود. در واقع، تداوم رشد اقتصادی در کشور نیازمند رفع مشکلات زیر ساختی موجود در اقتصاد است.»

صالحی گفت: «وقتی عامل رقابت‌پذیری از اقتصاد گرفته می‌شود رشد اقتصادی به تعویق می‌افتد. امروز یکی از موانع مهم رقابت‌پذیری در اقتصاد ایران همین موضوع چندنرخه بودن ارز است. وقتی ارز چندنرخه باشد، به این معناست که این کارکرد فرمول اقتصاد را به چالش می‌کشد و کارآمدی اقتصاد را کاهش می‌دهد، چراکه چندنرخه بودن ارز اجازه رقابت‌پذیری را در اقتصاد نمی‌دهد.»

وی افزود: «وجود رانت در کشور، مانع رقابت‌پذیری و رشد اقتصادی می‌شود. وقتی سال‌هاست در اقتصاد ایران موضوعی به نام رانت انرژی و سایر رانت‌ها وجود دارد و برای نمونه، در حوزه انرژی سالانه ۱۱۰ میلیارد دلار یارانه می‌دهیم، یا در حوزه آب و برق یارانه پرداخت می‌شود، اینها همگی توان کشور را در بخش درآمدی گرفته است. بنابراین توانی برای جبران ناترازی‌ها و ناکارآمدی‌ها برای دولت باقی نمانده است. پس اگر ناکارآمدی‌ها کنترل نشود، نمی‌توانیم نسبت به رشد اقتصادی اطمینان خاطر داشته باشیم.»

وی در ادامه گفت: «زیرساخت‌های اصلی مانند بحث چندنرخه بودن ارز، باید دچار تغییرات اساسی شوند؛ یعنی از چندنرخه بودن ارز باید فاصله بگیریم و به سمت تک نرخ شدن آن برویم.»

گروه اقتصاد

صبح صادق

یک فعال تجاری گفت: «رفع ناترازی‌های انرژی، عامل مهمی در افزایش رشد اقتصادی است. متأسفانه کشور در حال حاضر با کمبود انرژی مواجه است و کمبود انرژی هر سال نسبت به سال قبل بیشتر می‌شود؛ چراکه دولت‌ها تاکنون برای رفع کمبود انرژی برنامه‌ای نداشته‌اند و اجازه سرمایه‌گذاری به بخش خصوصی نمی‌دهند؛ چون دولت مدافع اقتصاد دستوری است و وسط ماجرا نشسته و اجازه نمی‌دهد بخش خصوصی در این حوزه سرمایه‌گذاری کند.»

«حمیدرضا صالحی» عضو اتاق بازرگانی ایران و فعال تجاری و اقتصادی در گفت‌وگو با «صبح صادق» درباره گزارش اخیر «صندوق بین‌المللی پول» مبنی بر افزایش رشد اقتصادی ایران توضیحاتی داد و گفت: «بر اساس گزارش منتشر شده از صندوق بین‌المللی پول درباره روند رو به رشد اقتصاد ایران و متغیرهایی که باعث افزایش نرخ رشد اقتصادی می‌شوند، باید گفت یکی از این مفروضات می‌تواند افزایش رشد عرضه و صادرات و درآمدزایی حاصل از فروش نفت باشد؛ یعنی بخشی از این رشد به واسطه افزایش صادرات نفت ایران پیش‌بینی شده باشد.»

وی افزود: «بی‌تردید وقتی صادرات، اعم از صادرات نفتی یا غیرنفتی افزایش پیدا کند اثر خود را بر بازارهای مختلف به جا می‌گذارد و موجب بهبود کسب‌وکار و به تبع آن رشد اقتصادی می‌شود. مهم‌تر از این موضوع، زمینه‌سازی برای واردات ارز حاصل از صادرات کالا به کشور است. ضمن اینکه باید این منابع به کشور منتقل شوند تا اثرات آن در رشد اقتصادی محسوس‌تر از قبل باشد.»

وی در این باره یادآور شد: «این مسیرها قطعاً اثرات خود را روی کاهش تورم و عرضه بیشتر کالا در کشور نشان می‌دهند و در نهایت منجر به

افزوده

طلا در برابر پول

«پایه استاندارد طلا» از اصطلاحات تجارت بین‌الملل و یک نظام پولی است که بر اساس آن، بانک مرکزی کشورها وظیفه دارند در مقابل پول منتشر شده هر کشور به طلا تحویل دهند؛ یعنی پول در مقابل طلا. این نظام استاندارد طلا، نظامی داخلی است که مقدار و نرخ رشد عرضه پول یک کشور را قاعده‌مند می‌کند، زیرا تولید طلای جدید تنها میزان اندکی شکاف را به موجودی انباشته‌شده از آن می‌افزاید و همچنین مقامات، تبدیل آزادانه طلا به پول غیرطلایی را تضمین می‌کنند. لذا هر فردی می‌تواند با تحویل اسکناس رایج بانک مرکزی، به میزان ثابت و معینی طلا دریافت کند.

شاخص

طوفان اقتصادی

شبکه خبری «یورونیوز» در گزارشی اعلام کرد: کارفرمایان آمریکایی در ماه اکتبر تنها ۱۲۰۰۰ شغل ایجاد کردند؛ رقمی که به گفته اقتصاددانان، تحت تأثیر طوفان‌ها و اعتصابات کارگران در این کشور بوده است. بر اساس این گزارش، بسیاری از کارگران از لیست حقوق و دستمزد ماه اکتبر خارج شدند. افزایش استخدام طی ماه گذشته میلادی به‌طور قابل توجهی کمتر از ۲۲۳ هزار شغلی بود که در ماه سپتامبر ایجاد شده بود. اقتصاددانان تخمین می‌زنند طوفان‌های «هلن» و «میلتون»، همراه با اعتصابات در «شرکت بوئینگ» و جاهای دیگر، باعث کاهش خالص اشتغال به میزان ده‌ها هزار شغل در ماه اکتبر شده است.

منهای نفت

صادرات کنسانتره

«کنسانتره میوه»، یکی از راه‌های کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل و افزایش سود در تجارت است. از این رو، مشتریان زیادی برای آن در داخل و خارج از ایران وجود دارد. صادرات کنسانتره سبب ورود سرمایه به کشور می‌شود و یکی از منابع ارزآوری به‌شمار می‌آید. استان‌های آذربایجان غربی، تهران، البرز، مازندران، آذربایجان شرقی و خراسان رضوی، بیشترین واحدهای تولید آبیمیوه را به‌خود اختصاص داده‌اند. سال گذشته، میزان صادرات آبیمیوه و کنسانتره به ۶۰ هزار و ۵۰۰ تن رسیده که این حجم به‌طور عمده به کشورهای افغانستان، پاکستان، عراق، ترکیه و روسیه صادر شده است.

ملاک، رضایت خداست!

گفتاری از حجت الاسلام مسعود عالی

آخرت را هم قبول داشت؛ اما تکلیف را قبول نداشت. این کفر است به تعبیر قرآن. دسته دیگر افرادی هستند که خدا را هم به عنوان خالق و هم به عنوان ولی و همه کاره قبول دارند، در عالم تکوینیات همه مقدرات را خدا رقم می‌زند، مرگ و هستی و... به دست خداست. در عالم تشریح، قوانین و حلال و حرام را هم خدا باید بگوید. مشکل این دسته این است که یک جاهایی با تقدیر و تکلیف خدا درگیر می‌شویم و زیر بار نمی‌رویم. گاهی این در مسئله قبول نکردن تکلیف رخ می‌دهد. برای نمونه، در بحث احکام می‌گویند چرا دبه زن نصف مرد است؟ نمی‌دانند که این ارزش گذاری روی شخصیت انسانی نیست، بلکه ارزش گذاری اقتصادی است. مرد چون باز اقتصادی به دوش است، اگر لطمه ببیند خانواده از نظر اقتصادی بیشتر لطمه می‌بیند. از نظر انسانی در قرآن داریم: «مَنْ عَمِلْ صَالِحًا مِثْرَ ذَرَّةٍ أَوْ أُتِيَّ؛ اگر زن مراقب خودش باشد چون عواطف قوی‌تر دارد، از مرد هم جلو می‌زند؛ ولی قبول نمی‌کنند و زیر بار احکام نمی‌روند یا می‌گویند

«راضیه» و «مرضیه» دو اسم از اسامی حضرت زهرا(س) است که در روایت امام صادق(ع) بیان شده است. از بالاترین مقاماتی که یک مؤمن می‌تواند داشته باشد، مقام تسلیم و رضاست. وقتی از امام صادق(ع) پرسیدند: «از علامات مؤمن چیست؟» فرمودند: «بِالتَّسْلِيمِ لِلَّهِ وَالرِّضَا فِيمَا وَرَدَ عَلَيْهِ مِنْ سُورٍ أَوْ سَخَطٍ؛ یعنی به واسطه تسلیم به امر خدا و رضای بودن بر آنچه بر او از شادی و غم وارد می‌شود. خیلی از افراد هستند که خدا را قبول دارند، اما خدایی و مدیریت خدا را قبول ندارند. اگر انسان بخواهد دست‌بندی کند، انسان‌ها به سه دسته تقسیم می‌شوند. بعضی افراد خدا را قبول دارند، خدای خالق را قبول دارند، اما می‌گویند دیگر دستور ندهد. خدایی را قبول دارند که مدیریت و تکلیفی را نخواهد بفرستد. فرهنگ سکولار، همین فرهنگ است. پشت دلارهای شان هم نوشته‌اند خدا را قبول دارند، اما اگر دین بخواهد در عرصه زندگی شان وارد شود و بخواهد کنترل کند، به هیچ وجه قبول نمی‌کنند. در قرآن داریم که شیطان خالقیت خدا را قبول داشت، معاد و

ما وقتی حکمی را قبول می‌کنیم که فلسفه آن را بدانیم. تا فلسفه حرمت رقص یا ارتباط دختر و پسر را ندانیم نمی‌پذیریم. این چطور بندگی کردن است؟ انسان باید بگوید خدایا وقتی تو می‌گیری و تکلیف می‌کنی، من باید قبول کنم، چه فلسفه‌اش را بدانم چه ندانم. خوش به حال کسانی که متعبد هستند. حضرت زهرا(س) هم راضیه بود و هم مرضیه. با آن شدت بلاهایی که به ایشان وارد شد. یکی از بلاهای حضرت عاشورای سیدالشهداء(ع) بود؛ یعنی بلاهای فرزندان را می‌دانستند. رضایت حضرت زهرا(س) ملاک رضایت خدا بود. این از فهم و عقل ما خارج است. انسان تا چه حدی می‌تواند برسد که رضایتش ملاک رضایت خدا باشد. پیامبر اسلام(ص) می‌فرماید: «إِنَّ الرَّبَّ رِضِي لِرِضَا فَاطِمَةَ وَغَضِبَ لِعُضْبِ فَاطِمَةَ؛ همانا خداوند، با خشنودی فاطمه(س) خشنود و با ناراحتی فاطمه(س) ناراحت می‌شود.

آیه

سم مهلک ناامیدی

محمدعلی کریمی

کارشناس علوم دینی

هیچ کار و راهی برای شیطان در انحراف و نابودی انسان، راحت‌تر از ایجاد یأس و ناامیدی در او نیست. از لحظه‌ای که شیطان با خود عهد کرد که نگذارد بندگان خدا وارد بهشت شوند، هیچ راهی آسان‌تر از القای ناامیدی در وجود انسان برای رسیدن به مقصودش پیدا نکرد. انسان وقتی خود را در تنگنا یا بن‌بست بودن راه فرار می‌بیند، تسلیم می‌شود و از مبارزه با شیطان درونی و بیرون دست می‌کشد و خود را مطیع آنان می‌کند. در مقابل، خداوند در قرآن و اهل بیت(ع) در روایاتشان درباره افزایش امید و دوری از ناامیدی سخنان بسیاری فرموده‌اند. خروج از ناامیدی یا نرفتن سمت آن هم آسان است. کافی است انسان به یاد خداوند باشد تا قدرت و استحکام زیادی در خود احساس کند و با اطمینان خاطر جلو رود. خداوند در قرآن به انسان اطمینان داده است که اگر به یاد او باشد نمی‌گذارد هیچ لطمه‌ای به او وارد شود و در راهی خود را تنها ببیند. «الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ؛ آنان که ایمان آورده‌اند و دل‌هایشان به یاد خدا آرامش می‌یابد؛ آگاه باشید که دل‌ها به یاد خدا آرامش می‌یابد. (رعد/۲۸۹)

انسان باید به این باور برسد که خداوند همراه اوست و اوست که آفریننده و عاشق مخلوق خویش است و تمام آسمان‌ها و زمین و بهشت را برای او آفریده است. آیات عظیم الشان دیگری هم در این زمینه وجود دارد. در آیه ۱۸۶ سوره بقره خداوند فرموده است: «وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ؛ این نزدیک بودن خدا به انسان‌ها احساس امنیت و آرامش منتقل می‌کند. همچنین آیه ۱۳۹ سوره آل‌عمران می‌فرماید: «وَلَا تَهْتَفُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ؛ این آیه به مؤمنان دستور می‌دهد که در برابر مشکلات و چالش‌ها، ناامید نشوند و بر ایمان خود پافشاری کنند. این تاکید بر استقامت و امید در دل مؤمنان، موجب تقویت روحیه آنان می‌شود. در سوره انفال، آیه ۶۱ نیز به مؤمنان یادآوری می‌کند که در شرایط سخت، باید به خداوند توکل کنند و به او اعتماد داشته باشند.

توکل به خداوند، به این معناست که امور را به او بسپاریم و به این موضوع اطمینان داشته باشیم که او بهترین تدبیر را برای بندگانش دارد. علاوه بر این، خداوند در سوره طلاق، آیه ۳ می‌فرماید: «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ». این آیه بیان می‌کند که هر کس بر خداوند توکل کند، او برایش کافی است. این وعده الهی به مؤمنان می‌گوید در هر شرایطی اگر به خداوند اعتماد کنند، او به آنان یاری می‌رساند و از مشکلات نجات‌شان می‌دهد. انسان‌ها می‌توانند به تجربیات گذشته خود را یادآوری کنند؛ زمانی که در سختی‌ها و چالش‌ها به بسیاری خداوند امیدوار بودند و نتیجه مثبت گرفته‌اند. همچنین، ارتباط مستمر با قرآن و دعا می‌تواند به افزایش ایمان و تقویت احساس همراهی خداوند کمک کند. قرآن در آیه ۵۳ سوره زمر، به مؤمنان یادآوری می‌کند رحمت خداوند بی‌نهایت است و اوست که دوست حقیقی بندگان و شیطان دشمنی حقیقی آنان است. با تکیه بر این آیات و اصول دینی، انسان‌ها می‌توانند به آرامش و اطمینان خاطر دست یابند و باور کنند که با اعتماد و اعتقاد به خدا هیچ ناامیدی به دل خود راه ندهند.

مکتب

الگوی الهی برای افشای حقیقت

کنند. قرار گرفتن آیه امر به معروف و نهی از منکر در میان دو آیه‌ای که دستور اتحاد و یکپارچگی می‌دهد، شاید از آن رو باشد که در نظام اجتماعی متفرق و از هم پاشیده، یا قدرت دعوت به خیر و معروف وجود ندارد یا اینکه چنین دعوت‌هایی مؤثر و کارساز نیست... حضرت علی(ع) می‌فرماید: «اگر امر به معروف و نهی از منکر ترک شود، کارهای نیک و خیر تعطیل و اشهرار و بدان بر خوبان مسلط می‌شوند.» (تفسیر نور، ج ۱، ص ۵۷۸) بنای حضرت زهرا(س) این بود که با امر به معروف و نمایاندن چهره واقعی اسلام و کفر، از تسلط اشهرار بر زندگی مردم جلوگیری فرمایند. صبر و استقامت نیز از ویژگی‌های بارز حضرت زهرا(س) بود. قرآن در سوره بقره، آیه ۱۵۳ می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ؛ این آیه به مؤمنان یادآوری می‌کند که خداوند با صابران است. حضرت زهرا(س) می‌دانستند برای رسیدن پیام حق به گوش انسان‌های حق طلب در سراسر تاریخ، باید صبر کنند و در این راه استقامت داشته باشند.

حضرت زهرا(س) در همه مراحل زندگی خود، به عبادت و ارتباط با خداوند اهمیت می‌دادند. خداوند در سوره بقره، آیه ۱۸۶ می‌فرماید: «وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ؛ این آیه نشان می‌دهد خداوند به بندگانش نزدیک است و در مواقع سختی، برقراری ارتباط با خداوند می‌تواند به تقویت روحیه و پیدا کردن راهکارهای مناسب کمک کند. قرآن در سوره مائده، آیه ۸ می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

قرآن کریم در سوره بقره، آیه ۲۵۴ به مؤمنان یادآوری می‌کند که در برابر ظلم و فساد سکوت نکنند و از حق و حقیقت دفاع کنند. حضرت زهرا(س) در خطبه‌شان در مسجدالنبی(ص) و در برابر چشم مردم، به روشنی بر حقانیت راهی که در پیش داشتند، تاکید فرمودند و به روشنی از ظلمی که بر اسلام و امیرالمؤمنین علی(ع) روا شده بود، سخن گفتند.

حضرت زهرا(س) همواره بر اهمیت عدالت تاکید داشتند. قرآن در سوره نحل، آیه ۹۰ می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ». این آیه به مؤمنان دستور می‌دهد در هر شرایطی به دنبال عدالت باشند. ایشان در خطبه فدک، از حق خود و حق اهل بیت(ع) دفاع کردند و بر لزوم برقراری عدالت تاکید فرمودند. این اقدام نشان می‌دهد حتی در شرایط دشوار نیز باید بر اجرای اصول دینی و اخلاقی اصرار کنیم و مهم‌تر آنکه اخلاق، انصاف و عدالت را درباره خودمان به کار بگیریم و از ظلم به خودمان جلوگیری کنیم.

حضرت زهرا(س) با بصیرتی عمیق، از شرایط زمان خود آگاه بودند. قرآن در سوره آل عمران، آیه ۱۰۴ می‌فرماید: «وَلَتَكُنَّ بِنْتِكُمْ أُمَّةً يُدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ؛ این آیه بر لزوم دعوت به خیر و حق تاکید می‌کند. حضرت زهرا(س) با درک عمیق از اوضاع زمان خود، توانستند با خطبه‌های آتشین، حقایق را برای مردم تبیین و از تحریف و اقمیت‌ها جلوگیری

سیدحسین خاتمی خوانساری دبیر گروه معارف

هنگامی که زندگی انسان‌ها از مدار صحیح خود خارج می‌شود، انسان‌های بزرگ وارد میدان می‌شوند تا مسیری از نور را در مقابل دیدگان بشریت قرار دهند و زندگی صحیح انسانی را به آنها بیاموزند. گفتنی است، بنایست این نمایاندن مسیر همه چیز را درست و همه را مطیع کند؛ زیرا انسان‌ها در انتخاب آن مختار هستند. در واقع، این نمایاندن مسیر صحیح برای آن است که اگر کسی کمترین اراده‌ای از خود نشان داد، تمام ابزارهای لازم برای بندگی و زندگی صحیح را به دست آورد. حضرت زهرا(س) در زمانه‌ای که افرادی قصد داشتند جای حق و باطل را عوض کنند و اثری از حق و دین ناب باقی نگذارند، قیام فرموده و نگذاشتند اسلام را با کفر درآمیزند و وضعیتی ایجاد شود که اگر کسی خواست در مسیر حق حرکت کند هم، آن را پیدا نکند! ایشان در مقابله با شرارت‌ها و ظلم‌هایی که به حضرت علی(ع) روا شد، نقش بسیار مهمی داشتند و با افشای حقایق، اسلام ناب را تثبیت فرمودند. از این نظر سیره حضرت صدیقه طاهره(س) می‌تواند الگویی برای مؤمنان در مواجهه با ناملایمات و فشارهای دینی، سیاسی، اجتماعی و تمام اتفاقات زندگی باشد.

احکام

احراز محجوریت

پرسش: اینجانب مدتی پیش (حدود پنج سال) مبلغی از مادر خانم خود برای سرمایه‌گذاری در مضاربیه دریافت کردم و ماهانه به منظور امرار معاش وی درآمد حاصل از آن را به ایشان می‌دادم. به تازگی وی هوش و حواس خود را از دست داده و به حد محجوریت رسیده است. حال از آن مقام معظم درخواست دارم در صورتی که مصلحت می‌دانید اجازه بفرمایید این مبلغ همچنان در دست بنده بماند و تصرفات انجام شده از زمان محجوریت وی تاکنون را اجازه بفرمایید.

پاسخ: ادامه تصرفات در اموال کسی که در فقدان هوش و حواس به حد محجوریت رسیده و اجازه تصرفات از قبل انجام شده موکول به نظر قیام شرعی شخص یاد شده است، باید اولاً (از طریق دادگاه صالحه) بر او نصب قیام شود، سپس از قیام او درباره مراتب فوق نظر بخواهید.

اجوبه‌الاستفتائات، آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، سؤال ۱۵۹

سلوک

رهبر زنده

آیت‌الله محمدعلی جاودان: «من اگر بخواهم از خودم عرض کنم در همان سنین نزدیک شما شاید لذت‌بخش‌ترین ساعت‌ها و دقایق عمرم آن دقایقی بود که داشتم این زیارت (دعای عهد) را می‌خواندم. تجربه کنید. چقدر در کل زندگی شما در امروز و فردای‌تان مؤثر خواهد بود؟ من به یاد امام زمانم هستم. ببینید تنها مذهبی که رهبر مذهبی‌اش، یعنی رهبری که با آسمان مرتبط است و رهبرش زنده و موجود است، فقط ما هستیم. هیچ کس دیگری این را ندارد. ما می‌توانیم با او ارتباط برقرار کنیم و اگر راست صحبت کنیم جواب ما را می‌دهد، مذهب ماست.»

تاریخ نگار

ابراهیم بن مالک اشتر

«ابراهیم» فرزند «مالک اشتر» به همراه «مختار بن ابوعبید ثقفی» در خونخواهی امام حسین(ع) علیه او یاران قیام کرد. وی در جنگ صفین در زمره یاران حضرت علی(ع) در رکاب پدرش با معاویه جنگید و پس از واقعه کربلا و شهادت امام حسین(ع) به قیام مختار ملحق شد. پس از شهادت مختار، به مصعب بن زبیر پیوست. در روز ۱۳ جمادی‌الاولی سال ۷۲ قمری ابن اشتر در یکی از جنگ‌هایی که عبدالملک مروان در عراق ایجاد کرده بود، به سبب خیانت «عتاب بن ورقاء» که گویا بنا بر توطئه قبلی با عبدالملک به عقب‌نشینی دست زده بود، شکست خورد و کشته شد. آنگاه عبید بن میسره سرش را از تن جدا کرد و به سوی عبدالملک فرستاد.

<div><div>↑</div></div>
پرونده
شماره ۱۱۶۴ دوشنبه ۲۱ آبان ۱۳۰۳
<i>صداقت</i>

مدار اقتدار

نگاهی به پیشرفت‌های ایران

در دانش فضای

- ورودی**

سیدپویا هاشمی
<div>دبیر پرونده</div>

پرتاب ماهواره‌های «کوثر» و «هدهد» از سوی **ایران**، اثرات سیاسی و بین‌المللی قابل توجهی داشته است. این پرتاب‌ها نه تنها نشان‌دهنده پیشرفت‌های علمی و فناوری ایران هستند، بلکه پیام‌های سیاسی و استراتژیک مهمی را به جامعه بین‌المللی ارسال می‌کنند. در حقیقت، این پرتاب‌ها به ایران امکان می‌دهد تا به منزله یک قدرت منطقه‌ای و جهانی به تقویت موقعیت ایران در مذاکرات بین‌المللی کمک می‌کند؛ زیرا نشان می‌دهد ایران توانایی‌های پیشرفته‌ای در زمینه فناوری دارد و می‌تواند به مثابه یک شریک قابل اعتماد در پروژه‌های فضایی بین‌المللی عمل کند. از نظر بین‌المللی، پرتاب ماهواره‌های کوثر و هدهد از سوی ایران واکنش‌های متفاوتی را به دنبال داشته است. برخی کشورها این اقدام را یک تهدید امنیتی تلقی کرده و نگرانی‌هایی درباره استفاده نظامی از این فناوری‌ها ابراز کرده‌اند. این نگرانی‌ها به‌ویژه در کشورهای غربی و رژیم صهیونیستی برجسته شده است؛ زیرا این کشورها نگران هستند که ایران از این فناوری‌ها برای تقویت توان نظامی خود استفاده کند. در مقابل، برخی کشورها اقدام را فرصتی برای همکاری‌های علمی و فناوری با ایران می‌بینند. روسیه یکی از این کشورهاست که در پرتاب ایسن ام‌اسکان با ایران همکاری کرده است. این همکاری‌ها نشان‌دهنده تمایل ایران به توسعه روابط علمی و فناوری با دیگر کشورها و استفاده از توانمندی‌های خود در این زمینه است. با توجه به اهمیت موضوع، در این مقاله به بررسی رونق گرفتن فناوری‌های فضایی در ایران و نقش آن در توسعه اقتصادی و نظامی کشور می‌پردازیم.

پیشرفته برای اهداف صلح‌آمیز است. پرتاب ماهواره‌ها همچنین به ایران امکان می‌دهد تا در زمینه‌های گوناگونی، مانند کشاورزی، مدیریت منابع طبیعی و ارتباطات پیشرفت کند. این ماهواره‌ها می‌توانند اطلاعات دقیقی درباره وضعیت زمین و منابع طبیعی ارائه دهند که به بهبود مدیریت منابع و افزایش بهره‌وری در کشاورزی کمک می‌کند. همچنین، این ماهواره‌ها می‌توانند به بهبود ارتباطات و ارائه خدمات اینترنتی در مناطق دورافتاده کمک کنند. حضور ایران در این عرصه‌ها نشان‌دهنده تمهد ایران به توسعه فناوری‌های پیشرفته و استفاده از آنها برای بهبود زندگی مردم است. افزون بر این، این اقدام‌ها به ایران امکان می‌دهد تا به استقلال خود در زمینه فناوری فضایی دست یابد و وابستگی به کشورهای دیگر را کاهش دهد. با توجه به اهمیت موضوع، در این مقاله به بررسی رونق گرفتن فناوری‌های فضایی در ایران و نقش آن در توسعه اقتصادی و نظامی کشور می‌پردازیم.

پرتاب ماهواره‌های «کوثر» و «هدهد» از سوی ایران، اثرات سیاسی و بین‌المللی قابل توجهی داشته است. این پرتاب‌ها نه تنها نشان‌دهنده پیشرفت‌های علمی و فناوری ایران هستند، بلکه پیام‌های سیاسی و استراتژیک مهمی را به جامعه بین‌المللی ارسال می‌کنند. در حقیقت، این پرتاب‌ها به ایران امکان می‌دهد تا به منزله یک قدرت منطقه‌ای و جهانی به تقویت موقعیت ایران در مذاکرات بین‌المللی کمک می‌کند؛ زیرا نشان می‌دهد ایران توانایی‌های پیشرفته‌ای در زمینه فناوری دارد و می‌تواند به مثابه یک شریک قابل اعتماد در پروژه‌های فضایی بین‌المللی عمل کند. از نظر بین‌المللی، پرتاب ماهواره‌های کوثر و هدهد از سوی ایران واکنش‌های متفاوتی را به دنبال داشته است. برخی کشورها این اقدام را یک تهدید امنیتی تلقی کرده و نگرانی‌هایی درباره استفاده نظامی از این فناوری‌ها ابراز کرده‌اند. این نگرانی‌ها به‌ویژه در کشورهای غربی و رژیم صهیونیستی برجسته شده است؛ زیرا این کشورها نگران هستند که ایران از این فناوری‌ها برای تقویت توان نظامی خود استفاده کند. در مقابل، برخی کشورها اقدام را فرصتی برای همکاری‌های علمی و فناوری با ایران می‌بینند. روسیه یکی از این کشورهاست که در پرتاب ایسن ام‌اسکان با ایران همکاری کرده است. این همکاری‌ها نشان‌دهنده تمایل ایران به توسعه روابط علمی و فناوری با دیگر کشورها و استفاده از توانمندی‌های خود در این زمینه است. با توجه به اهمیت موضوع، در این مقاله به بررسی رونق گرفتن فناوری‌های فضایی در ایران و نقش آن در توسعه اقتصادی و نظامی کشور می‌پردازیم.

- شروع اجباری رشد و توسعه**

پایان جنگ هشت‌ساله عراق علیه ایران همزمان شد با تلاش جمهوری اسلامی برای ترمیم هر آنچه از جنگ باقی مانده بود. در کنار آن، همه تلاش‌ها به کار گرفته شد تا پیوندی مستحکم میان علم (دانشگاه) و صنعت برقرار شود و کمبودهای صنعتی جامعه پس از جنگ ایران به واسطه با در میانی دانشگاه جبران شود.

سازکار ورود به دنیای جدید علم و فناوری چیده شد و ایران سال ۲۰۰۹ توانست پس از چند دهه تلاش پیش‌توانمندی‌های خود را در زمینه هوافضا ارتقا دهد و جایگاه‌نهم در دنیا را پس از شوروی (۱۹۵۷)، ایالات متحده آمریکا (۱۹۵۸)، فرانسه (۱۹۶۵)، ژاپن (۱۹۷۰)، چین (۱۹۷۰)، انگلیس(۱۹۷۱)، اسرائیل و هند (۱۹۸۰) به‌دست آورد.

عضو هیئت رئیسه مجلس در گفت‌وگو با صبح صادق

شکست استعمار در حوزه فضایی

یک فضای مثبت و سازنده در مذاکرات، لازم است غرب با دقت بیشتری به تحولات جدید نگاه کند و از رویکردهای یک‌جانبه‌گر پانیه‌پرهیزد.

«جنیتی یوسفی» عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صبح صادق با اشاره به پرتاب موفقیت‌آمیز ماهواره‌های هدهد و کوثر، گفت: «ماهواره‌های هدهد و کوثر با موفقیت در مدار پانصد کیلومتری زمین قرار گرفت و نشان‌دهنده توانمندی علمی و نظامی جمهوری اسلامی ایران است.» وی افزود: «ما در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی شوروی بودیم که حتی سیم خاردار هم وارد می‌کردیم و در دهه اول انقلاب از نظر علمی هیچ حرف خاصی برای گفتن نداشتیم.» عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: «از دهه دوم انقلاب به بعد با حمایت همه‌جانبه رهبر معظم انقلاب و با تأکید ایشان پیشرفت‌های خوبی در حوزه علوم و فنون مختلف در کشور ایجاد شد و امروز در بسیاری از علوم به توانمندی‌های زیادی رسیده و قلعه‌های بزرگی را فتح کرده‌ام.» یوسفی خاطر نشان کرد: «پرتاب ماهواره به فضا امروز در انحصار چند کشور معدود است که سعی دارند این علم و دانش را نیز همانند صنعت هسته‌ای در انحصار خود نگه دارند که جمهوری اسلامی ایران انحصار آن را شکست و به جرگه کشورهای فضایی راه یافت.» وی در ادامه افزود: «اگر دست روی دست بگذاریم و برای پیشرفت در حوزه علوم

بر مدار اقتدار

خورنگار

جایگاه نهم ایران با اسم ماهواره امید در فهرست کشورهای توانمند در این حوزه ثبت شد؛ ماهواره‌ای که تمام تجهیزاتش در صنایع الکترونیک ایران طراحی و تولید شده بود و از ۱۵ اسفند ۱۳۸۴ آغاز شد و طی دو سال آماده انجام تست‌های میدتی شد. ماهواره «امید» شاسلگه ۲۰۰۹ فوریه ۲۰۰۹ (۱۴ بهمن ۱۳۸۷) و در سسی امین سالگرد پیروزی انقلاب ۱۳۵۷ در فضا قرار گرفت و در ۵ اردیبهشت ۱۳۸۸ با جو غلیظ مناطق غربی کشور را باز کرد و این نوبت را داد که ایران هم می‌تواند مانند بسیاری از کشورها در صنعت فضایی اسم رسمی داشته باشد.

اتفاقی جدید که البته از دید رسانه‌های دنیا پنهان نماند و بررسی چندوجون آن و چگونگی ساخت ماهواره و همه جزئیاتش زیر ذربین کشورهای غربی قرار گرفت. «نیوسورک تایمز» پس از پرتاب ماهواره امید این‌گونه نوشت: «پرتاب ماهواره امید کوچک یک پیشرفت نامدین بوده است؛ چراکه ماهواره بسیار کوچک بوده، ولی این عمل اشارات نظامی بالقوهای در پی داشته است.»

ایسن روزنامه همچنین به نقل از «جفری فورد» از مؤسسه فناوری ماساچوست نوشت: «ایران با وجود رویارویی مخالفت جهانی و تحریم‌های متعدد، به این مجمع (کشورهای دارای فناوری ماهواره) منحصربه‌فرد پیوست.» وی حرکت ایران را یک شاهکار فناوریانه توصیف کرد.

اما در سال‌های اخیر با پیشرفت‌های چشمگیر خود با توسعه پایگاه‌های فضایی و تولید ماهواره ساخت داخل و موشک‌های ماهواره بر از جمله «سفیر»، «اسمیخ»، «سریز»، «سروش»، «افسان» و «فانم ۱۰۰»، قادر به پرتاب ماهواره شدند و ایران در زمره کشورهای قرار گرفت که دانش فضایی آن در بین قدرتمت‌های بزرگ دنیا حرف برای گفتن زیاد دارد.

به‌دنبال پروژه موفقیت‌آمیز پرتاب ماهواره امید تجربه ایران در این حوزه این اعتماد را ایجاد کرد تا زرمه‌های پرتاب ماهواره‌های «رصد»، «ناید» و «فجر» به فضا هم شیده‌شود.

پایان جنگ هشت‌ساله عراق علیه ایران همزمان شد با تلاش جمهوری اسلامی برای ترمیم هر آنچه از جنگ باقی مانده بود. در کنار آن، همه تلاش‌ها به کار گرفته شد تا پیوندی مستحکم میان علم (دانشگاه) و صنعت برقرار شود و کمبودهای صنعتی جامعه پس از جنگ ایران به واسطه با در میانی دانشگاه جبران شود.

سازکار ورود به دنیای جدید علم و فناوری چیده شد و ایران سال ۲۰۰۹ توانست پس از چند دهه تلاش پیش‌توانمندی‌های خود را در زمینه هوافضا ارتقا دهد و جایگاه‌نهم در دنیا را پس از شوروی (۱۹۵۷)، ایالات متحده آمریکا (۱۹۵۸)، فرانسه (۱۹۶۵)، ژاپن (۱۹۷۰)، چین (۱۹۷۰)، انگلیس(۱۹۷۱)، اسرائیل و هند (۱۹۸۰) به‌دست آورد.

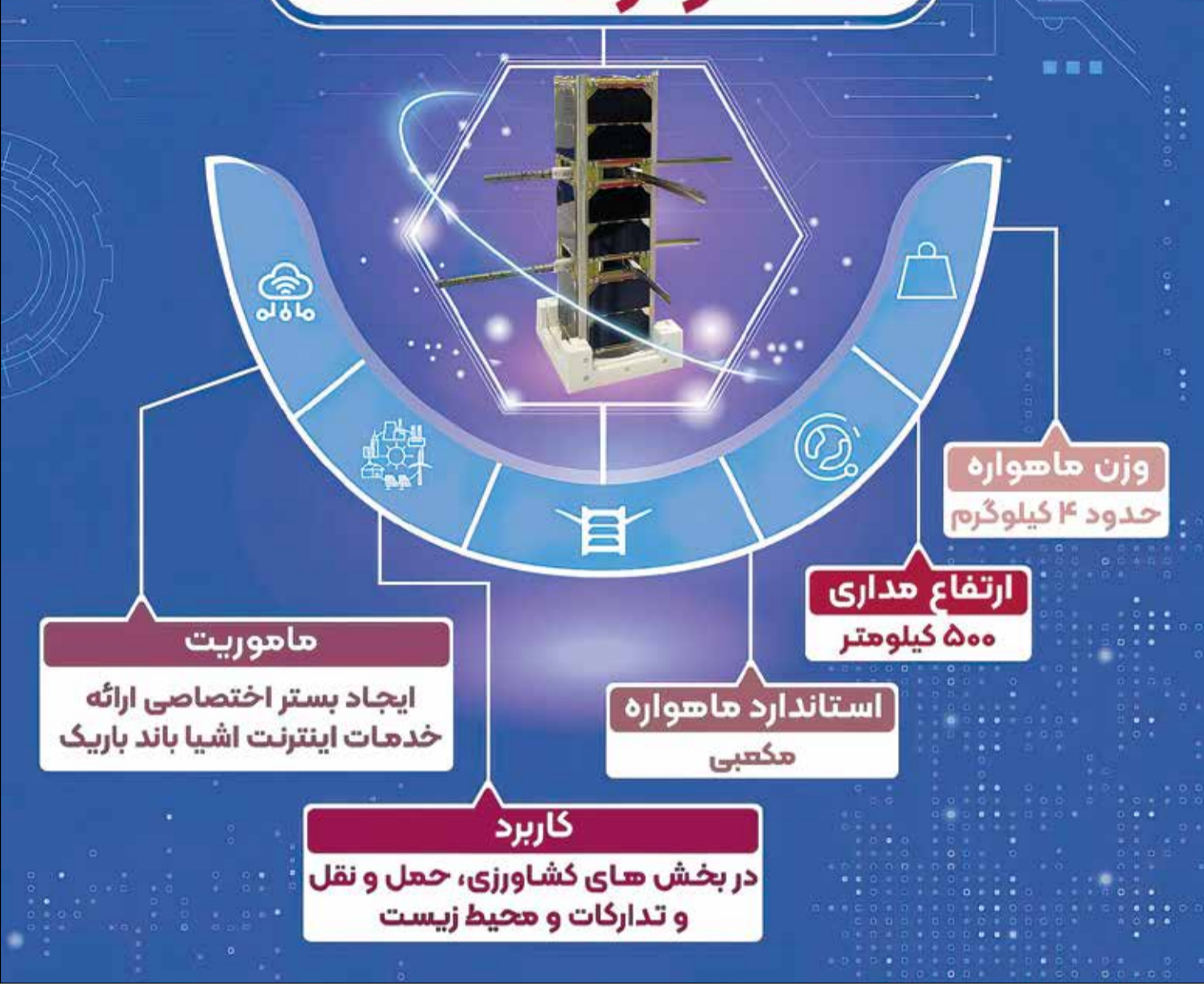
مختلف تلاش نکنیم، همانند صنعت هسته‌ای که کشورهای

غربی و در رأس آن سعی دارند این دانش وصنعت را در انحصار خود نگه دارند، در رشته‌های علمی و فنی نیز شاهد رف مانع آن خواهیم بود.» عضو هیئت رئیسه مجلس اظهار داشت: «پرتاب ماهواره به فضا دستاوردهای علمی، فنی و اقتصادی بسیاری برای ما به همراه دارد. در حوزه مخابراتی کمک‌های بسیاری به ما می‌کند و در حوزه تصویربرداری و اطلاع از نقاط مختلف جغرافیای جهان و همچنین در حوزه علوم دفاعی و نظامی به ما کمک‌های قابل توجهی می‌تواند کند.» یوسفی خاطر نشان کرد:

«در حوزه اقتصادی نیز ما می‌توانیم با صادرات علم و فناوری کشورهای دیگر ارزآوری قابل توجهی برای کشور داشته باشیم. امروز دیگر صادرات کالا و خدمات جزئی از نظر اقتصادی چندین دستاوردی برای کشورها ندارد و در مقابل صادرات علم و تکنولوژی می‌تواند ارزآوری قابل توجهی برای ما با هر کشور دیگری به‌دنبال داشته باشد.» وی افزود: «همان‌طور که گفتیم پرتاب ماهواره به فضا امروز در انحصار چند کشور معدود قرار دارد و جمهوری اسلامی توانسته این انحصار را بشکند و همین موضوع برای قدرت تولید قدرت می‌کند و مذاکراتکنندگان ما در پی مین مذاکره می‌توانند با دست باز و پشتپناه قوی با طرف مقابل مذاکره و چانه‌زنی کنند.» عضو هیئت رئیسه مجلس اظهار داشت: «اگر دست مذاکرهکنندگان ما از نظر توانمندی کشور خالی باشد، طبیعی است که در مذاکرات هم توفقی حاصل نمی‌شود؛ اما با تولید قدرتی که به‌دنبال حضور کشورمان در فضا ایجاد می‌شود، طرف مذاکره کننده نیز می‌داند که با یک کشور فضایی قدرتمند مذاکره می‌کند و حقوق ما را به رسمیت می‌شناسد.» وی تأکید کرد: «امروز تعاملات و روابط ما با

کشور روسیه از سطح سیاسی فراتر رفته و دو کشور در حوزه‌های اقتصادی، علمی، صنعتی و دفاعی همکاری‌های بسیار خوبی دارند.» یوسفی در پایان گفت: «در حوزه اقتصادی قراردادهای مختلفی برای تکمیل پروژه‌ها بین دو کشور به امضا رسیده و با ارتقای همکاری دو کشور در حوزه علمی، فناوری، تکنولوژی و نظامی شاهد همکاری در پرتاب ماهواره به فضا هستیم که امیدواریم در سایه این تعاملت بین دو کشور شاهد پیشرفت هر چه بیشتر و بهتر کشورمان در حوزه علوم فضایی باشیم.»

ماهواره هدهد

آرزو نوروز جم

خورنگار

امروزه، ماهواره‌ها جایگاه ویژه‌ای نزد دولت‌ها و نیز سازندگی انسان‌ها دارند؛ کاربردهای متفاوتی که ماهواره‌ها بسرای دولت‌ها و ملت‌ها فراهم می‌کنند، شاید چیزی فراتر از قاعده و قانون سیاست‌توزی‌های مختلف باشد. گاهی توانایی حضور ماهواره‌ها برای مسجل کردن توانمندی‌های علمی و برخ کشیدن سسراد و جایگاه علم و فناوری یک ملت برای بالا ماندن در رده‌های مختلف دنیای علم و دانش است.

گاهی هم ریدی فعالیت‌های نظامی را می‌توان در دنیای علم و فناوری یک ملت برای بالا ماندن در دنیای ماهواره‌ها به‌وضوح مشاهده کرد؛ حوزه‌ای که امروزه شاید بیشترین درصد تلاش‌ها بسرای در اوج ماندن این صنعت را به‌خودش اختصاص داده و بسیاری از کشورها تلاش می‌کنند با انکا به فناوری‌های فضایی و ماهواره‌ای، صنعت نظامی خودشان را به بالاترین حد رشد و پیشرفت نزدیک کنند. هم‌سأله صدها ماهواره به فضا فرستاده می‌شوند و نقش‌های فراوانی را ایفا می‌کنند؛ اما در این میان نقش ماهواره‌ها در جنگ نقش آفرینی ماهواره‌ها در میدان نبرد به همان اندازه تأثیر گذار است که سلاح‌های جنگی مؤثر هستند و همین امر سبب شده است تا دولت‌ها تمایل بیشتری برای ورود به دنیای فناوری فضایی پیداکنند.

عصر فضا و ماهواره از چهارم اکتبر سال ۱۹۵۷ میلادی با پرتاب نخستین ماهواره دست بشر(سپوتنیک ۱) آغاز شد. ظهور پدیده ماهواره در جهان موجب واکنش‌های مثبت و منفی گوناگون از دیدگاه‌های مختلف و متشوی شده است.

عصر فضا و ماهواره از چهارم اکتبر سال ۱۹۵۷ میلادی با پرتاب نخستین ماهواره دست بشر(سپوتنیک ۱) آغاز شد. ظهور پدیده ماهواره در جهان موجب واکنش‌های مثبت و منفی گوناگون از دیدگاه‌های مختلف و متشوی شده است. توسعه زیرساخت‌های پرتاب و ایستگاه‌های زمینی، سرعت‌بخشیدن به طراحی و ساخت ماهواره‌های مخابراتی، پرتاب ماهواره‌های مخابراتی و افزایش بیشتر و پرمایه‌تری برای رسیدن به پرتاب محموله‌هایی با وزن بالا از جمله پروژه‌هایی هستند که می‌توانند رسیدن به اهداف از پیش تعریف‌شده ایران در فضا را تسهیل کنند.

- چهارمین کشور**

ایران را باید چهارمین کشور صاحب ماهوارهبر جهان دانست. این موضوع را سردار «علی جعفرآبادی» فرمانده فضایی نیرو هوفضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مطرح کرده و می‌گوید، با وجود اینکه در حوزه موتورهای سوخت جامد هیچ کشوری به ایران دانشی را در اختیار نمی‌گذارد و از نظر صنعتی و اطلاعاتی هم‌اکنون ایران صورت نمی‌گیرد، اما دانشمندان ما توانسته‌اند این‌ها را در از زمره پنج کشور دارای فناوری پرتاب‌سوخت جامد قرار دهند، همچنین در حوزه نازل متحرک که یک فناوری بزر و لبه فناوری نیداست، ما چهارمین کشور در جهان هستیم. وی درباره شکستن رکورد مدار ۷۵۰ (WPR) که مربوط به سال ۲۰۲۲ است، ایران اسلامی را مجموع ۱۶ کشور که توانایی تکمیل پرتاب‌های فضایی را دارند، در جایگاه یازدهم قرار گرفت که حالا با افزایش توانمندی ایران در این حوزه می‌توان کشورمان را در زمره ۱۰ کشور برتر در این حوزه به‌شمار آورد.

- بودجه کم، اما رشد چشمگیر**

بر اساس آمار و آنچه در بودجه فضایی کشور آمده، بسرای این حوزه ۲۰ بیلیون دلار در نظر گرفته شده است. این در حالی است که کشورهای آمریکا، چین و روسیه کلان‌درجه‌هایی را در این حوزه تعریف کرده‌اند. کنشش در بودجه فضایی کشورها شاید تا حدودی بیان‌کننده تلاش دانشمندان ایرانی باشد که چگونه توانستند ره سده‌ها را با همتی ستودنی پیمایند. در سال ۲۰۲۱، بودجه فضایی ایالات متحده حدود ۵۹٫۸ میلیارد دلار بود. این در حالی است که چین نیز در دهه گذشته سرمایه‌گذاری بسیاری بر روی فناوری‌های فضایی و موشکی انجام داده و بودجه خود را در پنج سال گذشته دو برابر کرده است؛ اما با بودجه تخمینی ۱۶٫۱۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱، هنوز بودجه آن کمتر از یک سوم بودجه ایالات متحده است.

در حال حاضر، ایالات متحده از مجموع ۵۴۶۵ ماهواره عملیاتی که در مدار زمین قرار داد، ۲۹۲۶ تعداد را به‌خود اختصاص داده و در

هماوردی

با غول‌های فضایی!

ماهواره‌های ایران در مدار زمین

رده‌های بعدی چین با ۴۹۳ ماهواره، انگلیس با ۴۵۰ ماهواره، روسیه با ۱۶۷ ماهواره، ژاپن با ۹۰ ماهواره و… فضا را در اختیار خود قرار داده‌اند.

این آمارها حکایت از آن دارد که رقابت در فضا امروز تنگاتنگ‌تر از گذشته بوده و ایران با قرار گرفتن در کنار این قدرتمت‌های فضایی هم اکنون در حال شکل‌دهی جدید در حوزه فناوری است.

- شگفتانه‌های ایران**

گفتنی است، رشد ایران در بخش فضایی در سکوت خبری است و همین موضوع باعث شده تا حوزه توانمندی‌های ایران در هوافضا هرپا را شگفتانه‌های جدیدی را برای مردم و دیگر کشورها به هم‌را داشته باشد. دستاوردهایی که تا کنون با تکیه بر برنامه‌های کلان و اسناد بالادستی به‌دست آمده و سبب شده است ایران با رونق‌ی شتابان خود را به لبه فناوری در این حوزه برساند. اما ادامه ایسن روند نیازمند عملیاتی کردن سیاسته‌سند جامع هوافضاست که در آن «شناخت عظمت و نظم حاکم بر جهان و آسمان‌ها و پی بردن به حکمت و قدرت خالق جبهانین از طریق سکتشتر علوم و فناوری‌ها و اکتشافات فضایی»، «دستیابی به جایگاه اول منطقه در تسخیر فضا»، «انجام مأموریت‌های فضایی پرسش‌نازاد و فرادان انسان در مدار» و «ساخت و پرتاب ماهواره در مدار زمین‌آهنگ با کاربرد‌های ارتباطات و سنجش از دور» دیده شده است.

بر اساس نظر کارشناسان، اگر این‌سند به‌درستی به مرحله اجرا درآید، می‌توان توقع داشت که با اولویت‌شکل‌گیری منظومه‌های ماهواره‌ای به تعداد ۳۰ ماهواره و تکمیل پایگاه ملی پرتاب، ایران طی ۱۰ سال آینده به قطب منطقه‌ای فناوری‌های فضایی تبدیل‌شود.

توسعه زیرساخت‌های پرتاب و ایستگاه‌های زمینی، سرعت‌بخشیدن به طراحی و ساخت ماهواره‌های مخابراتی، پرتاب ماهواره‌های مخابراتی و افزایش بیشتر و پرمایه‌تری برای رسیدن به پرتاب محموله‌هایی با وزن بالا از جمله پروژه‌هایی هستند که می‌توانند رسیدن به اهداف از پیش تعریف‌شده ایران در فضا را تسهیل کنند.

- تاریخچه صنعت ماهواره در ایران**

نیاز بسرای حضور در فضا و استفاده از مزایای آن از یک‌سو، و رشد صنعت تجاری خدمات ماهواره‌ای و ارتباط آن با رشد اقتصادی از سوی دیگر، سبب شده است تا کشور ما نیز گاه‌گاهی خود را در استفاده از فناوری ماهواره برارد. بنابراین، هدف از تدوین این مقاله بررسی قدرت ماهواره‌ای ایران در سطح منطقه و جهان است.

- جز ۱۰ کشور برتر**

بر اساس فهرست سازمان بررسی جمعیت جهان (WPR) که مربوط به سال ۲۰۲۲ است، ایران اسلامی را مجموع ۱۶ کشور که توانایی تکمیل پرتاب‌های فضایی را دارند، در جایگاه یازدهم قرار گرفت که حالا با افزایش توانمندی ایران در این حوزه می‌توان کشورمان را در زمره ۱۰ کشور برتر در این حوزه به‌شمار آورد.

- بودجه کم، اما رشد چشمگیر**

بر اساس آمار و آنچه در بودجه فضایی کشور آمده، برای این حوزه ۲۰ بیلیون دلار در نظر گرفته شده است. این در حالی است که کشورهای آمریکا، چین و روسیه کلان‌درجه‌هایی را در این حوزه تعریف کرده‌اند. کنشش در بودجه فضایی کشورها شاید تا حدودی بیان‌کننده تلاش دانشمندان ایرانی باشد که چگونه توانستند ره سده‌ها را با همتی ستودنی پیمایند. در سال ۲۰۲۱، بودجه فضایی ایالات متحده حدود ۵۹٫۸ میلیارد دلار بود. این در حالی است که چین نیز در دهه گذشته سرمایه‌گذاری بسیاری بر روی فناوری‌های فضایی و موشکی انجام داده و بودجه خود را در پنج سال گذشته دو برابر کرده است؛ اما با بودجه تخمینی ۱۶٫۱۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱، هنوز بودجه آن کمتر از یک سوم بودجه ایالات متحده است.

در حال حاضر، ایالات متحده از مجموع ۵۴۶۵ ماهواره عملیاتی که در مدار زمین قرار داد، ۲۹۲۶ تعداد را به‌خود اختصاص داده و در

رصد دومین ماهواره ایرانی است که با موشک‌های حامل

ایرانی به فضا فرستاده شد.

ایران ماهواره همچنین نخستین ماهواره تصویربرداری ایران است که در تاریخ ۲۵ خرداد ۱۳۹۰ به فضا پرتاب شد.

ماهواره «نوبد علم و صنعت» که سومین ماهواره پرتاب شده ایرانی و نخستین ماهواره ساخت مرکز تحقیقات ماهواره‌ای دانشگاه علم و صنعت است، ۱۴ بهمن ۱۳۹۰ از پایگاه فضایی سمنان به فضا پرتاب شد. ماهواره‌ای با مأموریت تصویربرداری از زمین و موضوع تصویر ۷۵۰ متر مبنیتی برروش چاه‌های و به‌صورت یکپداند.

- حرفه‌های گفتنی ایران**

به‌دنبال همین موفقیت‌ها بود که کشورهای سلطه‌گری، چون ایالات متحده و بریتانیا صدای‌شان در آمد و درباره توانمندی‌شان ایران در حوزه مهم فضایی ابراز نگرانی کردند.

«اِبرست گیتس» سخنگوی کاخ سفید اظهار داشت: «عمل پرتاب ماهواره سا را متقاعد نمی‌کند که ایسران به‌طور مسئولیت‌پذیرانه‌ای در حال پیشبرد ثبات و امنیت منطقه است.» «بیل رسل» وزیر خارجه وقت بریتانیا نیز در پی این پرتاب، «نگرانی‌های جدی» را اعلام کرد.

در کنار این کشورها، دولت‌های غربی هم از گام‌بلند ایران ابراز نگرانی کردند و معتقد بودند جمهوری اسلامی فاصله کمی دارد تا توانایی پرتاب موشک‌های دوربرد را به دست آورد، حتی می‌تواند با قدم گذاشتن به دنیای پرتاب ماهواره‌های مخابراتی و نظامی در مدار، به تدریج به دانش ساخت و تولید موشک که قادر به حمل کلاهک‌های هسته‌ای است، دست پیدا کند.

توانمندی‌های ایسران در حوزه دانش‌های نوین و صنعتی و فضایی کار را به جایی کشاند که زرمه‌های تحریم‌های متشوع علیه ایران جدی‌تر شود و غربی‌ها تلاش کنند جلوی رشد و توسعه ایران را بگیرند، اما با وجود همه تحریم‌های متنیع از سسوی کشورهای دیگر علیه دانش‌های توسعه یافته ایرانی، جمهوری اسلامی ایران صبح یکشنبه ۸ بهمن ۱۴۰۲، ماهواره «مهتاب» به همراه دو نازل ماهواره را به مدار ۴۵۰ درجه پرتاب کرد و با موفقیت در مدار قرار داد.

اقدامی که به جرئت می‌توان گفت، نخستین بشار بود که متخصصان فضایی با ماهواره‌بر بومی سسه ماهواره داخلی را همزمان در مدار قرار دادند و رصودهای زیادی را در دنیا به پا کرد، حالا نیز کشور پرتاب دو ماهواره «هدهد» و «کوثر» تصویر جدید و قدرتمندی از ایران در اذهان عمومی جهان ترسیم کرده است.

ماهواره کوثر

ماهواره کوثر اولین محصول فضایی شرکت امیدفضا است که طراحی آن در تابستان ۱۳۹۸ آغاز شد.

این ماهواره از استاندارد ماهواره‌های مکعبی پیروی می‌کند که باعث کاهش زمان و هزینه فرآیند ساخت می‌شود. این ماهواره مجهز به دوربین‌هایی در طیف NIR و RGB با وضوح متوسط ۳.۴۵ متر GSD است.

تقویم انقلاب

خیانت و جنایت!

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

در شماره گذشته به عملکرد نفوذی‌ها و طرح یک توطئه بین‌المللی علیه ایران در دفاع مقدس اشاره شد. در این شماره نمونه دیگری از آن خیانت‌ها را که در عملیات «زین‌العابدین» در اواخر آبان مساه ۱۳۶۱ واقع شد و بسیاری اعجاب‌انگیز بود، بررسی می‌کنیم؛ البته در صحنه‌های نبرد همواره حوادث تلخی داشته‌ایم؛ اما برخی از آنها هنوز هم که مرور می‌کنیم طعم تلخ آنها از بین نرفته است.

واقعه از این قرار است که رزمنده آرپی جی زن گردان «حیب‌بن‌مظاهر» که خودش شاهد صحنه بوده است، نقل می‌کند: «دو برادر در گردان ما بودند به نام حسینی. یکی از آنها در مرحله اول عملیات مسلم‌بن‌عقیل مرخصی گرفته بود که به منزلشان در فیروزکوه پیروید. همان روزی که ایشان می‌خواست به مرخصی برود، برادر دیگرش به پادگان الله‌اکبر آمد تا در عملیات پیش رو (زین‌العابدین) شرکت کند. این دو برادر که از قضا دوقلو هم بودند، اتفاقی همدیگر را دیدند، برادری که برگه مرخصی دستش بود، دیگر به مرخصی نرفت و آن را به مأموریت در گردان حبیب تبدیل کرد. هر دو برادر شب عملیات همراه ما در نبرد زین‌العابدین (ع) شرکت کردند. در هنگام عقب‌نشینی، وقتی از جلو، چپ و راست با کالیبر و خمپاره مورد هجوم قرار گرفتیم، یک لحظه دیدم که رگبار کالیبر عراقی‌ها به سینه‌های برادری نشست که مرخصی را به مأموریت تبدیل کرده بود. این بسیجی رزمنده غرق در خون روی زمین غلت می‌زد و ما هم در حال دویدن از او فاصله می‌گرفتیم. حدود ده، بیست متر از ایشان دور شده بودیم که صدای او بلند شد و برادرش را صدا کرد. یک مرتبه دیدم برادر او از حرکت ایستاد و نام او را صدا زد. حالا این

برادر می‌خواهد به سمت برادر مجروحش برود، اما آنقدر آتش شدید است که نمی‌تواند. ما هم او را محکم گرفته بودیم و می‌گفتیم که از دست توکاری بر نمی‌آید. اگر بروی خودت هم کشته می‌شوی، ولی او خیلی قوی‌هیكل بود و از دست همه ما خودش را رها کرد و به سمت برادرش دوید. هنوز پنج، شش قدم نرفته، آتش شدید دشمن او را برگرداند. او این مسیر را چندین بار رفت و برگشت که اشک همه را درآورد، تا اینکه دیگر صدای برادرش خاموش شد. با هر مشقتی بود خودمان را تا پاسگاه «میان‌تنگ» رساندیم، رسیدن ما به این پاسگاه هم‌زمان بود با روشن شدن کامل هوا. وقتی خیال‌مان از بابت تیرها و ترکش‌های دشمن راحت شد، رفیقم بالای تپه‌ای که نزدیکی همان پاسگاه قرار داشت. خوشایتم از آنجا مسیر عقب‌نشینی را خوب نگاه کنیم. وقتی چشم دوختم و معبر را نگاه کردم، ما از بالای تپه داشتیم با چشم‌های خودمان می‌دیدیم که عراقی‌های [بعثی] دارند به بچه‌های مجروح ما تیر خلاص می‌زنند. با مشاهده این صحنه‌ها، غیر از حرص و جوش خوردن کار دیگری از دست‌مان بر نمی‌آمد.» امروز هم شاهد صحنه‌های خونین لبنان و غزه هستیم که در واقع همان توطئه بین‌المللی علیه انقلاب اسلامی لبنان و فلسطین است. جاسوس‌ها، نفوذی‌ها، عوامل دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی کشورهای آمریکایی و اروپایی همواره در کنار رژیم صهیونیستی قرار دارند و از حمایت مالی، تسلیحاتی و اطلاعاتی دریغ نمی‌کنند. به تعبیر رهبر معظم انقلاب دیگر از غرب و تمدن غرب نباید سخن گفت، بلکه باید از آنها به عنوان وحشی و جنایت‌کار نام برد که همانند صدام و منافقین جنگ را تحمیل کردند تا به سلطه برسند که البته ناکام شدند و می‌شوند.

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

پیوند امام(ره) و مردم پیوندی ممتاز و ناگسستگی بود که خشم دشمنان نهضت اسلامی ملت ایران را به همراه داشت. همین اعتماد ماندگار و روزافزون که در اعماق وجود ملت ایران ریشه داشت، موجب شد دشمنان و مخالفان حضرت امام(ره) پیوند امام و ملت را عوام‌فریبی و پوپولیسم بنامند. این خط از همان ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی وجود داشت و آنان که نمی‌توانستند پایگاه اجتماعی قدرتمندی جمع کنند و قلوب ملت را در اختیار بگیرند و اعتماد اکثریت را کسب کنند، ناجوانمردانه در مقام اتهام برآمده و پیوند امام(ره) و ملت را محصول فریب افکار عمومی دانستند که از فرآیندی احساسی و غیرعقلانی حاصل آمده است!

در همین راستا، نشریه «کار» متعلق به سازمان فدائیان خلق (شاخه اقلیت) با عصبانیت تمام در توصیف رفتار انتخابات مردم می‌نویسد: «در انتخابات مجلس بررسی نهایی قانون اساسی، مهم‌ترین تقلب بدون صندوقی که انجام شد، در درجه اول استفاده عوام‌فریبانه از جاذبه عمومی امام(ره) بود و در درجه بعد استفاده از عدم آشنایی مردم به ضوابط دموکراتیک یک انتخاب آزاد.»

«جنبش مسلمان مبارز» نیز مردم را متهم کرده و مدعی می‌شود: «مردم شناخت درستی از نیروهای انقلابی پیش‌شان ندارند و ناچار تابع عوامل ذی‌نفوذ پیشین هستند.» سرآخر «غلام‌عباس توسلی» از اعضای نهضت آزادی ضمن نقد ملت، اعتراف کرد: «توده بی‌سواد یا کم‌سواد روستایی، روشنفکران را که به خاطر دموکراسی، مردمسالاری، قانون اساسی، جامعه مدنی و حق شهروندی به میدان آمده بودند، درک نمی‌کردند. این توده احساس مذهبی داشت و به‌خاطر همین احساس به دعوت روحانیت به میدان آمد.»

«ناصر کاتوزیان» نامزد جریان لیبرال که در تدوین پیش‌نویس نقش داشت و در انتخابات مجلس خبرگان قانون اساسی رأی‌ناورده، در اعتراض به نتایج انتخابات گفت: «مبنای گزینش مردم حکم دل است نه داوری عقل. مردم به معتمدان رهبر انقلاب رأی دادند، نه یک حزب. نمی‌شود ظرف چند ماه مردم به یک حزب این‌قدر معتقد شوند، ولی چرا به گونه‌ای تبلیغ شد که

دهلیز

نازایی ملکه

نگاهی به حضور پزشکان صهیونیست در دربار دیکتاتوری پهلوی

«محمدرضا پهلوی» به شکل رسمی سه بار ازدواج کرد. اولین بار با «فوزیه» خواهر «ملک فاروق» پادشاه مصر ازدواج کرد که حاصل ازدواج آنها دختری به نام «شهناز» بود. دومین ازدواج شاه با «ثریا اسفندیاری» بود؛ اما انتظار تولد ولی‌عهد عملی نشد و در سال ۱۳۳۷ به دلیل نازایی ثریا، دومین ازدواج به طلاق انجامید.

سومین ازدواج محمدرضا پهلوی در سال ۱۳۳۸ انجام گرفت. دربار پهلوی و خود محمدرضا حدود دو دهه منتظر تولد ولی‌عهدی بودند که جانشین پادشاهی پهلوی شود. بنابراین، این ازدواج برای دربار مهم تلقی شد؛ زیرا شاه حدوداً چهار ساله بود؛ ولی‌عهدی نداشت. از سوی دیگر، برای فرح نیز این ازدواج بااهمیت بود؛ زیرا برای او مسجل شده بود که درباریان و شخص محمدرضا انتظار به دنیا آوردن ولی‌عهد را از او داشتند و با این ذهنیت این ازدواج برای فرح نیز حساس شده بود و با خودفکر می‌کرد اگر فرزندی که به دنیا می‌آورد، مانند اولین فرزند محمدرضا دختر باشد، چه جویایی به درخواست‌های دربار و محمدرضا باید بدهد یا اگر همچون ازدواج دوم محمدرضا، او نیز نازا باشد چه کار باید بکند! مجموعه این مسائل موجب نگرانی محمدرضا، دربار و فرح شد. نویسنده مجموعه کتاب «زنان دربار

یک رهبر نابغه!

مردم تصور کنند معتمدان رهبر انقلاب همین گروه‌ند؟»

محبوبیت حضرت امام(ره) حقیقت آشکاری بود که کسی نمی‌تواند منکر آن شود. «محمدعلی همایون کاتوزیان» نویسنده ملی‌گرا و از مخالفان نظام اسلامی بر این باور است که «بزرگ‌ترین راز موفقیت اسلام‌گرایان محبوبیت و مشروعیت خود خمینی بود.»

جریان‌های واکرا و مخالف نهضت اسلامی ملت ایران که همواره از خفقان و اختناق دم می‌زدند و تلاش داشتند نظام نوای اسلامی را به دیکتاتوری و پایبند نبودن به حقوق مخالفان متهم کنند، وقتی می‌دیدند ملت واکنشی به این ادعاهای دروغ‌نشان نداده و پیوند آنان با امام و خط امام کم‌رنگ نمی‌شود، ملت را به ناآگاهی و نظام را به مردم‌فریبی متهم می‌کردند. بنابراین، در همان روزهای ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی که هرج و مرج ناشی از ضعف دولت مرکزی و شرایط انقلابی، حیات حکومت انقلابی نوای ملت ایران را تهدید می‌کند و تأمین ثبات و امنیت

و استقرار حاکمیت مهم‌ترین اولویت جامعه است، اینان وقیحانه اینگونه ملت را به ناآگاهی متهم کرده و چنین نوشتند: «اگر انحصار طلبان بتوانند با استفاده از ناآگاهی برخی از مردم و سوءاستفاده از احساسات ملی و مذهبی آنها گرایش‌های انحصارطلبانه و برتری‌جویانه را رشد دهند، چه بسا در ایجاد نوعی اختناق فاشیستی موفق شوند. به گواه تاریخ جواب تاریخ، فاشیسم، صهیونیسم و هرگونه گرایش نژادپرستانه یا سلطه‌جویانه بر ناآگاهی و سوءاستفاده از احساسات ملی و مذهبی توده‌ها تکیه دارد.»

جواب این اتهامات را نه از زبان شاگردان و یاران امام(ره)، بلکه از زبان کسی می‌دهیم که از مخالفان و منتقدان خط ایشان به حساب می‌آید و از نزدیک با او همکاری داشت. «مهندس بازرگان» در گفت‌وگو با «اورینا فالاجسی» روزنامه‌نگار ایتالیایی که آن روزها در روزنامه «گوریردولاسرا» قلم می‌زد، در نقد اتهام دیکتاتوری و فاشیستی بودن مرام حضرت امام(ره) می‌گوید: «امام نمی‌خواهد دیکتاتور باشد. او حتی نمی‌خواهد افکارش را به

دیگران تحمیل کند. من این سخن را به عنوان کسی می‌گویم که بارها و بارها مورد انتقاد شدید شورای انقلاب قرار گرفته است. شما نمی‌توانید ایشان را با موسولینی، ناپلئون و یا دوگل مقایسه کنید. اگر چه می‌توانم بفهمم که خارجی‌ها از این مقایسه چه نظری درباره ایشان دارند، ولی در هر حال صحبت از فاشیسم مطلقاً خطاست. امام خمینی در مقام مقایسه به منزله سرپرست خانواده است و این رهبر اسلامی به هیچ وجه دارای جاه‌طلبی سیاسی نیست. این نکته را در مغزتان جای دهید که امام خمینی خود را نوعی پدر و به منزله سرپرست یک خانواده تلقی می‌کند. او می‌خواهد هر کس سهمی در اداره و حکومت این خانواده داشته باشد، اما در عین حال خوب است بدانید که این پدر به تنهایی فرمان می‌راند. او از یک سو مردی است قاطع و از طرف دیگر یک نابغه.»

مردمی‌ترین رهبر تاریخ ملت ایران در حالی به مردم‌فریبی و عدم اعتقاد واقعی به مردم متهم می‌شود که طراحان چنین توهم‌هایی خود بیگانگانی با مردم بودند که هیچ‌گاه نتوانستند در میان ملت محبوبیت کسب کنند. بی‌توجهی ملت به مطالبات و خواسته‌های آنان و اعتماد نکردن به ایشان در پای صندوق‌های رأی حکایت از آن داشت که این مدعیان خلق با گرایش‌های ایدئولوژیک رنگارنگ چپ و راست، اعتباری در میان مردم ندارند و همین مسئله بود که خشم آنان را نسبت به حضرت امام(ره) و یاران و همراهان ایشان صب چندان کرده بود.

در صدر این گروه‌های پر مدعا، «گروهک‌های چپ» قرار داشتند که همگی اسامی پرطمطراق خلق و توده و... را پدک می‌کشیدند؛ اما با ملت ایران و دنیایی که در ذهن آنان وجود داشت، بیگانه بودند. «مازیار بهروز» استادیار دانشگاه ایالتی سانفرانسیسکو در ایالات متحده آمریکا و نویسنده کتاب «شورشیان آرمان‌خواه» در شرح این واقعیت می‌گوید: «معتقد هستم که چپ ایران مآلاً نتوانست جامعه ایران را خوب بشناسد و از طریق ارتباط با مردم ایران، یک زبان و یک فرهنگ لغت را ایجاد کند که بتواند بسا مردم ایران به‌خصوص بسا کارگران و دهقانان که خودش را نماینده آنها می‌دانست صحبت کند. همچنین نتوانست به دغدغه‌ها، مشکلات و مسائل مردم به درستی پی ببرد. به تعبیری نتوانست بفهمد مشکل توده مردم چیست.»

حافظه

غارت حساب شده

وقتی حضور استعمارگران انگلیسی در شبه قاره هند

سال ۱۷۵۰، در حال انحطاط کامل بود. برتری بریتانیا نسبت به هندوستان، برتری نظامی بود و یک نیروی دریایی قوی با کشتی‌های جنگی بزرگ در اختیار داشت که در استعمار کشورهای جهان سوم به آن یاری می‌رساند؛ از این رو انگلستان پس از شکست نیروهای مسلح هند، به راحتی این کشور را به مستعمره خویش تبدیل کرد. به اعتقاد باران، عقب‌ماندگی کنونی هند در نتیجه غارت حساب شده، بی‌رحمانه و منظم هند، به دست سرمایه‌گذاران انگلیسی بود که از آغاز حکمرانی انگلستان به اجرا درآمد. این جریان توسعه نیافتگی با غارت ثروت‌های مادی هند آغاز شد. تخمین زده می‌شود حجم ثروتی که انگلستان در خلال اولین

دهه‌های استعمار از هند بیرون کشید، بین ۵۰۰ میلیون تا یک میلیارد دلار آمریکا بوده است. در اوایل قرن بیستم، بریتانیا سالانه بیش از ۱۰ درصد درآمد ناخالص ملی هند را به خود اختصاص می‌داد، حتی این رقم نیز میزان واقعی غارت ثروت‌های هند را نشان نمی‌دهد؛ زیرا فقط شامل ثروت‌هایی است که به شکل مستقیم انتقال یافته‌اند و زبان‌های ناشی از رابطه مبادله را در بر نمی‌گیرد.

آثار حضور استعمارگران در شبه قاره هند وسیع‌تر از آن است که بتوان در

متنی مختصر بیان کرد. در این زمینه، می‌توان به مطالعات «پل باران» دربارۀ عملکرد استعمارگران در هند اشاره کرد که اثر ارزشمندی است. باران که از نظر به‌پردازان بزرگ مکتب وابستگی است، اعتقاد دارد هندوستان در قرن ۱۸، یکی از کشورهای توسعه‌یافته جهان بود. وی می‌نویسد، وضعیت اقتصادی این کشور، نسبتاً پیشرفته و روش‌های تولیدی، صنعتی و سازمان تجاری آن با سایر بخش‌های جهان قابل قیاس بود... این کشور تولید و صدور ظرفیت‌ترین پارچه‌های تور بافت و دیگر کالاها و منسوجات زینتی را در دست داشت.

محصولات کارگاه‌های بافندگی هند در قرن هجدهم، در واقع به بازارهای اروپا و آسیا عرضه می‌شد و این زمانی بود که کشور انگلستان هنوز انقلاب صنعتی را پشت سر گذاشته و صنایع بافندگی‌اش دوران نوپایی را پشت سر می‌گذاشت.

تا قبل از سال ۱۷۶۰، ماشین‌آلات «لنکشایر» در ریسندگی کتان به همان سادگی ماشین‌های هندی بود و صنعت آهن انگلستان در

چهره واقعی

حقوق بشر آمریکایی

فرهاد کوچکزاده

کارشناس سیاسی

«حقوق بشر» یکی از مهم‌ترین شعارها و ادعاهای مقامات آمریکایی و حکمرانی لیبرال دموکراسی در نظام بین‌الملل به شمار می‌آید. مفهومی که تا به امروز هیچ تعریف روشنی از آن ارائه نشده و درک جهانی از آن مبهم است. نگاهی به مواضع و عملکرد کشور آمریکا در حوزه حقوق بشر در دو بعد داخلی و خارجی مؤید آن است که آمریکایی‌ها خود یکی از مهم‌ترین ناقضان حقوق بشر در سطح جهان بوده و هستند. مطالعات انجام‌شده در سال‌های اخیر گویای این واقعیت است که این کشور همانند سال‌های گذشته، همچنان در سطوح گوناگون حقوق اساسی و اولیه بشری را نقض کرده است. بنابراین، در این نوشته تلاش می‌شود مصادیق جعل عنوان حقوق بشر در حکمرانی لیبرال دموکراسی به‌ویژه آمریکا بررسی شود:

نماد اصلی نقض حقوق بشر

اگرچه حاکمیت در آمریکا تلاش می‌کند خود را نمونه درخشان حقوق بشر معرفی کند، اما این کشور نماد اصلی نقض حقوق بشر در دنیا به شمار می‌آید. اعدام‌های سه برابری سیاه‌پوستان در مقایسه با سفیدپوستان، نقض حقوق پناهندگان، نقض حقوق زنان در آمریکا و بالاترین جمعیت زندانیان جهان تنها بخش کوچکی از نقض حقوق بشر در داخل این کشور است. نقض حقوق بشر و تبعیض نژادی در زندان‌های سراسر ایالات متحده، به‌ویژه ایالت‌های جنوبی به‌حدی نگران‌کننده است که ائتلافی از سازمان‌های غیردولتی حامی حقوق بشر طی ارسال یک گزارش ویژه ۲۱ صفحه‌ای به کمیته حقوق بشر سازمان ملل خواستار تحمیل فشار به ایالات متحده برای توقف سیاست‌های تبعیض نژادی و ضدحقوق بشری در زندان‌های آمریکا شدند.

جنگ افروزی و کشتار غیرنظامیان

راهبرد اعمال «دموکراسی بازور» مبنای عملکرد آمریکای پس از دوران جنگ سرد بوده است. البته این کشور از زمان تأسیس تا به امروز، کمتر از ۲۰ سال را بدون حضور در جنگ سپری کرده است. به عبارت دیگر، آمریکا در طول ۲۵۰ سال قدمتی که دارد، حدود ۴۰۰ مداخله مستقیم نظامی در کشورهای جهان داشته است. ۵۰ درصد مداخلات آمریکا از ۱۹۵۰ تا ۲۰۲۰ بوده که بیش از ۲۵ درصد آنها مربوط به سه دهه پس از جنگ سرد است. آمریکا در تمام جنگ‌های عمده در غرب آسیا و نواحی مجاور آن به‌طور مستقیم و غیرمستقیم حضور داشته است. از سال ۲۰۰۱ به بعد حدود ۴۰ درصد از کشورهای جهان درگیر عملیات‌های به اصطلاح ضدتروریستی آمریکا بوده‌اند.

تأمین منافع ملی آمریکا

در عرصه نظام بین‌الملل، حقوق بشر همان منافع دولت آمریکا و منافع دولت آمریکا همان حقوق بشر است. دولتمردان آمریکایی به بهانه حقوق بشر، هر ساله کشورهایی را که به لحاظ سیاسی حاضر به رفتار در چارچوب منافع و تمایلات آنان نیستند، تحت فشارهای همه‌جانبه قرار داده یا آنها را تحریم می‌کنند. این‌گونه اقدامات که برخلاف مقررات و هنجارهای بین‌المللی و همچنین ناقض پیمان‌ها و اسناد بین‌المللی حقوق بشری هستند، گویای نقض گسترده حقوق بشر از سوی دولت آمریکاست. کشورهای متعددی در حال حاضر تحت فشارهای تحریمی آمریکا قرار دارند که می‌توان به ایران، روسیه، بلاروس، کوبا، نیکاراگوئه، ونزوئلا، چین، پاکستان، ترکیه، بوسنی و هرزگوین، صربستان، بلغارستان، مجارستان، سودان، سوریه و لبنان اشاره کرد.

برخورد گزینشی از حقوق بشر

آمریکا با وجود سیاهی‌ای عریض و طویل از زیر پا گذاشتن قانون خودتصویبش، با رویکردی گزینشی و مبتنی بر استانداردهای دوگانه، به نقض نظام‌مند حقوق بشر و استفاده از آن مشغول است. آسیب‌های انسانی جنگ‌های خودسرانه

در ابعاد گوناگون، حمایت از جنایت‌های رژیم صهیونیستی، پشتیبانی از دولت‌های مستبد در سرکوب حقوق مردم و نقض حق تعیین سرنوشت ملت مظلوم فلسطین تنها بخشی از اقدامات ضد حقوق بشری آمریکاست. در یک سال گذشته و پس از آن آغاز حملات گسترده رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم و بی‌دفاع در نوار غزه و کرانه باختری، ایالات متحده آمریکا از طریق ارائه انواع حمایت‌ها و تأمین تسلیحات مرگبار، در نقش شریک اصلی اقدامات و جنایات رژیم صهیونیستی عمل کرده و تلاش‌های جامعه جهانی برای برقراری آتش‌بس را با شکست مواجه کرده است. آمریکایی‌ها تمامی قطعنامه‌های شورای امنیت در ارتباط با آتش‌بس در غزه و عضویت فلسطین در سازمان ملل متحد را وتو کرده‌اند. حمایت‌های آشکار از جنایت‌های رژیم صهیونیستی، ارائه مستمر و پیوسته انواع گوناگون تسلیحات سبک و سنگین و ارائه مشورت‌های نظامی و اطلاعاتی به رژیم صهیونیستی تنها بخش کوچکی از اقدامات ضد حقوق بشری آنهاست. حتی اخباری دال بر حضور مستقیم نظامیان آمریکایی در اتاق جنگ رژیم صهیونیستی و میدان‌های درگیری وجود دارد.

حمایت از تروریسم

ایالات متحده از تروریسم به‌مثابه ابزاری برای اعمال نفوذ و دسترسی به منابع ثروت کشورها استفاده کرده است. گروه‌هایی، مانند القاعده و داعش و زیرشاخه‌های وابسته به آنها در بستر حمایت‌های آمریکا تشکیل شده و تداوم یافته‌اند. در حال حاضر، آمریکا از طریق گروه‌های تروریستی غیررسمی، مانند داعش و برخی بازگران، مانند رژیم صهیونیستی به ایجاد ناامنی در غرب آسیا دامن می‌زند. مصادیق بارز حمایت آمریکا از تروریسم در یک دهه اخیر در یمن و سوریه رخ داده است. مهم‌ترین مصادیق نقض حقوق بشر در جنگ یمن شامل مواردی همچون قتل و کشتار، حطی و گرسنگی، مرگ‌ومیر و بیماری، آوارگی، بازداشت، تبعید، شکنجه، محرومیت از تحصیل و از بین بردن

شرایط اولیه رفاه است. با وجود مصادیق آشکار نقض نظام‌مند حقوق بین‌الملل بشردوستانه در یمن، ابعاد این فاجعه به‌طور گسترده منتشر نمی‌شود.

سکوت برابر نقض بارز

معیارهای دوگانه ایالات متحده آمریکا در مواجهه با مصادیق نقض حقوق بشر بیان‌کننده ابزاری بودن آن برای دستیابی به اهداف سیاسی و نظامی است. برای نمونه، نقض حقوق بشر از سوی رژیم صهیونیستی در فلسطین به‌طور روزانه به‌وضوح اتفاق می‌افتد، اما همواره مقامات آمریکایی آن را نمی‌بینند؛ دلیل این امر نیز گره خوردن منافع نامشروع آمریکا به منزله مدعی حقوق بشر با سیاست‌های این رژیم است. آمار شهدای غزه به بیش از ۴۳ هزار نفر و زخمی‌ها نیز به بیش از ۱۰۰ هزار نفر رسیده است. با وجود این، آمریکا از آغاز عملیات طوفان الاقصی بارها از نظر سیاسی، دیپلماتیک و نظامی از رژیم صهیونیستی حمایت کرده و مانع از محکومیت این رژیم به دلیل نسل‌کشی فلسطینیان در نوار غزه در شورای امنیت و همین‌طور لبنان شده است.

نکته پایانی

ایالات متحده آمریکا که بزرگ‌ترین مدعی حمایت از حقوق بشر است، خود به بزرگ‌ترین ناقض حقوق بشر تبدیل شده است. نهادهای مربوطه در بررسی وضعیت حقوق بشری آمریکا همواره با فشار این کشور مواجه هستند. بنابراین، هرگز وضعیت واقع‌بینانه‌ای از شرایط حقوق بشری این کشور در سطح مجامع بین‌المللی ارائه نشده است. رهبر معظم انقلاب در این زمینه می‌فرماید: «حقوق بشر دیگر معنایی ندارد. آن کسانی که با این جنایت‌ها مدعی حقوق بشرند انسان‌های بزرگی، چهره‌های نورانی‌ای مثل سیدحسن نصرالله‌را، مثل هنتیه‌را، مثل سلیمانی‌را، مثل بقیه‌شهدای بزرگ‌را تروریست می‌خوانند و می‌نامند؛ در حالی که باند تروریستی، خودشان هستند، باند جنایتکار خودشان هستند؛ این را امروز دنیا دارد می‌فهمد و بحمدالله دانسته‌اند، فهمیده‌اند.»

آفاق

نسبت مصلحت با تفکر انقلابی - ۳۴

تجربه مصلحت‌سنجی

محمد رضا ملایی

پژوهشگر اندیشه سیاسی

به قضیه برجام اشاره کرد که هرچند با انگیزه رفع تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی صورت گرفت؛ ولی با توجه به اینکه مبتنی بر خوش‌بینی مفرط به مذاکره با اروپا و آمریکا بود، نه تنها مشکلات اقتصادی مردم را حل نکرد؛ بلکه بر آنها افزود و موجب شد تحریم‌های بیشتری علیه ایران تصویب شود. ۳- کشورهای دیگر (حتی کشورهای اروپایی) در سنجش منافع و مصالح، هیچ‌گاه منافع راهبردی و کلان خود را پای منفعت‌های روزمره و فوری شهروندانشان ذبح نمی‌کنند. برای نمونه، به جنگ اوکراین می‌توان اشاره کرد. کشورهای اروپایی، با وجود مشکلات اقتصادی فراوانی که ناشی از جنگ اوکراین است، حاضر نیستند اشتباهات خود را در قضیه اوکراین بپذیرند. در واقع، آنها با حمایت از اوکراین در جنگ

۱- هرگاه براساس موازین و معیارهای دینی حرکت کردیم، موفق بودیم و منفعت زیادی نصیب مردم ایران شده است. تجربه نشان داده است پابیندی به اصول و موازین و معیارهای دینی و رعایت اصول انقلاب اسلامی، منافع بی‌شماری را نصیب مردم ایران کرده است. این موضوع، در بیان رهبر فرزانه انقلاب اسلامی نیز به‌صورت مفصل تأکید شده است.

۲- دلیل آنکه در مواردی با مشکل مواجهیم و گرفتار معضلات پیچیده شدیم، این است که از آموزه‌های دین و معیارهای انقلاب اسلامی فاصله گرفته‌ایم. برای نمونه، می‌توان

۱۱ خرد

شماره ۱۱۶۴ | دوشنبه ۲۱ آبان ۱۴۰۳

صداقت

سیاست‌نامه

سیدمحمدباقر صدر- ۲۱ انگیزش وجدانی

مسعود پورفرد

کارشناس سیاسی

یکی از مختصات فکری «شهید صدر» تنظیم بحث و انتخاب راه مناسب برای استدلال در هر موضوعی بود. همان‌طور که در نوشته‌های پیشین اشاره شد، از مشخصات اندیشه صدر، روش مندی علمی و فنی او در پرداختن به هر موضوعی است که برای تدریس یا تحقیق انتخاب می‌کرد. از این رو، مباحث فقهی و اصولی ایشان از لحاظ روش و ترتیب فنی بحث، متفاوت از بحث‌های محققان گذشته بود. ایشان مطالبی را که دیگران به‌صورت متداخل و درهم مطرح کرده بودند، به‌خصوص در مسائل پیچیده‌ای که فهمش مشکل و خلط و اشتباه در آنها زیاد بود (جوانب آن را از هم جدا و جوهره آن مطلب را روشن می‌کرد. سپس به‌گونه‌ای علمی و عینی آن را تحلیل و تنظیم می‌کرد، به‌طوری‌که اهل فن نیز نظیر آن را در مباحث دیگران نمی‌یافتند.

طریقه استدلال در هر موضوعی را نیز کاملاً فرقی می‌گذاشت. بدین‌صورت که در فلان موضوع آیا جای استفاده از برهان است یا محل به‌کارگیری استقراء وجودان است؟ چنین نبود که در اثبات مدعی خود فقط به وجدانی بودن آن اکتفا کند؛ بلکه در استفاده از وجدان نیز به شیوه خاصی که می‌توان آن را «روش انگیزش وجدانی» نام نهاد، عمل می‌کرد. به این معنا که وجدان محقق را نسبت به موضوع حساس و هوشیار می‌کرد. در هنگام بحث از منبهاات وجدانی، این نکته در مباحث اصولی شهید کاملاً پیداست.

از ویژگی‌های اندیشه شهیدصدر گرایش منطقی و برهانی در اندیشیدن و حل قضایای علمی توأم با اقتناع روانی است؛ به این معنا که این دستاوردهای برهانی هماهنگ و مطابق وجدان و تا حد زیادی قادر به اقتناع و اطمینان روانی باشند. چنین نبود که صرفاً نظریه‌ای را بدون دلیل نقل کند یا دلیل آن مصادره به مطلوب باشد، بلکه در هر فرضیه علمی ابتدا دلایل قانع‌کننده آن را ذکر می‌کرد. آوردن برهان در هر موضوعی، مانند مباحث لغوی یا عقلانی یا عرفی برای او دشوار نبود. این ویژگی آرا و نظریات، این مکتب چنان صبغه علمی و منطقی به او داده است که به آسانی نمی‌توان آنها را نقد کرد. آنها را قدرت اقتناع بیشتر بخشد و در ابطال نظریات و آرای دیگر تواناتر می‌کند.

ویژگی یادشده، این مکتب را قادر به تربیت فکر و اندیشه پیروان خود کرده و پایه‌های فکری آنها را بر بنیان منطقی و علمی بنا می‌نهد. همچنین از مناقشات لفظی و درهم‌ریختگی و تداخل فهم‌ها که اغلب موجب سقوط تحقیقات و پژوهش‌های علمی و عقلی است، دور می‌کند. در عین حال، این فکر برهانی و منطقی چنین نبوده که همیشه متکی به ساختار و اصطلاحات کلیشه‌ای باشد؛ زیرا گاهی این اصطلاحات کلیشه‌ای موجب خطای فکری محقق و دور شدن او از واقعیت می‌شود. در نتیجه سبب می‌شود محقق نظریاتی را اتخاذ کند که وجدان سلیم آنها را رد می‌کند؛ به‌ویژه در مباحث دارای ملاک درونی و وجدانی که نیازمند روش خاصی در استدلال است.

نکته گرام

محمدسعید احدیان، دستیار رئیس

مجلس: دو اصل وفاق را که سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب و برنامه هفتم توسعه بود، رئیس‌جمهور محترم در گذشته تصویب کردند. امروز هم دکتر قالیباف اصل سوم گفت‌وگو همدلی و وفاق را که «ارزش افزوده برای مردم و حل مشکلات» است، تبیین کردند. هر تصمیم و رویکردی در تناقض با این سه اصل حیاتی در گفت‌وگو همدلی و وفاق قطعاً جای نخواهد گرفت.

علی بهادری جهرمی، فعال سیاسی؛ تقویم

ما پر است از روزهایی که دشمنی آمریکا با مردم ایران در آن ثبت شده است؛ مثل آنچه در ۲۸ مرداد رخ داد، مثل آنچه پیرو ۱۳ آبان کشف شد. روز مبارزه با استکبار جهانی و روز دانش‌آموز مبارک.

مهدی محمدی، مشاور رئیس مجلس:

اینکه آمریکایی‌ها پیام‌های پنهان را (دقیق یا غیر دقیق) علنی می‌کنند، نشان می‌دهد ضمیمه شناختی رویارویی فعلی بسیار پیچیده و جدی است. هدف هم ذهن مسئولان است و هم رفتار مردم. شعله‌ور شدن یکباره داستان حجاب در فلان دانشگاه تهران هم از این قضایا جدا نیست.

فواد ایزدی، فعال سیاسی؛ اگر مسئولان

کشور تصمیم بگیرند وعده صادق ۳ را عملیاتی کنند، مشکلی برای هدایت افکار عمومی دنیا نخواهند داشت. دنیا متوجه شده است که رژیم کودک‌کش فقط زبان زور را می‌فهمد.

محسن پاک‌آیین، فعال سیاسی؛ آمریکا

دشمن اصلی ملت ایران است؛ اما در ماه‌های اخیر اروپا با موضع بی‌ربط در همراهی با ادعاهای بی‌اساس امارات و حمایت آلمان از یک تروریست شناخته‌شده، دارد از آمریکا سبقت می‌گیرد. آیا باز هم باید از توازن در سیاست خارجی صحبت کرد؟ آیا هنوز باید سیاست نگاه به شرق را سرزنش کرد؟

هادی سبحانیان، رئیس سازمان امور

مالیاتی: یکی از اقداماتی که باز خورد خیلی خوبی در میان مردم و مسئولان داشته، اجرای طرح نشاندار کردن مالیات برای تعیین محل هزینه‌کرد مالیات از سوی اصناف بود. در سال جاری یک درصد از کل مالیات نشاندار شد. ان‌شاء‌الله تلاش می‌کنیم با همراهی سازمان برنامه، ظرفیت اجرای این طرح را افزایش دهیم.

سیدمحمد حسینی، فعال سیاسی؛ دولت

آلمان با سابقه حمایت از صدام در جنگ با ارسال سلاح شیمیایی و شریک جرم اسرئیل بودن در نسل‌کشی مردم غزه، حالا در حمایت آشکار از تروریسم و در واکنش به مجازات شام‌مهد، سرکرده گروهک تروریستی تند، اعلام کرده است کنسولگری‌های جمهوری اسلامی ایران در فرانکفورت، هامبورگ و مونیخ را می‌بندد!

فیلتر ینگ و آینده آن

گروه مجازستان

صبح صادق

ایسن روزها موضوع رفع فیلتر برخی پیام‌رسان‌های خارجی در ایران بسیار داغ است و دولت وعده داده با سازکارهای جدید آن را اعمال خواهد کرد؛ اما سؤال این است که سازکار آن چگونه خواهد بود؟

«اینستاگرام و تلگرام برای دفتر داشتن در ایران باید به قواعد کشور پایبند باشند. نباید فضایی بدون نظارت و حکمرانی ایجاد شود.» این را «سیدستار هاشمی» وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در حاشیه جلسه هفتگی هیئت دولت گفت. در آخرین گزارشی که «مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا)» در مهرماه امسال منتشر کرد، همچنان تلگرام و اینستاگرام به‌منزله دو سکوی پرطرفدار در ایران هستند؛ با وجود اینکه این دو سکوی به‌دلایل گوناگون، همچون امنیت ملی، مدیریت بحران، تهدیدهای فرهنگی و اجتماعی و نبود امکان نظارت مستقیم بر محتوایی که در این بستر منتشر می‌شوند، در ایران فیلتر شدند.

چرا سکوی خارجی در ایران فیلتر شدند؟

سکوهایی، مانند تلگرام و اینستاگرام به‌دلیل محبوبیت و دسترسی‌های که در میان مردم داشتند به‌ویژه در زمان اغتشاشات و ناآرامی‌ها، به بستر و ابزاری برای هماهنگی و اطلاع‌رسانی تبدیل شدند. از سوی دیگر محتوای موجود در تلگرام و اینستاگرام،

سبک زندگی غربی و فرهنگ‌های بیگانه را ترویج می‌دادند، و این موضوع نگرانی‌های فرهنگی را به‌وجود آورد. همچنین، به‌دلیل آنکه سرورهای تلگرام و اینستاگرام در خارج از ایران قرار دارند، امکان دسترسی و مدیریت مستقیم بر محتوای این شبکه‌ها برای مسئولان دشوار بود و این موضوع از دید مجریان، یک تهدید به‌شمار می‌رفت؛ به همین دلیل، بر اساس یک تصمیم جمعی این پلتفرم‌ها فیلتر شدند.

اظهارنظرها نشان می‌دهد، تصمیماتی که در سطح کلان کشور گرفته می‌شود همواره موافقان و مخالفانی دارد. برخی از موافقان معتقدند این محدودیت‌ها می‌تواند به کاهش ناآرامی‌ها و حفظ امنیت کمک کند. از سوی دیگر، برخی نمایندگان مجلس و مسئولان دولتی با فیلتر ینگ کامل مخالف بوده و معتقدند، این اقدامات مشکلات اقتصادی و اجتماعی را بیشتر می‌کند؛ زیرا بسیاری از کسب‌وکارها به‌ویژه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط، از این شبکه‌ها برای تبلیغ و فروش استفاده می‌کنند و فیلتر کردن آنها به کسب‌وکارهای دیجیتال آسیب می‌زند.

تمکین نکردن مدیران سکوها

از قوانین کشور ایران یکی از دلایلی که حاکمیت همچنان تصمیمی برای رفع فیلتر ندارد، این است که برخلاف اینکه تلگرام و اینستاگرام در کشورهای مختلف به‌ویژه در اروپا و آمریکا دفاتر رسمی دارند، حاضر به راه‌اندازی دفتر

رسمی در کشور ما نیستند. برای نمونه، اینستاگرام که یکی از شرکت‌های زیرمجموعه متا به‌شمار می‌آید، در آمریکا دفتر اصلی دارد و در چندین کشور اروپایی نیز شعبه‌های نمایندگی تأسیس کرده است. تلگرام نیز با اینکه دفتر مرکزی‌اش در آلمان است، در برخی از کشورهای اروپایی و آسیایی دارای تیم‌های پشتیبانی فعال است. این شرکت‌ها در کشورهایی همچون ترکیه و امارات نیز دفتر رسمی دارند.

مدیران ایسن دو پلتفرم با ایسن بهانه‌ها که ممکن است محدودیت‌هایی برای کاربران ایجاد شود یا حریم خصوصی کاربران نقض شود، تاکنون از تأسیس دفتر نمایندگی در ایران خودداری کرده‌اند؛ این درحالی است که شواهد نشان می‌دهد مدیران همین سکوها

بارها و بارها با نقض آزادی بیان و محدود و مسدود کردن صفحات مختلف با بهانه حمایت از جبهه مقاومت و نشر تصاویری از «شهید سردار سلیمانی» به حریم کاربران تجاوز کرده‌اند.

رئیس دولت چهاردهم در تبلیغات انتخاباتی خود وعده رفع فیلتر را داد و پس از انتخابات پیگیر این وعده شد تا جایی که تقریباً بیشتر وزرا در این خصوص اظهارنظر کردند. اما تصمیمی که تغییر نکرده این است مدیران شبکه‌های اجتماعی خارجی، باید قوانین داخلی کشور را رعایت کنند و به حاکمیت ملی ایران احترام بگذارند. درنهایت، به نظر می‌رسد بازنگری در قوانین و مقررات مربوط به فیلتر ینگ و فضای مجازی می‌تواند راهگشا باشد.

گزارش

قمار بر روی قمار باز!

گروه مجازستان

صبح صادق

با پیروزی «دونالد ترامپ» در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، «ایلان ماسک» یکی دیگر از سرمایه‌گذاری‌های بزرگ خود را به نتیجه رساند. ایلان ماسک چهره اصلی شرکت‌هایی چون «اسپیس ایکس»، «تسلا» و «تویتر»، حالا به یکی از مهره‌های کلیدی دنیای سیاست هم تبدیل شده است. سرمایه‌گذاری بزرگ او در پشتیبانی از ترامپ نیز موفقیت‌آمیز بوده است و او حالا در حلقه نزدیکان چهل‌هفتمین رئیس‌جمهور آمریکا قرار دارد.

نقش ایلان ماسک در انتخابات آمریکا در سخنرانی پیروزی ترامپ مشهود بود. دونالد ترامپ در سخنرانی پیروزی خود ماسک را «نابعه» و «ستاره» نامید و از اهمیت اشخاصی چون ماسک

برای آمریکا سخن گفت.

تصمیم ایلان ماسک برای خرید تویتر با مبلغ هنگفت ۴۴ میلیارد دلار، یکی از جنجالی‌ترین سرمایه‌گذاری‌های او بود. او هنگام خرید تویتر از «آزادی پرنده» گفته بود؛ پرنده‌ای که بعدها ردش از این شبکه اجتماعی پاک شد و نماد ایکس جایش را گرفت.

تویتر پس از انتخابات سال ۲۰۲۰ و جنجال‌های بعد از آن، حساب کاربری ترامپ را تعلیق کرده بود. ماسک پس از خرید تویتر، به تغییرات گسترده‌ای در شیوه اداره این شبکه اجتماعی دست زد و ترامپ را به این شبکه اجتماعی برگرداند.

ماسک که تا پیش از اقدام برای ترور ترامپ خود

را چهره‌ای میانه‌رو در سیاست آمریکا می‌دانست، پس از این واقعه با تمام قوا به حمایت از ترامپ برخاست و به چهره کلیدی کمپین تبلیغاتی او بدل شد.

نمی‌توان تأثیر تویتر را، که یکی از شبکه‌های اجتماعی مهم برای انتشار اخبار است، در انتخابات نادیده گرفت. حتی برخی، اقدام ماسک برای خرید تویتر و تغییرات در آن را به حمایت او از دونالد ترامپ و درنهایت پیروزی او در انتخابات آمریکا ربط می‌دهند.

ایلان ماسک کسب‌وکارهای موفق بسیاری را با پیش‌بینی درست آینده بنا کرده است. چنین کسب‌وکارهای موفق ماسک را به جایگاه

ثروتمندترین مرد جهان رسانده است و حالا پیروزی در یک کمپین سیاسی می‌تواند به سودآورترین سرمایه‌گذاری او تبدیل شود.

او فعلاً فرد مسود علاقه رئیس‌جمهور آینده آمریکا است. ترامپ در سخنرانی پیروزی گفت: «او نابعه است. ما باید محافظ نوابغ خود باشیم که زیاد هم نیستند.»

از آنجا که دولت فدرال آمریکا و مقررات آن در پیشرفت کسب‌وکارهای ماسک نقش مهمی دارد، سرمایه‌گذاری سیاسی اخیر ماسک را می‌توان تازه‌ترین و شاید موفق‌ترین سرمایه‌گذاری او نامید. در واقع با به نتیجه رسیدن این سرمایه‌گذاری، شاهد شکل‌گیری اتحاد سرمایه‌داران برای بلعیدن بیشتر منابع دنیا خواهیم بود؛ سرمایه‌دارانی که روزبه‌روز با برنامه‌های خود به قشر عادی جامعه ضرر بیشتری می‌زنند و امروز هم جامعه قماربازان، یک قمارگر جدید را در میان خود می‌بیند.

پژواک

شکایت از تیک‌تاک

بستری برای خودکشی نوجوانان

به تازگی هفت خانواده فرانسوی از تیک‌تاک (TikTok) شکایت و این شبکه اجتماعی را به آسیب‌رساندن به سلامت روان فرزندان‌شان متهم کرده‌اند. این شکایت به‌دنبال خودکشی دو نفر از فرزندان این خانواده‌ها در ۱۵ سالگی انجام شده است. این خانواده‌ها ادعا می‌کنند الگوریتم تیک‌تاک نوجوانان و به‌طور خاص این هفت نفر را در معرض ویدئوهایی قرار داده است که خودکشی و آسیب‌رساندن به خود را تبلیغ می‌کنند. آنها می‌گویند عادات تغذیه‌ای فرزندان‌شان نیز به‌مرور تحت تأثیر قرار گرفته است. تیک‌تاک و دیگر شبکه‌های اجتماعی به ابزار مخربی برای روح جوانان و نوجوانان تبدیل شده‌اند.

نرم افزار

دستیار

جعبه ابزار همه‌کاره دیجیتال

در دنیای امروز که سرعت زندگی روزبه‌روز افزایش می‌یابد، داشتن ابزاری که تمامی نیازهای روزمره شما را یک‌جا جمع کند، امری ضروری است. «دستیار» برنامه‌ای است که به شما کمک می‌کند در دنیای پرپیچ‌و‌خم اینترنت، ابزارهای ضروری همیشه در دست‌تان باشد تا وقت و هزینه شما هدر نرود. امکانات اصلی این برنامه عبارتند

از: صفحه امروز (آستین)، تاریخ شمسی، قمری و میلادی، ساعت، تایمر، پومودور، جست‌وجوی سریع در اینترنت، آب‌وهوای شهرها، پیش‌بینی کامل آب‌وهوا (دما، شرایط جوی، رطوبت، نقطه شبنم، امواج فرابنفش، فشار هوا، سرعت باد، درجه وزش باد، آلودگی و...).

خبر خوب

تسهیلات نخبگانی

بنیاد ملی نخبگان به فکر دانشجویان برتر

بنیاد ملی نخبگان در چارچوب «شش‌هفته‌نامه توسعه فعالیت‌های علمی و فرهنگی دانشجویان مستعد تحصیلی کشور (طرح شهید وزویی)» در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴، اعتبارها و تسهیلاتی را به دانشجویان برتر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور اعطا می‌کند. این طرح، جایگزین طرح «شناسایی، رشد و

تعالی دانشجویان صاحب استعداد برتر در مسیر نخبگی» شده است. دانشجویان هر یک از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور که دارای شرایط ذکر شده هستند، می‌توانند درخواست خود را از طریق سامانه اطلاعاتی بنیاد، به نشانی sina.bmn.ir ارائه کنند.

غربت کتاب انقلاب در خیابان انقلاب

گروه فرهنگ

صبح صادق

«۲۴ آبان» روز «کتاب و کتابخوانی» نامگذاری شده و این مناسبت فرصت خوبی برای آسیب شناسی عرصه نشر کتاب است. اهمیت این موضوع به جایگاه مهم کتاب برمی گردد. کتاب زیربنای فرهنگ و تمدن در یک کشور است و قوت و ضعف فرهنگ در یک جامعه تا حد بسیاری به وضعیت کتاب در آن اجتماع بستگی دارد.

از ایسن رو بزرگان فرهنگ و اندیشه همواره درباره اوضاع کتابخوانی هشدار داده اند؛ از جمله رهبر فرزانه انقلاب که به صراحت فرموده اند: «من هر زمانی که به یاد کتاب و وضع کتاب در جامعه خودمان می افتم، قلباً غمگین و متأسف می شوم. این به خاطر آن است که در کشور ما به هر دلیلی که شما نگاه کنید، باید کتاب اقلاده برابر این میزان، رواج و توسعه و حضور داشته باشد.» اگر چه یکی از ضعف های فرهنگ عمومی مردم کشور ما ارتباط صمیمانه نداشتن با کتاب است، اما همه تقصیرات را نمی توان متوجه مردم دانست. متأسفانه، نظام مدیریت در این عرصه نیز دچار کاستی هایی است؛ از جمله اصلی ترین چالش های حوزه کتاب، مسئله توزیع و عرضه کتاب به مردم است.

کتاب ها به شکل معمول یا در نمایشگاه های مقطعی و فصلی (به ویژه نمایشگاه بین المللی کتاب تهران) یا در فروشگاه های ثابت به دست مردم می رسند. هر چند طی سال های اخیر، به ویژه پس از شیوع ویروس کرونا، روش های جدیدتری مانند پیک کتاب (تقاضای تلفنی کتاب) و همچنین فروش اینترنتی هم رایج شده است؛ اما همچنان شیوه سنتی، یعنی مراجعه مردم به نمایشگاه ها یا کتابفروشی ها غلبه دارد. در حال حاضر نیز همچون همیشه خیابان انقلاب (روبهروی دانشگاه

تهران) اصلی ترین مرکز انتشار کتاب است. برآیند و خروجی تولیدات مکتوب و نشر کتاب را در این منطقه می توان دید؛ به همین دلیل هم حد فاصل میدان انقلاب تا چهارراه ولی عصر (عج) در تهران را می توان پایتخت کتاب ایران نامید.

♦ ویرترین ها سخن می گویند

ویرترین مهم ترین جزء یک فروشگاه یا مغازه است. ظاهر ویرترین افشاگر باطن یک فروشگاه است. با تحلیل محتوای ویرترین بسیاری از کتابفروشی های خیابان انقلاب می توان به وضع عرضه کتاب و رویکرد نشر پی برد. در ابتدای خیابان انقلاب، بیشترین چیزی که جلب توجه می کند، کتاب های کمک آموزشی، زبان و دانشگاهی است؛ اما کمی که جلوتر می رویم، بیشتر ویرترین ها در بردارنده

به «انقلاب اسلامی» مزین شده، بیش از ستارگان این انقلاب، برجستگان مکاتب و اندیشه های غیر انقلابی یا ضدانقلابی یا غربی هستند که خودنمایی می کنند. هر چند طی سال های اخیر و با راه اندازی چند کتابفروشی جبهه فرهنگی انقلاب در پایتخت کتاب، اوضاع کمی بهتر شده است، اما همچنان این کتاب های زرد یا مروج اندیشه های وارداتی هستند که حضور و بروز پررنگ تری دارند. مشکل دیگر اینکه کتابفروشی های جبهه انقلاب کمتر آثار یکدیگر را عرضه می کنند. این در حالی است که اگر فلاں ناشر جبهه مقابل، کتابی مبتذل یا در جهت ترویج غربگرایی منتشر کند، همه کتابفروشی های متصل به همان جریان آن را عرضه می کنند.

♦ توزیع؛ پاشنه آشیل کتاب

نقطه ضعف بزرگ نشر کتاب در کشور ما توزیع است. برخی از ناشران، کتاب های خوبی تولید و چاپ می کنند، اما چون توان رساندن آن به مردم را ندارند، گستره مخاطب کتاب های شان پایین است. نظام توزیع کتاب در ایران، هنوز هم سنتی و سلیقه ای است. به این معنا که نظامی وجود ندارد که کتاب ها را پس از چاپ و بنابر نیاز جامعه، کیفیت کتاب یا اهمیت آن پخش کند. بلکه خود ناشران و کتابفروشی ها هستند که بر اساس مناسبات خاص یا منافع و سیاست های ویژه ای، آثار مکتوب را عرضه می کنند. در این میان، بیشترین صدمه را هم جریان کتاب های متعدد و انقلابی می بینند. چون همان طور که شرح داده شد، این گونه کتاب ها در بیشتر کتابفروشی ها بایکوت می شوند.

در نتیجه طیف ناشران و کتابفروشی های جبهه انقلاب باید همیاری داشته باشند و در زمینه توزیع، عرضه و تبلیغ کتاب های یکدیگر، همچون طیف مقابل خود عمل کنند.

کتاب های ترجمه ای در حوزه علوم انسانی است. کتاب هایی بیشتر دیده می شود که مبلغ اندیشه های غربی، از جمله مکاتب لیبرالیستی، نیهیلیستی، فمینیستی و مارکسیستی است. همچنین حجم قابل توجهی از ویرترین ها را کتاب های زرد پر کرده اند؛ کتاب هایی درباره راز و رمزهای موفقیت، رمان های عاشقانه و... شاید ویرترین هایی که کتاب های جبهه انقلاب را نمایش دهند، کمتر از انگشتان یک دست است. حتی کتاب های پر فروش و محبوب انقلابی، از جمله آثاری درباره دفاع مقدس که تا به حال ده ها بار تجدید چاپ شده اند نیز به ندرت یافت می شود. آثار بزرگان و اندیشمندان انقلاب، امثال امام خمینی (ره)، امام خامنه ای، شهید مطهری، شهید بهشتی، شهید آوینی و... نیز در کمتر ویرترینی به چشم می خورد. جالب این است که در خیابانی که

برداشت

جوکر در وضعیت قرمز

پرنشاط جامعه کمک می کرد.

فصل جدید این برنامه نیز با همان ساختار و روند رقابتی عرضه شد؛ اما از همان قسمت اول، شاهد یک تغییر نسبت به فصل اول جوکر بودیم. تغییر این بود که «جوکر ۲» از نظر ساختاری نه تنها در مقایسه با فصل اول این برنامه پیشرفت نکرد و خلاقیت جدیدی در آن پدیدار نشد، بلکه جنس شوخی اول اقول کرد و این برنامه به یک طنز روحی سرشار از لودگی و رفتار های ناپسند تبدیل شد. نکته مهم این است که دست «جوکر ۲» از طنز پر است؛ همید لولای، جواد رضویان، غلامرضا نیکخواه، سیروس میمنت، قدرت الله ایزدی، علی صادقی و... از بازیگران طنز باتجربه و موفق در صداوسیما بوده اند و این بازیگر ها با تکیه بر این تجربه و استعداد ذاتی شان

می آید؛ چون شیع ترین شوخی ها را از وی شاهد بودیم؛ شوخی هایی که برای خانواده های ایرانی شرم آور است. همین مسائل سبب شد که فضای مجازی نیز پر از فرسته ها و نوشته های اعتراضی، حتی از سوسی افرادی که در جبهه مقابل نظام جمهوری اسلامی قرار دارند به این برنامه شود. انگار احسان علیخانی با «جوکر ۲» همه اعتبارش به منزله یک برنامه ساز قابل اعتنا در صداوسیما و با دغدغه های اجتماعی و انسانی را از بین برد.

جوکر امروز در وضعیت قرمز قرار دارد و باید دید آیا سازندگان این برنامه و سکوئی منتشر کننده اش تجدیدنظری در این روند رو به سقوط می کنند یا نهادهای نظارتی و قضایی، مخاطب را نجات می دهند؟

مهدی امیدی

کارشناس فرهنگی

برنامه «جوکر» یکی از محصولات سکوی «فیلمو» است که این روزها حاشیه ساز و بحث برانگیز شده است. اجرا و کارگردانی این برنامه را «احسان علیخانی» به عهده دارد. فصل اول این برنامه، سه سال قبل و در اواخر شیوع ویروس کرونا پخش شد و علیخانی که در صداوسیما با برنامه های پر مخاطبی، مانند «ماه عسل» و «عصر جدید» به منزله یک مجری موفق شناخته شده بود، این بار در فضای خارج از رسانه ملی و برای شبکه نمایش خانگی کنجکاو برانگیز شده بود. این برنامه با وجود برخی ضعف ها در آن زمان، به بازبایی فضای شساد و

سینما

پرفروش ترین

قلب سینما با قلب رقه می تپد

فیلم سینمایی «قلب رقه» با عبور از فروش فیلم های «به وقت شام» و «موقعیت مهدی»، به پرفروش ترین فیلم حوزه مقاومت سینمای ایران تبدیل شد. فیلم سینمایی «قلب رقه» اولین اثر سینمایی «خیرالله تقیانی پور» به تهیه کنندگی «سعید پروینی» از فروش ۱۶.۵ میلیارد تومانی عبور کرد. در ۱۱ هفته اکران این

فیلم سینمایی تاکنون از این میزان فروش، ۱۳.۵ میلیارد تومان برای گیشه سینماها و ۳ میلیارد تومان فروش فیلم در شهر های فاقد سینما و اکران سیار است. این فیلم توانست با این فروش، به پرفروش ترین فیلم در حوزه مقاومت سینمای ایران تبدیل شود.

طنز

علافاها در کتابفروشی ها

تازه ترین اثر طنز حوزه دفاع مقدس

تازمترین اثر طنز دفاع مقدس انتشارات کتاب جمران با نام مجموعه طنز «علافاها» به قلم «اکبر صحرایی» و با تصویرگری «اسماعیل چشم رخ» منتشر شد. مجموعه طنز «علافاها» داستان هایی از اتفاقات و رفتار های خوشمز و رزمندگانی است که هر یک انگیزه خودشان را از حضور در جبهه داشتند و شبیه بقیه

رزمنده ها نبودند. «مورچه انتحاری» جلد اول این مجموعه است. در مورچه انتحاری قصه «مجی» را می خوانیم که محلی ها از دستش در عذاب بودند و روحانی با موافقت درباره اعزام او به جبهه به دادشان رسید. نام جلد دوم این مجموعه «عباس خروس» است.

تلویزیون

لبه تکنولوژی

تحول زیرساخت در تولید سریال

تهیه کننده سریال «موسی» در متنی به فناوری جدید این مجموعه اشاره کرد و نوشت: «این ابر پروژه فرهنگی، زیر ساخت تولید در صنعت تصویر کشور را متحول خواهد کرد.» «سید محمود رضوی» ادامه داد: «این روزها با اراده رئیس صداوسیما و همکاری و همراهی مدیران عالی این سازمان، جمعی از جوانان متخصص این

خاک در سریال عظیم موسی کلیم الله (ع) در فعالیت هنری فناورانه خود در لبه تکنولوژی صنعت تصویر جهان ایستاده اند. اگر سال هاست در صنایع دفاعی حرفی برای گفتن داریم، امروز در تولید محتوای مجازی و در آینده نه چندان دور در زیرساخت آن شاهد اتفاقی خواهیم بود.»

۱۳

فرهنگ

شماره ۱۱۶۴ | دوشنبه ۲۱ آبان ۱۴۰۳

صداق

یادداشت

حراجی سلبریتی ها

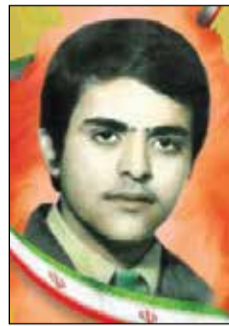
سعید رضایی

خبرنگار

حمایت تعداد انگشت شماری از چهره های مشهور یا به اصطلاح سلبریتی از برهنه شدن یک نفر، بار دیگر بحث درباره این گروه را بر جسته کرد. بسیاری از این افراد مشهور که سبک زندگی آنها اشرافی و به اصطلاح لاکچری است، در برج عاج زیست می کنند و منفذ ارتباطشان با لایه های عمیق اجتماعی از طریق شبکه های ماهواره ای و فضای مجازی است. شگفت است که خیلی از این افراد، در بزنگاه های سیاسی، شعار «من با مردم همراه هستم» را در صفحات شخصی شان در فضای مجازی به نمایش می گذارند. غافل از اینکه آنها اصلاً درکی از مردم و خواسته های آنها ندارند و به دلیل دور بودن از بطن جامعه، واقفیت را نمی شناسند. به همین دلیل هم برخی از این سلبریتی ها در بزنگاه ها، دچار توهمنی می شوند و تحت تأثیر فضای مجازی، حتی گاهی دچار این تصور می شوند که در اثر یک التهاب اجتماعی، باید منتظر دگرگونی سیاسی هم بود! در نتیجه گاهی رفتاری سطحی و از سر ترس را نشان می دهند؛ مانند «مهران مدیری» که در ابتدای ناآرامی های سال ۱۴۰۱ اعلام کرد، نمی خواهد حتی یک فریم از آثارش در صداوسیما پخش شود؛ در حالی که چند روز قبل از آن برای یک برنامه با صداوسیما قرارداد بسته بود! بعد هم که دید خبری نیست، ابراز پشیمانی کرد و زمزمه هایی مبنی بر همکاری دوباره اش با رسانه ملی شنیده می شود. رفتار مشابهی را برخی دیگر از چهره های هنری در سال ۱۳۸۸ از خود بروز داده بودند.

اما گروه دیگری از سلبریتی ها، حداقل در چند سال گذشته ورشکسته شده اند و صرفاً به واسطه فضای مجازی، خود را در سطح شهرت نگه داشته اند؛ آنها از موقعیت هایی مانند همین حاشیه در یک دانشگاه برای خودنمایی یا رسیدن به امکانات زندگی در آن سوی مرزها بهره می برند. مانند یک بازیگر سابق صداوسیما که سال هاست هیچ فعالیتی در عرصه هنری انجام ندهد؛ اما ناگهان در این ماجرا ورود کرده و از فرد خطاکار به مثابه یک مبارز سیاسی پشتیبانی کرده است. این در حالی است که این سلبریتی در یک سال گذشته، حتی یک جمله هم در اعتراض به کشتار ده ها هزار نفر از زنان در غزه منتشر نکرده است! نمونه فاحش تر از فرصت طلبی درباره «احسان کرمی» اتفاق افتاده بود. هنوز فراموش نکرده ایم که بعد از ماجرای ریزش ساختمان متروپل در سال ۱۴۰۱، این مجری پناه برده به شبکه «من و تو» به برگزاری همخوانی سرود «سلام فرمانده» که از قضا اثری با تم مذهبی است، به بهانه درگذشت تعدادی از هموطنان مان در حادثه متروپل آبادان تاخت و همزمان، تصاویرش از حضور در عروسی ساسی مانکن درز کرد! اینجا بود که مشخص شد بسیاری از رفتار های او و هم ردیفانش، نه اعتراض و حق طلبی، بلکه حراج وطن برای منفعت است. همان کاری که «مهناز افشار» هم انجام داد. او نیز در متن افشاشات سال ۱۴۰۱، صفحه اش را در اختیار تبلیغ یک مرکز حامی جنگ و تحریم علیه ایران با نام «آموزشکده توانا» قرار داد. مدیر آموزشکده توانا در گفت و گویی به گرفتن پول از آمریکا و تبلیغ جنگ برای صهیونیست ها و تحریم ایران اذعان کرده بود.

قبیله عشق

نذر نوجوان ۱۴ ساله
برای شهادت

یکم دی سال ۱۳۴۴، «محسن زیارتی» در جنوب شهر تهران به دنیا آمد. شش یا هفت ساله بود که نمازخواندن را شروع کرد و از همان کودکی با قرآن مانوس شد. از ۱۱ سالگی شروع به روزه گرفتن کرد و همین تعیدات دینی و اخلاق خویش او را به فرزند دوست‌داشتنی خانواده و الگویی بین هم‌سن‌وسالانش تبدیل کرد.

در روزهایی که مردم ایران یک‌صدای باهم علیه نظام پهلوی برخاسته بودند، محسن با وجود سن کم در فعالیت‌های انقلابی شرکت می‌کرد و در توزیع اعلامیه‌ها و نوارهای امام‌پای‌کار بود.

عشق به اسام(ره) و فعالیت‌های انقلابی‌اش باعث شد تا بعد از انقلاب بارها گروهک‌های ضد انقلاب و منافقین قصد جان‌ش را کنند. یک‌بار هم از یکی از منافقین کتک مفصلی خورد، اما با اعتقادات راسخی که داشت، دست از مبارزه و پیروی از امام برنداشت. پدر بزرگوار محسن، در تربیت او و خواهر و برادرانش نقش مهمی داشت و الگویی بچه‌ها بود. هرکاری انجام می‌داد با مشورت و راهنمایی پدر بود.

با شروع جنگ تحمیلی، مدتی در پایگاه بسیج عضو شد و فعالیت کرد تا اینکه به اصرار، در سال ۱۳۶۰ به جبهه اعزام شد. در جبهه نیز فردی با اخلاق و زبازد همگان بود. او با وجود سن کم و مدت کوتاهی که در جبهه بود، الگویی برای دیگر رزمندگان شد.

او در جبهه خواب دیده بود که با دوست صمیمی‌اش «ابوالفضل»، باهم به شهادت می‌رسند. از آنجا که هر دو در «گردان مسلم‌بن‌عقیل» خدمت می‌کردند و سن‌شان هم بسیار کم بود به «دووظفان مسلم» معروف شدند.

سرانجام محسن زیارتی در فروردین سال ۱۳۶۱، در «عملیات فتح‌المبین» در منطقه عملیاتی «شوش» در غرب رودخانه کرخه مورد اصابت گلوله خمپاره قرار گرفت و به شهادت رسید.

هر شب نماز امام‌زمان (عج) را با صد «ایاک نعبد و ایاک نستعین» برای شهادت می‌خواند. یک‌بار از مادرش پرسیدم چه شد آرزوی شهادت به دلش افتاد؟ گفت یک‌روز آمد و گفت من دارم ۱۴ ساله می‌شوم، دعا کن قبل از ۱۴ سالگی بمیرم. گفت می‌ترسم بمانم و گناه کنم، گفتم خب گناه نکن، گفت غفلت آدم را می‌گیرد، گفتم مادر گناه کردی هم توبه می‌کنی. گفت دلت می‌آید؟ پارچه نو که لک بشود و تمیز کنیم باز مثل روز اولش نمی‌شود. مادرش گفت نمی‌توانم دعا کنم بمیری اما دعا می‌کنم شهید بشوی، پرسید شهادت یعنی چی؟ مادر جواب داد یعنی کسی که خوش به زمین بریزد و مثل اولیا الله به نزد خدا برود. این بچه اول دبیرستانی از جایی یاد گرفته بود نماز امام‌زمان (عج) بخوانی دعایت مستجاب می‌شود. بعضی شب‌های چهارشنبه به جگرمان می‌رفت. این ماجرا برای وقتی بود که هنوز جنگ هم شروع نشده بود.

فاطمه ساداتی

پژوهشگر

اگرچه حکم «جهاد با اموال و انفس» خیلی وقت نیست از زبان رهبر معظم انقلاب جاری شده تا در این روزهای سخت جنگ غزه و لبنان، مرهمی بر دردهای این مردم بی‌گناه باشد؛ اما در همین مدت کوتاه هم سیل کمک‌های مادی و معنوی مردم ایران حیرت‌برانگیز بوده است. البته رقم خوردن این اتفاق از سوی مردم ایران که در شرایطی دست یاری را به سمت مظلومان دراز می‌کنند، هرگز دور از ذهن نبوده است. حجم کمک‌ها و صحنه‌های بی‌نظیری که چشم‌های هر آزاده‌ای را تر می‌کند، تنها از طرف مردم بی‌دغدغه، که شرایط مالی خوبی دارند سر نمی‌زند؛ اتفاقاً کمک‌های نقدی بسیاری به جبهه مقاومت اهدا شده که بیشتر اهداکنندگان آنها در وضع مالی متوسطی هستند. این یعنی با وجود همه مشکلات و کمبودها دل‌شان برای مردم بی‌دفاع و مظلوم می‌سوزد؛ یعنی جان و مال در راه دفاع از فلسطین و مبارزه با رژیم صهیونیستی ارزشی ندارد و پایش که برسد، خودشان هم راهی مبارزه مستقیم با رژیم منحوس می‌شوند.

چند وقت پیش بود که «پوش همدلی طلایی» در تهران برگزار شد و زن‌های تهرانی با اهدای طلاهای خود غوغا کردند. چند وقت بعد خبر رسید یک زن تبریزی سرویس طلای یک میلیارد و ششصد میلیونی خود را به جبهه مقاومت اهدا کرده است. بعد هم نقرات دیگری پیدا شدند که برای کمک به مقاومت خانه فروختند و پولش را اهدا کردند. کجای دنیا می‌توان چنین صحنه‌هایی را ثبت کرد و ما چقدر در ثبت آن کوتاهی کردیم و آنچه را که باید نشان می‌دادیم، کوچک جلوه دادیم.

دهه ۶۰ و یادگاری از همدلی‌های عمیق

پیشتر در دهه ۶۰، در آن روزهای نفس‌گیر جنگ، که هر لحظه امکان رسیدن خبری از جبهه کام خانواده‌ای را تلخ می‌کرد و شهادت تا یک قدمی جوانان وطن زندگی را معنای دیگری می‌بخشید، دست از همه چیز شستن و پای‌کار انقلاب بودن جزئی از سبک زندگی ایرانی‌ها شده بود. هر کس، در هر زمینه‌ای که امکان‌ش را داشت، آستین‌های همتش را بالا زد، تا در جنگ نابرابری که صدام به ایران تحمیل کرد، از داشته‌هایش دفاع کند. ورق‌زدن صفحات تاریخی نشان می‌دهد، همه مردان و زنان از هر قشر و جایگاهی دوشادوش هم در این میدان مهم شرکت کردند؛ نه سهم کسی بیشتر و نه سهم کسی کمتر بود؛ چه آن زن روستایی که با دادن یک شیشه مربا دین خودش را ادا کرد و چه آن مادری که چهار فرزند بررومندش به شهادت رسیدند؛ چه گروه مردانی که سلاح به‌دست گرفته در رویارویی مستقیم با دشمن بودند و چه زنانی که کنار هم گروه‌های پشتیبانی از جبهه را تشکیل دادند

روایتی از اهدای طلای مادر «شهید محمد نقیان» به جبهه مقاومت

همه چیزمان فدای اسلام

تا در زمان مناسب کلاه و شال گردن رزمندگان را در سرمای زمستان تأمین کنند. این همراهی زنان و مردان برای پیش‌بردن دفاع مقدس اتفاق کوچکی نبود. چه‌بسا اگر همین زنان و مردان همدل و پسی‌کار نبودند، نه دفاعی صورت می‌گرفت و نه پیروزی‌ای در جبهه‌ها حاصل می‌شد. آنچه ایران را قدرت برتر در آن جنگ هشت ساله کرد همین قدرت نرم همراهی و همدلی مردمی بود که اجازه داد جبهه‌ها خالی نباشد و روحیه مقاومت در کشور از دورترین نقطه تا لبه خط مقدم امید را در دل رزمندگان تزریق کند.

خانواده شهید محمد نقیان هم یکی از همان خانواده‌ها بودند که وقتی اسلام و وطن را در خطر دیدند، فرزندشان را راهی جبهه کردند. محمد آن زمان که در درس و مدرسه را برای رفتن به جبهه رها کرد، نوجوان بود. عشق به جبهه او را به راهی کشانده بود که پا گذاشتن در آن برای سن‌سالدارها هم سخت بود، چه برسد به یک نوجوان ۱۴، ۱۵ ساله؛ اما محمد راهش را انتخاب کرده بود و جبهه همان راهی بود که از او مرد میدان می‌ساخت. با اینکه او اولین فرزند خانواده نقیان بود؛ ولی نه تنها با رفتنش مخالفت نکردند، بلکه مشغول هم بودند. سال‌ها در روضه‌های محرم‌ندای همراهی با حسین(ع) را سر داده بودند و حالا فرصتی شده بود تا خود را در واقعیت بیازمایند. محمد با آن سن کم به جبهه رفت و با اینکه برای خانواده سخت بود، اما قبول کردند که برای اسلام باید از عزیزترین‌ها گذشت.

سال ۱۴۰۳ است و ۳۷ سال از شهادت محمد گذشته است؛ خانواده او تصمیم گرفته‌اند دوباره جبهه را به خانه خود بیاورند و سهم خودشان را در جبهه‌ای ادا کنند که مرز بین حق و باطل را روشن کرده است. در یک روز پاییزی، همراه با «خادم‌پاران رضوی»، مهمان خانه محمد در محله رسالت می‌شویم. در آستانه درب خانه هستم و خادم‌پاران مشغول پوشیدن یونیفرم‌های‌شان هستند. زودتر

وارد خانه می‌شوم تا خانواده را ببینم. مادر و پدر محمد آرام در گوشه‌ای از خانه منتظر مهمان‌های عزیزشان نشسته‌اند تا طی مراسمی ۱۲ انگوی مادر شهید را برای کمک به جبهه مقاومت به خادم‌پاران رضوی اهدا کنند. گوشه‌ای از خانه، عکس محمد را قاب کرده روی طاقچه گذاشته‌اند. خلوتی خانه را غنیمت می‌دانم و درباره محمد با مادر شهید صحبت می‌کنم. اینکه چطور شرف و آبروی بی‌پایان به رفتش در این سن کم بودند یا نه؛ مادر با لهجه شیرین اصفهانی این‌طور گفت: «محمد فرزند اولم بود. به جز او سه پسر و دو دختر دارم ولی محمد جور دیگری برایم عزیز بود. سن زیادی نداشت؛ شاید ۱۷ یا ۱۸ سالش بود و مدرسه می‌رفت که گفت می‌خواهد به جبهه برود. ما هم راضی بودیم، چون خودش عاشق جبهه بود چیزی نگفتم. اسلام هم به وجود این بچه‌ها نیاز داشت.»

در جبهه می‌خوریم و می‌خوابیم

مادر شهید ادامه می‌دهد: «پسرم خیلی مظلوم و خوب بود. همه فامیل و همسایه‌ها از او تعریف می‌کردند. سرش به کار خودش گرم بود و حتی جبهه رفتنش را ما متوجه نمی‌شدیم. یواش سرش را پایین می‌انداخت و به جبهه می‌رفت. حتی وقتی برای مرخصی به خانه برمی‌گشت دلش طاقتم نمی‌آورد و یکی دو روز نشده دوباره به جبهه برمی‌گشت. حرفش این بود که آنجا به وجود من بیشتر نیاز است. حتی نمی‌گذاشت بدرقه‌اش کنیم؛ سریع می‌رفت که کسی او را نبیند.»

از مادر شهید می‌پرسم چیزی هم از جبهه برای شما می‌گفت؟ مادر جواب می‌دهد: «سه-چهارسالی که به جبهه می‌رفتم و فقط برای امتحانات پایان ترمش به خانه می‌آمد هیچ‌وقت از جبهه صحبت نکرد؛ آن قدر نجیب بود که فقط می‌گفت ما آنجا می‌خوریم و می‌خوابیم. در نهایت هم خبر آوردند در «ماووت عراق» به شهادت رسیده است.»

۱۲ انگو، تقدیم به جبهه مقاومت

میانه صحبت‌مان، خادم‌پاران از راه می‌رسند و با پرچم متبرک و صدای صلوات خاصه امام رضا(ع) وارد خانه می‌شوند. عطر حرم و بوی اسفند، خانه را پر می‌کند و دل‌های ما را از خانه شهید به مشهدالرضاع(ع) می‌برد. چه حال خوبی و چه زیارت دو منظوره‌ای! بعد از سلام و احوالپرسی‌های معمول، وقت آن می‌شود که خانواده شهید طلاهایی را که نیت کرده‌اند به جبهه مقاومت اهدا کنند، نزد خادم‌پاران می‌آورند. شوخی آقای «براتلو»، دبیر کانون‌های خدمت رضوی استان تهران گل می‌کند و به مادر شهید می‌گوید: «حاج آقا راضی هستند که طلاها را بدهید؟» مادر شهید جواب می‌دهد: «چرا راضی نباشد؟ راضی هست که می‌دهم.» قاب سرمه‌ای رنگی را دست آقای براتلو می‌دهند و او هم دانه دانه انگوهای داخلش را می‌شمارد. دوازده انگو اهدا می‌شود. چیزی شبیه فاکتور به خانواده داده می‌شود که ضمن ارج نهادن به این اقدام خدایسندانه، مقدار طلای اهدا شده نیز در جایی ثبت شود.

براتلو می‌گوید: «امروز جزء عمر ما حساب نمی‌شود. خداوند توفیقی نصیب ما کرد تا در محضر خانواده شهید باشیم. دنیای استکبار که چشم و دل‌شان کور است و قابلیت‌ها را نمی‌تواند ببیند خوب است به‌واسطه قدرت رسانه تماشا کنند خانواده‌ای که فرزند خود را در دفاع مقدس تقدیم کرده، حالا برای دفاع از مقاومت هدیه‌ای مادی و معنوی را اهدا کرده است تا به دست آوارگان جنوب لبنان برسد. فقط امروز زنان شهیر ۷۰۰ میلیون طلا اهدا کردند. کسی منتظر نیست سرمایه‌داری‌ان پای‌کار بیایند؛ هر کس هر چه در توان دارد به میدان آورده است.»

صحبت‌ها که تمام می‌شود از مادر شهید درباره اینکه چه شد تصمیم گرفت انگوهایش را به جنگ‌زدگان لبنان و فلسطین اهدا کند می‌پرسم. او در پاسخ می‌گوید: «رهبر عزیزمان که دستور دادند به جبهه مقاومت کمک کنیم من چیزی نداشتم؛ گفتم انگوهایم را بدهم. این طور هم نبود که اضافه باشد، اتفاقاً استفاده می‌کردم. حاج آقا برایم خریده بود. به حاجی گفتم شما راضی هستید؟ ایشان هم گفت بله.»

از صحبت‌های مادر شهید، قند توی دلم آب می‌شود. تصورش سخت نیست کسی که یک فرزندش را تقدیم این راه کرده است. اهدای انگو و چند تکه طلا برایش چیز زیادی نیست. با این حال مادر شهید خیلی ساده و آرام و با طمأنینه از اهدای طلاها می‌گوید. انگار که چیزی نبوده و کاری نکرده است. یادم به این حرف امام خمینی(ره) می‌افتد که می‌فرمودند: «شما بانوان در ایران ثابت کردید پیشاپیش این نهضت قدم برداشتید»؛ و او چقدر زنان و مادران ایرانی را درست شناخت که در معرکه نبرد حق و باطل آنان پرچم‌دار و زمینه‌سازان پیروزی حق هستند.

کوله‌بار

تیر غیب

برادر «شهید طهرانی مقدم» روایت کرد: «چند سال پیش مقام معظم رهبری برای عبادت از مادرم تشریف آوردند. در این دیدار فرمودند: «می‌خواهم خاطره‌ای از شهید طهرانی مقدم بگویم که تا حالا نگفته‌ام؛ یک‌بار حاج‌حسن دست ما را گرفت و به بندرعباس برد. آنجا سوار قایق شدیم و به وسط آب رفتیم. بعد دیدیم ناگهان موشک از وسط آب بیرون آمد. با تعجب به حاج‌حسن گفتم قضیه این موشک چیست؟ گفتند مگر شما نگفتید اگر روزی لازم شد ناوهای متجاوز را بزنید؟!» برادر شهید می‌گوید: «آن روز حاج‌حسن گفته بود: این موشک‌ها تیر غیب هستند که معلوم نیست از کجا می‌آیند؛ ولی آنجایی که باید، اصابت می‌کنند.»

سنگر کتاب

۳۹ کیلو تمام

کتاب «۳۹ کیلو تمام» به قلم «سمیرا اکبری»-ماجراجوی روزهای اسارت «محمدعلی کریمی» را در ایام نوجوانی، روایت می‌کند. در بخشی از کتاب آمده است: «نمی‌دانستم ما را به کجا می‌برند و با ما چه خواهند کرد. فقط حدس می‌زدم که مجروحین را برای مداوا به بیمارستان انتقال خواهند داد و به احتمال زیاد من جزء آنها نخواهم بود. حداقل اگر این تیر لعنتی به استخوانم رسیده بود، می‌شد امیدی داشت؛ اما این زخم از نظر آنها یک خراش کوچک به حساب می‌آمد. خراشی که پوتین پای راستم را پُر از خون کرده بود و سوزش آن لحظه‌ای راحت نمی‌گذاشت.»

دیده‌بان

۱۰ میلیون زائر

«سردار سیدقاسم قریشی» فرمانده قرارگاه مرکزی راهیان نور سپاه و بسیج از پیش‌بینی حضور ۱۰ میلیون زائر راهیان نور به سرزمین‌های عملیاتی دفاع مقدس در سال جاری خبر داد. وی از برنامه‌ریزی و آمادگی کافی برای پذیرایی از زائران راهیان نور سراسر کشور گفت و اعلام کرد: «بیشترین حضور در استان خوزستان خواهد بود و هماهنگی‌های لازم برای اسکان کاروان‌های خانوادگی صورت گرفته است. مانند سال‌های گذشته، در کنار سفر دانشجویان خارجی به مناطق عملیاتی دوران دفاع مقدس، برنامه‌ریزی شده تا دیگر علاقه‌مندان نیز از نقاط مختلف جهان بتوانند از مناطق عملیاتی دفاع مقدس و سرزمین‌های نور بازدید کنند.»

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: بدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

سیامک باقری، سعدالله زارعی،
عزیز غضنفری، فرهاد موهوبی، مهدی سعیدی،
فتح الله پیرشان، علی قاسمی، حسین عبداللهی فر
دبیر تحریریه: سیدفخرالدین موسوی
مدیر فنی: محمد صالح نادری
نگارش و ویرایش: محبوه حاجی آقایی
صفحه‌آرایی: علی اکبر هدایتی
عکاس: حامد گودرزی
ناظر چاپ: سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶

تلفن: ۱۱۰ و ۱۰۰۰۷۷۴۶ (۰۲۱)

basirat.ir

@ssweekly

نمبر: ۷۷۴۸۸۴۴۶

سامانه پیامک: ۳۳۰۰۹۹۰۳۳۰۰۰۰۰۰۰۰

شماره ۱۱۶۴ | دوشنبه ۲۱ آبان ۱۴۰۳

کتابخانه

ساقی کوثر

تا علی ماهش به سوی قبر برد
ماه، رخ از شرم، پشت ابر برد
آرزوها را علی در خاک کرد
خاک هم گویی گریبان چاک کرد
زد صدا: ای خاک، جانانم بگیر
تن نمانده هیچ از او، جانم بگیر
ناگهان بر یاری دست خدا
دستی آمد، همچو دست مصطفی
گوهرش را از صدف، دریا گرفت
احمد از داماد خود، زهر گرفت
گفتش ای تاج سر خیل رسل
وی بر تو خورد، یکسر جزء و کل
از من این آزرده جانان را بگیر
بازگرداندم، امانت را بگیر
بار دیگر، هدیه ی داور بگیر
کوثر از ساقی کوثر بگیر
می کشد خجلت علی از محضرت
یاس دادی، می دهد نیلوفر

علی انسانی

تو مگر خواب ببینی...

تو مگر خواب ببینی سپهر انداختنم را
و به لبخند دروغین تو پرداختنم را
نقش لبخند به شمشیر شما حک شده است
وای بر من سره از ناسره نشناختنم را
«خامی و ساده دلی شیوه جانبازان نیست»
سوء تعبیر مکن سوختن و ساختنم را
«سر ما خاک ره پیر مغان خواهد بود»
چشم بگشای و ببین شیوه سر باختنم را
تیغ بر زندگی و آخرتم آخته‌ای
منتظر باش که فرمان برسد آختنم را
دست بر ماشه، به ماهیت من زل زده‌ای
غلطی کن که ببینی شرر تاختنم را
جنگ جنگ است، چه با تیغ چه با پرچم صلح
تو مگر خواب ببینی سپهر انداختنم را

علی انسانی

نخل کهنسال

زانو من ای نخل کهنسال تو مندم
آسوده مباش ای دل دریایی ارونند
جنگ است هنوز، ای تن بی تاب نکاور
آرام مگیر ای نفس تند پدافند
از با منشین ای شرور شعر حماسی
شوری بنگار ای قلم قهر خداوند
نه شرقی و نه غربی و نه هر بت دیگر
در کشتن ما، رویه و کفتار شریکند
جنگ است هنوز ای ابلخ زخمی تاریخ
ننگ است بمیریم به ترفند دو لبخند
هشدار فراموش شود فتنه دوران
زنهار که قرآن به سر نیزه نخوانند
رفتند شهیدان که علی زنده بماند
یک دشت پر از لاله به پاپوس دمانند

علی اکبری

صبحانه

منبع بی پایان مهربانی

ارتباط با خدا منبعی بی پایان از آرامش و قوت است. هرگاه در زندگی با چالش‌ها و مشکلات روبه‌رو می‌شویم، یادآوری این نکته که خدا همیشه در کنار ماست، می‌تواند ما را تسلی دهد. دعا و نیایش فرصتی برای بیان احساسات و درخواست هدایت از خداوند است. این ارتباط به ما یادآوری می‌کند که تنها نیستیم و در هر شرایطی می‌توانیم به خداوند تکیه کنیم.

داستان

امتحان

که آگه زیونم لال شهید شدن و قابل شناسایی نبود، اون جسم نحیف و ظریف بچه‌گونه‌شون، از روی اسم‌هاشون بشه خانواده‌هاشون رو پیدا کرد...! آگه خانواده‌ای زنده باشه و آگه شجره‌ای باقی مونده باشه! خودکار رو پرت کردم به گوشه وزدم زیر گریه...
تو نیستی، نتو نیستی...! شهر در امنیت کامله؛ بعد از ظهر پاییزی، علی کوچولو می‌ن، در آرایش کامل، با شکم سسیر و رخت و لباس مرتب، رو تخت خوابیده! بی‌خیزه که کلی علی دیگه، الان دارن تو خرابه‌های غزه از زیر راکت و بمب‌های دشمن فرار می‌کنن...! می‌ترسن! می‌لرزن! نمی‌دونن مامان کجاست...! نمی‌دونن باباشون زنده است یا نه؟ غذا نیست، آب نیست، رختخواب گرم و نرم هم به عمره که نیست! نه علی‌های غزه آرامش و امنیت رو یادشونه، نه باباهاشون، نه بابابزرگشون، نه بابای بابابزرگشون... تنها چیزی که یادشونه، محاصره‌ست و محاصره...!
من و امثال من، که زیر پتو دراز کش دارم تونیت می‌زنم و پست می‌زارم، حال‌شون رو نمی‌فهمیم!
من فقط حال علی خودم رو می‌فهمم؛ که طفلک معصوم زیون‌بسته من گرسنه باشه گریه می‌کنه، می‌ترسه از صدای بلند، می‌لرزه آگه حسن کنه کنارش نیستم و تنها و بی‌کس رها شده...!
خودکار گوشه اتاق افتاده و من چالش رو باختم، نتو نیستی حتی به لحظه علی رو شهید تصور کنم و خجالت می‌کشم از خودم، از بچه‌های غزه...! از مادرای که خیلی خوب توستن، مثل رباب و لیلا و حضرت زینب(س) ایستادگی کنن! بله، من شرمسارم که قول دادم، قول دادم علی خودم رو نذر امام زمان(عج) بکنم، اما نتو نیستی روی دست‌های کوچیکش بنویسم؛ شهید راه امام زمان...!

تلخند

برای آدم آویزان فرقی نمی‌کند چه کسی رئیس جمهور آمریکا باشد! / کارتون‌نویست: رحما، ترکیه

رادیو صدای انقلاب با بررسی مسیر سیاسی و اقتصادی و فرهنگی کشور و تأکید بر تبیین و روشنگری که همواره مورد توجه رهبر معظم انقلاب بوده است، تولیداتی صوتی را به علاقه‌مندان تقدیم می‌کند. این تولیدات شامل موارد زیر است:

رادیو صدای انقلاب را بشنوید

با دعوت از کارشناسان در حوزه‌های مختلف میزگردهایی با عنوان «کنکاش»، «پنجره»، «تبیین» برگزار شد؛ همچنین جلسه‌هایی به صورت پخش زنده انجام شد که در آنها متخصصان حوزه مجازی، اقتصادی و سیاسی، بین‌الملل و... به بیان مسائل پرداختند. برخی از مطالب مهم «هفته‌نامه صبح صادق» نیز به صورت فایل‌های صوتی تولید شده است. می‌توانید تولیدات این شبکه را با آدرس sedayeenghelab.ir در تمامی شبکه‌های اجتماعی جست‌وجو کنید. باتوجه به فعالیت چندساله «رادیو صدای انقلاب» در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، مروری بر تولیدات دو هفته اخیر «رادیو صدای انقلاب» خواهیم داشت: در دو هفته گذشته، برنامه «پنجره» با حضور «دکتر ابوالفضل ظهروند» عضو کمیسیون امنیت ملی اجرا شد. پادکست «تَوَلَّیْ لِلْمُصَلِّینِ» که داستانی درباره غزه و فلسطین مظلوم است و همچنین پادکست‌های «مبارزه مردم پایه» با صدای خانم «حقیقی»، «شکست پشت شکست» سرمقاله‌ای به قلم «عزیز غضنفری» و با صدای «احسان گودرزی» تولید شدند. افزون‌بر این، نشست با حضور «روح‌الله متفکر آزاد» عضو هیئت رئیسه مجلس و برنامه «پنجره» با حضور دکتر «مهدیه شادمانی» کارشناس روابط بین‌الملل درباره حمله رژیم صهیونی به ایران و اقتدار کشور برگزار شدند. بزرگداشت روز ۱۳ آبان و بررسی چرایی آن با حضور «دکتر بدالله جوانی» و همین‌طور «بررسی استعمار هند» در برنامه «حافظه» انجام شدند. بررسی تاریخ با معرفی کتاب‌ها و نوشتارها در برنامه «دهلیز» و پادکست «تاریخ معاصر ایران» صورت گرفت. «قبیله عشق» صوتی شنیدنی درباره زندگی شهدای انقلاب اسلامی ایران، بررسی انتخابات آمریکا با حضور «رضا صارمی» دکترای امنیت ملی و «دکتر حمیدرضا دهقانیان»، در چند قسمت و پادکست «داستان» نیز از جمله تولیداتی هستند که به‌تازگی انجام شده‌اند. گفتنی است، در این شبکه می‌توانید به اشعار انقلابی و سرودها و سخنرانی‌های مناسبی زیبا، همچنین تیزر نشریه صبح صادق نیز دسترسی داشته باشید.

همکار گرامی جناب آقای علیرضا خوبخت

درگذشت پدر گرامتان را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت می‌گویم؛ برای آن مرحوم رحمت الهی و برای شما و همه بازماندگان صبر و شکیبایی از درگاه ایزد منان مسئلت می‌نمایم.

هفته نامه صبح صادق

جناب آقای اکبر زاده معاون سیاسی نیروی دریایی سپاه

درگذشت والده گرامیتان را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت می‌گویم؛ برای آن مرحومه رحمت الهی و برای شما و همه بازماندگان صبر و شکیبایی از درگاه ایزد منان مسئلت می‌نمایم.

معاونت سیاسی و هفته نامه صبح صادق

صادقانه

دوستان خدا

دوستان خدا همان کسانی هستند که باطن دنیا را می‌نگرند؛ در حالی که دیگر مردم به ظاهرش چشم دارند و به آینده و فرجام دنیا مشغولند. آنچه را از دنیا که می‌ترسند آنان را نابود کند، نابود می‌کنند و آنچه را که از دنیا می‌دانند به زودی آنان را ترک خواهد گفت، ترک می‌کنند و آنچه را که دیگران از دنیا زیاد و با ارزش می‌شمارند، اندک و حقیرش می‌بینند و رسیدن خود به آنها را از دست دادن [سعادت و رستگاری خویش] می‌شمارند. (نهج‌البلاغه، حکمت ۴۳۲)

غیر رسمی

تسکین داغ فرزند

خانواده شهدای نیروی پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در مقابله با حمله شرورانه اخیر رژیم صهیونی، در ۱۳ آبان‌ماه، با رهبر معظم انقلاب دیدار کردند.
پدر شهید «سجاد منصوری» از احساس همدردی رهبر معظم انقلاب می‌گوید: «رهبر انقلاب فرمودند شهدا در جوار خداوند جایگاه ممتاز و والامقامی دارند. افتخار می‌کنم که فرزندم در دفاع از آب‌وخاک مقدس ایران به شهادت رسیده است. داغ فرزندم را در دیدار با رهبر معظم انقلاب فراموش کردم وقتی این همه محبت را از رهبر معظم انقلاب، ارتش، پدافند هوایی و ملت قدرشناس ایران می‌بینم انگار بسم زنده است؛ همه برای ما سنگ تمام گذاشتند.»
مادر شهید منصوری هم در ادامه از حس و حال خوب خود در دیدار با رهبر معظم انقلاب می‌گوید که قلبش آرام شده است. او این دیدار را به فال نیک می‌گیرد و می‌گوید: «رهبر معظم انقلاب به ما روحیه دادند و با دیدن رخ نورانی ایشان احساس خوبی بهم دست داد، داغم را فراموش کردم، قلبم آرام گرفت وقتی فرمودند شهید بزرگوار تنها پسر شما نبوده پسر من هم بوده... دلم آرام گرفت.»
گفتنی است، شهید سجاد منصوری افتخار جمهوری اسلامی ایران فرزند خطه غرب کشور متولد شهرستان هر سین از توابع استان کرمانشاه است. او در نیروی پدافند هوایی ارتش خدمت می‌کرد که در مقابله با حمله شرورانه اخیر رژیم صهیونی به شهادت رسید.

به نقل از پدر و مادر شهید سجاد منصوری

حسن ختام

دنیا در نبود همیشه پاییز است

باران آهسته می‌بارد، شبیه بغض‌هایی که در دل نشست‌اند. هر قطره‌اش همچون حروفی است از یک نامه ننوشته، خطی است به سوی تو، ای یگانه امید.
در شب‌های خاموش، چشم به آسمان می‌دوزم و به تو می‌اندیشم. به یاد روزهایی که نبودند و به روزهایی که خواهند آمد. روزهایی که تو خواهی آمد و جهان را از نو خواهی ساخت. در این انتظار طولانی، دلم برای یک نگاه مهریان، یک کلام دلنشین تنگ شده است. انگار تمام دنیا در نبود تو، به خوابی عمیق فرو رفته است. من اما، در این خواب، بیدار و منتظرم.
سکوت نبودت همه جا را فرا گرفته است. در این سکوت بلند صدا می‌زنم که بیاتاد دوباره بهار به این دل خشکیده تابد که دنیا در نبودت همیشه پاییز است.
در این انتظار طولانی، نام تو را زمزمه می‌کنم. کلماتت، مرهمی است بر زخم‌های روحم. با تو حرف می‌زنم، با تو درد دل می‌کنم، گویی که همین الان در کنارم نشسته‌ای و حرف‌هایم گوش می‌دهی.
مولاجان! در انتظار آمدنت هستم! همچون درختی که در انتظار باران می‌ماند.

هفته نامه صبح صادق

معاونت سیاسی و هفته نامه صبح صادق